

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 251 (12.576)

Trst, petek, 24. oktobra 1986

Ker sama ne bo predložila svojega zakonskega besedila

Vlada privolila v nadaljevanje razprave o globalni zaščiti

Podtajnik v predsedstvu vlade Amato vztraja pri načelu postopnosti ki ga je poleg kulture razširil še na šolstvo in deloma na jezik

SANDOR TENCE

RIM — Vlada je privolila v nadaljevanje parlamentarne razprave o zakonski zaščiti naše narodnostne skupnosti in v bližnji bodočnosti skoraj gotovo ne bo predložila svojega predloga o tem vprašanju. To je na včerajšnji seji senatne komisije za ustavna vprašanja povedal podtajnik pri predsedstvu vlade in Craxijev najtesnejši sodelavec in svetovalec Giuliano Amato, ki je ponovil, da je treba vprašanja v zvezi z našo zaščito reševati postopno začenši s problemi kulture in šolstva. Vladni predstavnik je tudi privolil na oživitve delovne skupine o naših vprašanjih ter se obvezal, da bo vlada aktivno sodelovala pri njenem delu, ki ga bo baje še dalje koordiniral socialistični senator Garibaldi. Slednji je že nekajkrat neuradno odstopil, včeraj pa se je dejansko spet predstavil kot vodja skupine, ki mora sedaj do prvih dni decembra poiskati skupne točke petih zakonskih osnutkov ter se predstaviti v komisiji, s po možnosti enotnim besedilom. Predsednik Bonifacio bo takrat spet povabil v senat podjanika Amata, ki se bo skupno s političnimi skupinami sporazumel kako nadaljevati postopek.

Craxijeva vlada je torej po dolgem obotavljanju izbrala pot parlamentarnega soočanja o naši zaščiti, kar seveda zdaleč ne pomeni, da je globalna zaščita za vogalom, saj se za Amatovimi obvezami morda skrivajo novi poskusi zavlačevanja. To bomo sicer preverili v kratkem (že sredi novembra), vsem pa je

vsekakor jasno, da ostaja vlada še dalje globoko razdvojena o teh vprašanjih in da petstrankarska koalicija ne utegne priti na dan z jasnimi ter predvsem z enotnimi predlogi. Amato je včeraj v komisiji govoril o »objektivnih težavah«, v svojem poročilu pa ni niti enkrat omenil vladnega zakonskega osnutka. Naši problematiki bo odslej naprej v prvi osebi sledilo predsedstvo vlade, ni izključeno pa, da bo na seje Garibaldijevega odbora zahajal minister za dežele Vizzini, ki se je doslej (neuspešno) ukvarjal s temi vprašanji.

Amato je uvodoma podčrtal, da se mora parlament nemudoma resno lotiti reševanja manjšinskih problemov, zamud pa ne gre pripisati slabi politični volji vlade, ampak objektivnim težavam, ki izvirajo tudi iz težkega položaja na Južnem Tirolskem. Treba je zato premostiti ozka lokalna gledanja in stremiti predvsem po celovitem izvajanju ustave, tudi zato, ker je zaščita manjšine, bolj kot mednarodna obveznost, obveza za italijansko državo. Manjšina sama se mora upreti poskusom getizacije in seveda asimilacije, treba bo zato realistično najti nekatere skupne točke v predloženih zakonskih osnutkih. Amato je pri tem ponovil koncept »postopnosti«
reševanja vprašanj in ponovil stališča, ki jih je na nedavnem videmskem srečanju že posredoval slovenski enotni delegaciji. V Vidmu je dal prednost kulturnim dobrinam manjšine, sedaj pa je načelo »postopnosti«
razširil še na šolstvo ter deloma tudi na jezik, medtem ko je precej površno omenil problem številčnosti in torej preštevanja manjšine, ki mu vla-

da načelno nasprotuje. Amato pa se ni dotaknil zemljepisne celovitosti Slovencev v Italiji, iz česar lahko sklepamo, da je imel v mislih manjšino kot nedeljivo celoto.

Podtajnikov poseg je pustil za sabo mnogo odprtih vprašanj, tako vsebinskega kot čisto metodološkega značaja. Načelo postopnega reševanja manjšinskih vprašanj je politično gledano zelo dvoumno, tudi zato, ker trenutno ob pomanjkanju stvarnih predlogov nihče ne ve, kaj pravzaprav vlada in večinske sile npr. nameravajo narediti za ovrednotenje naše kulture. Drugo odprto vprašanje se nanaša na postopek. Amatova »zelena luč«
je lahko korak naprej, a le če bodo politične sile (predvsem vladne) jasno povedale, kako si zamišljajo vsebino zaščite. Če bo vse ostalo pri dobrih (ali manj dobrih) nameh, pa bomo samo priča novemu zavlačevanju.

Demokristjani in socialisti so pozdravili Amatov poseg v komisiji, so se pa izognili konkretni oceni stališč, ki jih je obrazložil podtajnik. Proti »filozofiji postopnosti«, ki si utira pot v vladi, pa je nastopila komunistična senatorka Gerbčeva, ki je potrdila, da mora edinole parlament odločiti, kako naprej s postopkom. KPI je za globalno reševanje problemov Slovencev in torej za globalni zakon, čeprav bo strmela po čimvečji enotnosti strank in seveda manjših komponent. Komunisti niso proti, da bi se komisija najprej ukvarjala s problemi kulture in šolstva, a v širšem kontekstu globalnega gledanja na manjšino, pri katerem morajo Slovenci igrati vlogo celovitega družbenega subjekta.

Enrico Manca predsednik RAI

RIM — Socialist Enrico Manca je novi predsednik RAI. Po 3 letih in 4 mesecih je torej državna radiotelevizijska ustanova spet dobila polnomočno vodstvo in krize je konec, kot v današnjem Avanti piše Paolo Pilitteri, ki je v PSI zadolžen za televizijske probleme.

Kriza je bila v resnici dolga in nekajkrat je tudi izzvala pretres v sami vladi, saj je bil ustroj vodstva RAI predmet žgočih pogajanj najprej med lanskim julijskim »preverjanjem«, potem med sestanki večinskih strank v navzočnosti predsednika vlade januarja letos, nazadnje pa še ob nastanku druge Craxijeve vlade.

Spopad med koalicijsko peterico se ni vrtil toliko okrog razdelitve zadolžitve kolikor okrog imen in osnovnih smernic novega zakona o urejanju javnih in zasebnih oddaj, kar so republikanci hoteli za vsako ceno povezati s soglasjem glede sestave upravnega sveta.

Julija lani so socialisti predlagali Carnitija za predsednika RAI, KD je predlagala Agnesa za glavnega ravnatelja, socialdemokrati pa Birzolijsa za podpredsednika. To je bil težak trenutek. Ko je bil Carniti izvoljen za predsednika, pa Birzolijsa ni hotel za podpredsednika in Nicolazzi je zagrozil z vladno krizo.

S slepega tira je bilo moč tako, da se je Birzoli podpredsedniškemu mestu odpovedal, toda na ta način je bil v smislu zakona o reformi državne radiotelevizijske ustanove celoviti postopek za izvolitev upravnega sveta RAI razveljavljen in potrebno je bilo začeti že spet vse znova.

G. R.

SDR 40

Drevi ob 20. uri bo v Hotelu Belvedere v Špetru Slovenov ustanovni občni zbor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v videmski pokrajini. Gre torej za uradno ustanovitev, čeprav je bilo Združenje dejansko na tem delu slovenske zemlje že dolgo prisotno. Medtem pa pospešeno potekajo dela za pripravo njegovega sedeža in uradov v Čedadu, kjer bo delo steklo z začetkom prihodnjega leta.

Naši bralci prejemaajo z današnjo številko skupno prilogo, ki so jo tednik Gospodarstvo, beneški Novi Matajur in naš dnevnik posvetili tej pomembni 40. obletnici. O včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri so Vito Svetina, Stanko Bole in Vojko Kocjančič predstavili slovensko gospodarstvo in njegov prispevek k razvoju Furlanije-Juljske krajine predstavnikom javnih obveščevalnih sredstev, pa poročamo na 4. strani.

Reaganovi ukrepi in protiukrepi škodijo le ameriškim interesom

CIA in državno tajništvo zahtevata prekinitev sedanje »vojne vohunov«

WASHINGTON — Reaganova administracija baje že proučuje nove, še bolj drastične ukrepe v sedanji »vojni vohunov«. Predstavniki administracije so presinočnjim odločno zagotavljali, da ne bodo mirno prebavili sovjetskega ukrepa o izgonu petih ameriških diplomatov in o prepovedi zaposlitve sovjetskih državljanov v ameriških diplomatskih predstavništvih. Diplomatska živčna vojna se bo torej nadaljevala, saj ne Washington in ne Moskva nočeta pretrgati verige ukrepov in protiukrepov.

Medtem pa so nekateri vplivni člani ameriškega kongresa zahtevali, naj se washingtonska administracija odpove novim protiukrepom. Tega mnenja sta baje tudi državni tajnik Shultz in osrednja obveščevalna služba CIA. Na papirju so res krajši konec povlekli Sovjeti. Najprej izgon 25 funkcionarjev s sedeža OZN v New Yorku, nato pa še 55 diplomatov in funkcionarjev z obeh predstavništva v Washingtonu in San Franciscu. V zameno je Moskva izgnala le 10 ameriških diplomatov in

prepovedala 260 svojim državljanom, da delajo za predstavništvu ZDA v Moskvi in Leningradu. V bistvu pa se je v hujših težavah znašla ameriška kot sovjetska obveščevalna služba.

Bivši agent CIA Edward Lee Howard, ki je letos poleti prebežal v SZ, naj bi izdal vse najpomembnejše člane ameriške vohunske mreže v Sovjetski zvezi. ZDA so torej v težavah že od konca poletja, CIA zahteva zato konec sedanje »vojne vohunov«, da bi lahko obnovila svojo mrežo. Prav zato zahteva še povečanje števila funkcionarjev v ameriških predstavništvih in ne okrnitve, ki jo povzročajo sedanji povračilni ukrepi. Glede izgonov domnevnih sovjetskih vohunov pa navsezadnje še vedno velja teza, da se z odkritjem v bistvu onesposobi vohun. Izgon domnevnih sovjetskih vohunov je bil torej za Ameriko nevaren bumerang.

Protislovja ameriške politike pa prihajajo na dan tudi v ocenah predsinočnjega govora Mihaila Gorbačova. Po trditvah glasnika Bele hiše Speake-

sa je administracija zadovoljna, da se je Gorbačov zavzel za nadaljevanje pogovorov, kjer so zastali v Reykjaviku. Kako pa lahko opravičujejo tako zadovoljstvo, ni povsem jasno, saj je bil govor Gorbačova huda obtožnica zaradi prevladovanja jastrebov na ameriškem političnem prizorišču.

Po vsem sodeč pa to ne moti Reaganove administracije, saj nadaljuje s svojimi lepotilnimi naporii prikazovanja »uspešnosti reykjaviskega vrha«. S tem v zvezi je včeraj prispel v Rim generalni tajnik NATO lord Carrington. Italija postaja torej nadvse pomembna pri utrjevanju ameriških tez med zahodnoevropskimi zavezniki. Danes se bo lord Carrington sestel s Craxijem in Spadoliniem. Kot pričakovano, bosta glavni temi pogovorov prav reykjaviški vrh in izgledi za nadaljevanje dialoga med ZDA in SZ.

Medtem pa se tudi širijo pobude številnih organizacij, ki hočejo z mirovnimi manifestacijami vplivati na sedanji ogroženi detant. Siri se namreč krog ljudi, ki upravičeno trdijo,

da je bila v Reykjaviku zamujena enkratna priložnost in da je napočil čas, ko naj bi tudi Evropa končno povzdignila svoj glas. Vlade Zahodne Evrope pa so z izjemo Danske in Grčije že podprle ameriško stališče do militarizacije vesolja. Boj zahodnoevropskih miroljubnih sil bi zato lahko prerasel v napad na posamezne vlade, kar pa bi bilo nevarno, saj bi to izrodilo prvotni cilj mirovnega gibanja. V vsem tem pa je izredno značilno, da posamezne evropske vlade vsaj v besedah podpirajo mirovne težnje, niso pa pripravljene odločneje poseči pri svojem mogočnem zavezniku na drugi strani Atlantika.

Iz tehničnih razlogov smo morali včeraj končati delo v uredništvu v poznih popoldanskih urah in so nekatere vesti zaradi tega morda pomanjkljive. Bralce prosimo za razumevanje.

V Afganistanu raketni napad na sovjetske letalske enote

ISLAMABAD — Največja vojna operacija afganistanskih upornikov je bil napad z raketami zemlja—zemlja na oporišče sovjetskih letalskih sil v kraju Chancharan v glavnem mestu osrednje pokrajine Ghur. Mudžahedini so sporočili, da so z 12 raketami uničili štiri vojaške helikoptere in ubili 12 sovjetskih vojakov. To poročilo navaja, da so sovjetska letala po napadu bombardirala uporniške položaje, vendar o izgubah ni poročil.

Uporniki so v obmejni pokrajini Kuhap v bližini Pakistana v štirih različnih skupinah izvedli sočasne napade na enajst vojaških položajev okupacijskih sil med mesti Asabadada in Naranja. V te utrdbe so pred kratkim prišle sveže sovjetske sile, ki so po poročilu upornikov, imele hude izgube. V okolici glavnega mesta Kabul se nadaljujejo diverzantske akcije proti agentom tajne policije KHAD. V na-

selju Pagahmen, ki ga nadzorujejo uporniki, so sodili trem ujetim pripadnikom tajne policije: dva so obsodili na smrt z ustrelitvijo, tretjemu pa še sodijo.

TASS pa poroča o predaji »banditov«
redni afganistanski vojski. Trideset članov »bande«
v pokrajini Parwan, ki jo vodi Burkhuiddin Rabbani, piše TASS, je prekinila oborožen odpor, ustanovilo samoobrambno skupino in sedaj »brani prebivalstvo pred napadi protirevolucionarjev«.

Drugačno usodo so doživeli pripadniki »bande«, ki so z »rezanjem vratov«
terorizirali prebivalstvo na območju Shakaradara v pokrajini Kabul. To »bando«
so uničile afganistanske oborožene sile in zajele večje količine orožja in dokumentov, ki govorijo o povezavi teh kriminalcev z voditelji protirevolucionarnih afganistanskih sil v inozemstvu.

Za dograditev velikih infrastruktur na Tržaškem in na Goriškem

Sklad za izvajanje osimskega sporazuma povečali od 300 na 400 milijard lir

Pozitivni oceni tržaških poslancev Colonija in Cuffara

RIM — Osimski sklad se je povečal od 300 na 400 milijard lir in sklenjeno je bilo, da bo moč ta denar takoj uporabiti. Proračunska komisija poslanske zbornice je namreč soglasno sklenila, da vključi ukrepe v zvezi z izvajanjem osimskega sporazuma v sklop skupnih posegov pospeševanja investicij, ki jih je moč takoj izkoristiti.

To odločitev sta pozitivno ocenila oba tržaška poslanca, demokristjan Coloni in komunist Cuffaro, ki sta aktivno sodelovala pri razpravi. Tako je Coloni v izjavi za tisk poudaril, da bo tako moč kriti stroške zaradi podražitve cen gradnje novih infrastruktur, predvsem kar zadeva velike cestne povezave in nekatera javna dela na Goriškem. Coloni je ob tem opozoril, da so s tem ukrepom, ki je tesno povezan s »tržaškim paketom«
in z ukrepom v korist obmejnih področij, investicije v zadnjih sedmih letih v korist Trsta dosegle 1.000 milijard lir z obsežnim programom, ki zadeva predvsem infrastrukture. Seveda, je dejal Coloni, tu ni umestno nikakršno zmagoslavje, vendar pa teh ukrepov ne gre podce-

njevati. Nova velika sredstva je treba uporabiti takoj in stvarno. Demokristjanski poslanec je dodal, da se vlada zaveda tako krize na Tržaškem kot tudi pomembne funkcije tržaške pokrajine kot obmejnega področja.

Komunistični poslanec Cuffaro pa je v zvezi s tem sklepom proračunske komisije poslanske zbornice dejal, da gre za pomemben rezultat enotne parlamentarne akcije v korist Trsta. »K temu sklepu smo znatno pripomogli in ga bomo podpirali, da bo odobren tudi v skupščini,«
je dejal Cuffaro, ki je poudaril, da gre za finančna sredstva za javna dela, ki so odločilnega pomena za okrepitev povezave z zaledjem in za nove možnosti zaposlovanja, ki jih bodo morala tržaška podjetja primerno izkoristiti. Cuffaro je v zvezi s tem predlagal, da bi se že v prihodnjih dneh sindikalne organizacije in delodajalci sestali s predstavniki krajevnih uprav z namenom, da bi preučili najprimernejše oblike posegov, da bi bila nova sredstva izkoriščena najhitreje in na najuspešnejši način za razvoj tržaškega gospodarstva.

Sestanek evropskih neuvrščenih in nevtralnih držav Na Brionih iskanje poti k sodelovanju

BRIONI — Na Brionih se je včeraj začel še eden v vrsti pomembnih sestankov, kako očuvati mir, še zlasti v Evropi, o možnosti večjega gospodarskega sodelovanja in ne nazadnje tudi o vsebini tako imenovane »tretje košare« helsinškega zaključnega dokumenta — uresničevanja človekovih pravic in osnovnih svoboščin. V hotelu »Istra« išče okvir za skupen nastop na bližnjem dunajskem sestanku KEVS deveterica zunanjih ministrov Švedske, Finske, Avstrije, Švice, San Marina, Liechtensteina, Malte, Cipra in Jugoslavije.

Skupina nevtralnih in neuvrščenih držav, ki se zaveda, da ne razpolaga s čarobno palčico, da bi kar čez noč spremenila nestabilni položaj na liniji Vzhod-Zahod, poskuša čimbolj zmanjšati in poiskati tiste skupne točke, kjer naj bi bilo dovolj prostora za sodelovanje vsakogar in v vsakem času.

Ce je to tisto merilo, po katerem bi lahko ocenjevali dosedanj skupni nastop, potem je treba že v sedanjem procesu neizpodbitno ugotoviti, da

takšna oblika sodelovanja držav sicer različno mednarodno usmeritvijo, toda skupnim interesom nepripadanja blokom, ni samo neke vrste simpatično delovanje, saj njihovi dogovori in aktivnost nosijo mnogo globlja sporočila, predvsem pa konkretne rezultate, kot je bil to primer nedavno končane stockholmske konference.

To komponento je včeraj še posebej poudaril zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarević, ki je svojim osmim evropskim kolegom med drugim tudi dejal, da morajo pri problemih, pri katerih zaradi omejitev, ki jih diktirajo globoke razlike, vojaška bloka ne moreta najti poti za sporazumevanje, nevtralne in neuvrščene države še naprej delovati kot graditelj mostov.

V nastopu v mednarodnem prostoru ima skupina nevtralnih in neuvrščenih držav pomembno mesto in vlogo. Poenostavljeno bi lahko rekli, da gre celo za njen dragocen prispevek v popuščanju napetosti in v iskanju vseh možnih oblik sodelovanja. (dd)

Velike multinacionalne družbe zapuščajo južnoafriško tržišče

NAIROBI — V Južni Afriki povzročajo veliko razburjenje novice, da južnoafriški gospodarski prostor zapuščajo mednacionalne družbe IBM, General Motors in Honeywell, medtem ko naj bi družbe Coca-Cola, General Electric, CBS, GTE in Procter and Gamble »resno razmišljale« o umiku, ali pa se bodo umaknile v bližnji prihodnosti. Novice so povzročile še večjo pozornost kot pred dnevi napovedan in nato zanikan umik nacionalne naftne družbe Shell. Zdi se, da je napovedani umik ameriških družb zaskrbel tudi predsednika Reagana, ki je izjavil, da bo to resno ogrozilo ameriško-južnoafriško gospodarsko sodelovanje.

Del poznavalcev južnoafriških razmer ob tem meni, da se bo s tem povečal pritisk na velike tuje družbe v Južni Afriki, naj se zaradi politike Apartheida in gospodarske ter politične negotovosti umaknejo iz Južne Afrike. Po ocenah strokovnjakov (med njimi tudi ameriških univerzitetnih raziskovalcev), ki se že dlje časa in analitično ukvarjajo s tem problemom, umik omenjenih ameriških družb iz Južne Afrike ni nič novega, hkrati pa ne verjamejo, da bi mogel imeti kakšne dolgoročnejše učinke na nacionalno gospodarstvo in državi Apartheida.

Ti strokovnjaki menijo, da so se ameriške (in druge tuje) družbe vsakokrat umaknile iz Južne Afrike, kadar se je začelo obdobje nemirov in politične ter gospodarske nestabilnosti: tako je bilo v petdesetih letih, leta 1962 ob dogodkih v Sharpevilleju, leta 1976 ob in po dogodkih v Sowetu, vendar so se »pobegle« družbe večidel spet vrnile na južnoafriški trg. Tokratni pojav torej ni nič novega, ob čemer

raziskovalci poudarjajo naslednje: ameriške in druge družbe se pravzaprav umaknejo samo na videz, kajti svoje izdelke se naprej neomejeno prodajajo Južni Afriki, dobivajo plačila za licence in podobno. Iz raziskav izhaja zelo zanimiva ugotovitev, da se te družbe nikakor ne morejo razglasiti kot bojevnice proti Apartheidu ali njegove odločne nasprotnice, kajti s prodajo delnic in kapitala južnoafriškim belim poslovnežem in velekapitali po znižanih cenah so boju proti Apartheidu storile medvedjo uslugo. Z nakupom poceni delnice in kapitala je očitno, da postaja že tako ali tako privilegiran belski sloj še bolj privilegiran in gospodarsko še močnejši, medtem ko negativno plat umika tujih družb nejpogostejše čutijo Afričani (povečevanje brezposelnosti, zniževanje plač in zmanjševanje socialnih in drugih uslug itd.).

Po tretji strani malo skrbnejše analize pokažejo, da se je italijanska avtomobilska tovarna Alfa Romeo umaknila iz Južne Afrike zaradi izgub in ne zaradi nasprotovanja apartheidu, o katerem je v Južni Afriki zastopani svetovni velekapital molčal vse dotlej, dokler je bil ekonomsko kolikor toliko učinkovit. Nadalje pravijo podatki, da je hrupno napovedani umik računalniškega velikana IBM precej drugačen, kakor je videti na prvi pogled. Prvič so kapital prodali domačinom, drugič pa je IBM v Južni Afriki ustvaril le en odstotek svojega celotnega dohodka v podružnicah po vsem svetu, kar pomeni, da je bila navzočnost IBM gledana s stališča multinacionalke prejkone zanemarljiva.

AVGUST PUDGAR

Mozambiškega predsednika Samora Machela bodo pokopali v torek Med preiskavo o zrušenju tupoljeva čedalje vztrajnejša teza o sabotaži

MAPUTO — Mozambičani so se včeraj začeli množično in urejeno zbirati pred županstvom, da se poslednjič poklonijo tragično umrlemu predsedniku Samori Moisesu Machelu, ki leži na parah v sejni dvorani. Pogreb bo, kot že znano, v torek, 28. oktobra, in oblasti pričakujejo prihod najmanj 600 osebnosti z vseh strani sveta. Z vpisom v žalno knjigo in minutnim molkom so včeraj počastili pokojnika na mozambiški ambasadi v Moskvi vodja KPSZ Gorbačov, predsednik prezidija vrhovnega sovjeta Gromiko, predsednik vlade Rižkov, zunanji minister Ševardnadze in član partijskega vodstva Dobrinin, a rajnega se je spomnila tudi predsednica italijanske poslanske zbornice Jottijeva, ki se ji je v zastopstvu vlade pridružil minister za državne soudeležbe Dari-da. Podobnih komemoracij je v svetu še nič koliko, kot je veliko tudi uganjanj o vzrokih nedeljskega strmoglavljenja tupoljeva 134-B, v katerem je bilo ob življenje 33 oseb.

Vlada je imenovala 14-člansko preiskovalno komisijo, ki ji načeluje član politbiroja vladajočega Frelima Armando Guebuza, sestavljajo pa minister za sodelovanje Jacinto Veloso, minister za varnost Sergio Vieira, vrhovni poveljnik vojnega letalstva gen. Hama Thai, politični funkcionarji, piloti ter iz-

vedenci vojnega in civilnega letalstva. Zimbabvejsko glasilo The Herald zatrjuje, da so predsedniško letalo sestrelili južnoafriški lovci, in poudarja protislovnost izjav, ki so jih po zrušenju tupoljeva dajali v Pretoriji: najprej se je Bothov režim zavzel za mednarodno preiskavo, takoj zatem pa je zatrdil, da gre za nesrečo, ki sta jo povzročila slabo vreme in pilotova napaka. Da vreme ni bilo tako neugodno, pa dokazujejo posnetki južnoafriške vojaške radijske službe, ki je prestregla pilotov pogovor s sodelavci, iz katerega izhaja, da je bilo moč tik pred strmoglavljenjem že jasno videti mesto Maputo, pa tudi dejstvo, da je južnoafriški radar zelo čisto ujel letalo. Ne samo, preživeli sovjetski član posadke Vladimir Novoselov, ki ga imajo v Pretoriji za pilota, v Maputu pa za motorista, je v bolnišnici južnoafriškega vojaškega oporišča Vortrekkerhogte rekel, da ni zagrešil prav nobene napake in da je srečen, ker mu je uspelo rešiti vsaj nekaj potnikov (šestim ranjenim, ki se zdravijo v Nelspruitu, gre na bolje, dva sta bila večeraj operirana, druga dva sta zapustila oddelek za oživljanje, trije pa so se že vrnili v Mozambik). Novoselov, ki ima hujše poškodbe na lobanji in zlomljeno nogo, je predvčerajšnjim dejal, da je med pre-

letom Južne Afrike slišal streljati, da so letalo torej sestrelili.

Južnoafriški zunanji minister Roelof Botha je ranjenčeve besede pripisal šoku, včeraj pa izjavil, da Pretoria ne namerava odgovarjati na obtožbe, ki pa so iz dneva v dan številnejše in menda utemeljene. Fernando Manuel Joao, preživela telesna straža Samore Machela, je ministru za varnost Vieiri povedal (in pri tem vztrajal), da je malo pred padcem tupoljeva z ugasnjenimi motorji zaslišal pokanje, kakršnega je slišati ob streljanju. Oblasti v Maputu se tudi sprašujejo, zakaj je pretorijski režim sporočil vest o zrušenju letala šele v ponedeljek zjutraj, ko pa je 134-B treščil v hrib že v nedeljo ob 21.30; in vendar ima Južna Afrika najsodobnejšo vrsto radar-skega sistema. Zamudo naj bi narekovala nuja, da Bothova vojaščina zabriše vsako sled za sabotažo, trdijo Mozambičani in dodajajo, da je sam Machel še 11. oktobra dejal časnikarjem, da ga bodo južnoafriški poklicni morilci gotovo skušali ubiti. Tezo o atentatu je iznesla tudi sovjetska tiskovna agencija Tass s pripombo, da so vanj vpletene tudi reakcionarne sile ZDA. Južnoafriškim preiskovalcem se danes pridružijo tudi sovjetski izvedenci. (dg)

Peking in Hanoi ponovno v laseh

PEKING — Napetost na kitajsko-vietnamski meji se ponovno stopnjuje. Najhujši incidenti so bili v nedeljo, ko so običajnim topovskim dvobojem sledili napadi in protinapadi kitajske in vietnamske pehote. V Hanoi trdijo, da so uspešno odbili šest napadov nekega kitajskega pehotnega polka v pokrajini Vi Xuyen in zadali sovražniku hude izgube. Spopad potrjujejo tudi v Pekingu, a ne navajajo izgub ali morebitnih uspehov.

Politični opazovalci so prepričani, da je tokratno napetost sprožil Hanoi iz bojazni, da bi se SZ in Kitajska ponovno približali. Moskva za sedaj še podpira vietnamsko okupacijo Kampučije, ki je edina ovira pri normalizaciji odnosov s Pekingom. Sovjetska podpora Vietnamu pa je hudo finančno breme za Moskvo, koristi pa postajajo iz dneva v dan bolj vprašljive. Zadnji kitajsko-sovjetski pogovori so obenem dokazali moskovsko razpoložljivost, da razpravlja tudi o Kampučiji, kar seveda zaskrblja Hanoi.

Nekdanji cesar Bokassa se je vrnil v domovino

PARIZ — Predstavnik za tisk predsedstva vlade Denis Baudoin je včeraj uradno sporočil, da je Jean Bedel Bokassa, bivši predsednik in »cesar« Centralnoafriške republike oz. samozvanega cesarstva po milosti Francije, oz. tedanjega predsednika Giscarda D'Estainga, zapustil Francijo.

Bokassa, ki je od leta 1983 živel v izgnanstvu v Franciji, je že dalj časa povzročal težave francoski vladi, češ da mu odz vsega premoženja ni ostalo nič in da nima od česa živeti in da ne more preživljati svojih otrok (petih od menda triintridesetih). Potem ko je o svoji nameri obvestil predsednika Mitterranda in premiera Chiraca, je Bokassa zapustil svoj (poslednji) grad Hadricourt v departmaju Yvelines (sev. od Pariza, gl. mesto Versailles). Po uradni verziji ga žandari, ki straziijo grad, niso opazili oz. so mislili, da gre z družino na sprehod in se odpeljal v Bruselj, od koder je z letalom prispel v Bangui. Po prvih poročilih so ga takoj pod stražo prepeljali v vojaško taborišče, kjer ima sedež Centralnoafriška vlada.

Kakšna bo njegova nadaljnja usoda, je zdaj težko reči. Pri tem je treba opomniti, da mu je bila v odsotnosti 25. decembra 1980 izrečena smrtna obsodba za časa vladavine njegovega naslednika, predsednika Davida Dacka. Kakšno stališče ima do te obsodbe sedanja vlada generala Kolingbe, se bo kmalu pokazalo. Po prihodu v Bangui so Bokasso aretirali, družini pa niso dovolili vstopa v državo.

Bokassa je pred odhodom poslal francoski vladi pismo, v katerem pravi da zapušča Francijo po svobodni volji in kot svoboden državljan. Nekdanji kapitan francoskih kolonialnih čet, veteran francoske kampanje v Indokini (današnjem Vietnamu) piše, da ga je vzgojila Francija in ga naučila ljubiti in spoštovati svobodo, čeprav je v preteklosti delal napake...

Preteklost »cesarja Bokasse«, ki je kot polkovnik prevzel leta 1966 oblast v CAR (nekdanji francoski koloniji Ubangi-Ssari, od leta 1958 najprej »avtonomni republiki« v francoski skupnosti in od leta 1960 neodvisni, je

pač značilna za »kolonialne« kariere: rojen leta 1921, po rodu iz plemena M'Baka, bivši narednik in pozneje častnik francoskih kolonialnih enot, je takoj potem, ko je odstavil svojega predhodnika in naslednika Davida Dacka, odpravil ustavo in se leta 1972 pustil izvoliti za doživljenjskega predsednika.

Vladavina Jeana Bedela Bokasse je postala kmalu sinonim grabeža za osebno bogatitev (kar ni osamljen pojav na črni celini in posebej ne v nekdanjem francoskem imperiju) in okrutnosti. Po julijski zakonodaji iz leta 1972 je bilo uvedeno stopnjevanje: odrezano uho za prvo tatvino, drugo uho za drugo, roka za tretjo in za četrto smrt. Ozadje vladavine so večkratni poskusi uporov in udarov, vselej zadušeni. Vrhunec pa vsekakor predstavlja proglasitev CAR za cesarstvo decembra 1976 in kronanje na račun Francije, drago sto milijonov frankov naslednje leto (in kmalu nato znani škandal z diamanti za glavarja pokroviteljske Francije, Valeryja Giscarda D'Estainga.

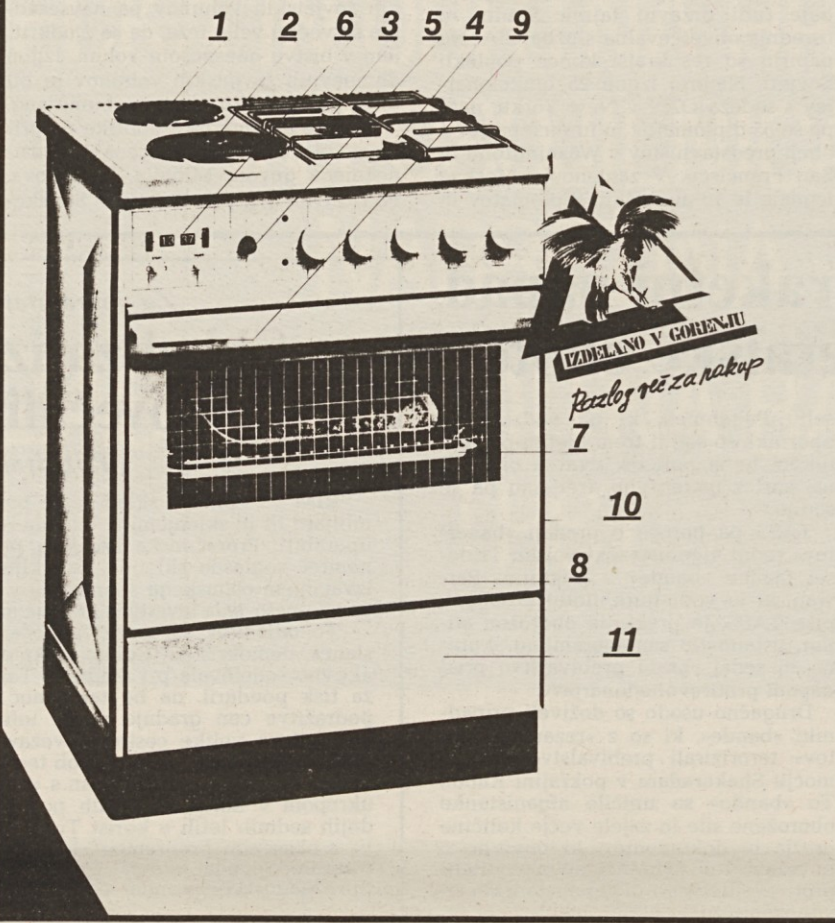
Dve leti pozneje, januarja 1979 so v Banguiju izbruhnili študentovski nemiri, povsod zanje je bila obvezna šolska uniforma, v veliko večji meri pa represivna vladavina. Bilanca: še danes neugotovljeno število pobitih, od 150 do 500. Grozoviti pokol okrog sto otrok je izbil sodu dno, medafriška komisija je ugotovila neposredno Bokassovo odgovornost, kar ga je naredilo nesprejemljivega tudi za Pariz. Med njegovim obiskom v Libiji je bil 20. septembra 1979 izveden državni udar, v katerega so v operaciji »barbacuda« posegli tudi francoski padalci kot »sile reda« in pomagali Dabidu Dacku ponovno prevzeti oblast.

Januarja 1981 je bil izveden v CAR referendum, ki je vrnil državi republiko, ne pa miru, eden od udarov, ki so nazadnje pripeljali na oblast sedanjega predsednika Kolingbo, je bil poskus restavracije odstavljenega »cesarja«, ki je novembra 1983 dobil azil v Franciji, kateremu je Bokassa, kot trdi, prostovoljno naredil konec včeraj zjutraj.

JAKA ŠTULAR

gorenje

Že dolgo iščem takega: dobrega, varčnega, trpežnega - štedilnik Gorenje

Gorenje Gospodinjski aparati, n. sol. o.
Partizanska 12
63320 Titovo Velenje
Jugoslavija
Telefon: (063) 853 321
Telex: 33616 yu sogor

- 1 Hitrokuhalna plošča
- 2 Avtomatska plošča
- 3 Hitrokuhalni plinski štedilnik
- 4 Varčevalni plinski gorilnik
- 5 Električni vžig plinskega gorilnika
- 6 Programska ura: kratkočasovna analognadigitalna
- 7 Pečica: električna konvencionalna plinska ventilatorska večsistemska
- 8 Vrata pečice: emajlirana, z dvojno zasteklitvijo s panoramskim steklom
- 9 Tuljava za odvod vročih par
- 10 Zaščitna letev
- 11 Predal
- 80 servisnih enot in 900 serviserjev po Jugoslaviji skrbijo za vaše in naše proizvode

Zapis z Boršnikovega srečanja

Izbor pisem in pridig P. Trubarja in sproščenost von Kleistove komedije

MARIBOR — Tokrat bomo naše poročilo iz temnega mariborskega jutra začeli s podatki o predstavi, ki bo nemara še najbolj zanimala naše občinstvo, saj je uvrščena v letošnji repertoar Slovenskega stalnega gledališča. Gre za izbor pisem in pridig Primoža Trubarja, ki ga je pisatelj Drago Jančar opravil za Mestno gledališče ljubljansko in naslovil »Vsi tirani, mameluki so hud konec vzeli«.

Najprej torej o izboru. Gre za zanimivo in skladno povezano celoto, ki je ves čas posredovana v originalnem Trubarjevem jeziku, kar ji daje še poseben čar in konec koncev je to tudi odkrivanje moči slovenske besede, točnosti domačega izraza in metafore, ki je vseskozi razumljiva, celo prijetna. Rdeča nit je vsekakor vprašanje slovenstva, njegovega utemeljevanja pred dobrimi štiristo leti, poudarjena pa so tudi izhodišča, ki so Trubarju narekovala epohalno dejanje - položiti temelje in stebre slovenskemu knjižnemu jeziku. To je ena plat predstave. Vendar se Jančarjev izbor ni omejil samo na to. Brskal je tudi po ostali Trubarjevi zapuščini in s tem omogočil oblikovanje svojevrstne socialne slike časa, od vojn s Turki pa do dogajanja v ožji domovini. V presoji imamo tako marsikateri zanimiv podatek, ki opominja in predvsem spominja na to, da so nekatere zadeve »večne«, predvsem kar se tiče pokvarjenosti določenih slojev...

Skratka, to je zanimiv izbor, strnjen v nekaj manj kot enournu monodramo, ki jo na odru uredničuje igralec Dare Ulaga. Tudi in predvsem njemu se gre zahvaliti, da so Trubarjeve besede živo pred nami, z vsemi odtenki in bogastvom, saj Ulagov igralski register do potankosti obvlada smisel pisne predloge in suvereno zapolnjuje odrski prostor. Če bi že imeli kako pripombo, ta zadeva predvsem scenografsko inscenacijo, ki je nekoliko preveč baročna in natrpana z obilico predmetov, pa tudi udarjanje strel, bobnanje gromov in šviganje bliskov bi si režiser lahko prihranil. Pa vendar, to je zelo živa in povedna predstava, ki lahko zadovolji vse okuse in bi znala imeti tudi pedagoško vrednost. Je tudi ustrezen poklon Trubarjevemu letu, ki počasi mineva in se poslavlja, upati je, da ne v pozabo.

Sredin tekmovalni spored je zapolnil nastop Mestnega gledališča ljubljanskega. »Razbiti vrč« Heinricha von Kleista je bil v režiji Mileta Koruna prijetna komedija, ob kateri se je občinstvo Boršnikovega srečanja nadvse sprostito. Kleistov

tekst je sicer izgubil na svoji »filozofski strani«, pridobil pa je na radoživosti in humorju. Tu ni nič več diaboličnega, zahrbtnega, niti nikakršnega moralnega vprašanja, kaj šele, da bi šlo za odločno obsodbo oblasti oziroma pokvarjenosti sodstva! Je samo še podeželjska komedija, kjer se vaški sodnik skuša izvleči iz kaše, ko je odkrit njegov greh. Ta pa je v tem, da je hotel zvijačno in nasilno osvojiti mlado Evo, pri tem pa razbil v njeni izbi starodavni vrč, kar popari dekletovo mater, ki obtoži zločina Evinega zaročenca in išče zadoščenje prav na sodišču, kateremu načeljuje nerodni donjuanovski sodnik.

Enostavna zgodbica, v kateri se izgubi tudi Kleistov pogled na svet. Kljub svoji neobjeljenosti pa je omogočila niz posrečenih igralskih kreacij, med katerimi bi opozorili predvsem na Janeza Hočevarja, ki je v sodniški obleki osvojil avditorij s svojo humornostjo in kar virtuosno izklesanim likom.

H kroniki Boršnikovega srečanja moramo dodati vsaj še en podatek, in sicer predstavitev dveh knjig dramatika Toneta Partljiča. Ena je ponatis dveh njegovih komedij, druga knjiga pa gledaliških novel »Pepsi ali provincialni Don Juan«. V tej opisuje Partljič v svojem duhovitem slogu predvsem življenje za odrsko sceno, usode, stremjenja, častihlepnosti in poraze igralcev. Brez dvoma bo ta knjiga naletela v gledališkem svetu ter pri bralcih na živ odmev.

Sinoči sta bili v mariborski Drami, ki se še vedno ponaša z zastarelo in utesnjeno dvorano (medtem ko sta pročelje in foyer popolnoma prenovljena) kar dve tekmovalni predstavi. Najprej je bil na vrsti »Dantonov primer« Stanislave Przybyszewske v izvedbi ljubljanskega Narodnega gledališča, ponoči pa so nastopili še Mariborčani s »Kreontovo Antigono« Mira Kavrana.

Naše naslednje javljanje bo v nedeljo, saj je današnji dan natrpan z vsakršnimi dogodki, tako da bomo morali letati iz kraja v kraj, s prizorišča na prizorišče, tudi izven Maribora, saj nas je predsednik Boršnikovega srečanja povabil na simpozij dramaturgov in kritikov o sodobni slovenski drami. Kraj dogajanja je še neznan in ga noče odkriti niti motor in srce BS Branko Gombač. V nedeljo bomo torej napovedali tudi gostovanje Slovenskega stalnega gledališča, kateremu pripravljajo veličastne sprejeme.

MARIJ ČUK

Novosti v oblikovanju deželnega proračuna

TRST — Deželni odbornik za finance Rinaldi je včeraj napovedal, da bo deželna uprava posodobila način nakazovanja finančnih podpor in smotno uredila sistem porazdelitve denarja iz svojega sklada. Novosti naj bi uvedla že pred deželnim proračunom za prihodnje leto.

Odslej bo odbornišтво za finance porazdeljevalo denar z ozirom na predložene načrte in projekte. Z novo ureditvijo bo postal bolj pregleden celoten sistem finansiranja in črpanja iz razpoložljivih denarnih skladov. Nekaj podobnih inovacij v sistemu finansiranja je Dežela uvedla že pri obravnavi letošnjega proračuna in s tem pravilno nakazala potreben denar nekaterim velikim projektom. Operacijo je izvedla vzporedno s smernicami deželnega razvojnega načrta. Odslej naj bi to postalo stalna praksa, tudi z ozirom na to, da je prva inovacijska faza že mimo. Vsekakor pa bo celoten sistem porazdelitve denarja Dežela v celoti izpeljala v prihodnjem triletnem 1986-1989.

Večletni proračun in deželni razvojni načrt se bosta torej dopolnjevala, kar bo, po mnenju odbornika Rinaldija pripomoglo k zasledovanju ciljev in korist družbeno-gospodarskega razvoja dežele in k jasnejšemu tolmačenju ekonomskih zmogljivosti deželnega gospodarstva.

V teku asfaltiranje ceste do Sviščakov

ILIRSKA BISTRICA — Delavci SGP Primorje iz Ajdovščine so začeli pripravljati 7,5 kilometra dolg cestni odsek od Ilirske Bistrice proti Sviščakom. Če bo vreme ugodno, bo asfaltiranje 5 metrov širokega vozišča končano v nekaj več kot mesecu dni. S tem bo saniran najslabši del ceste proti razvijajočemu se športno-rekreacijskemu centru Sviščaki, do katerega naj bi bilo že do letošnje smučarske sezone le še 9 kilometrov makadam-ske ceste. Urejanje prve polovice cestnega odseka prosti smučarju čišču bo po predračunu stalo približno 200 milijonov dinarjev, ki jih bo prispevalo več zainteresiranih soinvestitorjev. Prav tako obljubljajo, da bodo že konec prihodnjega meseca začeli montirati obe za letos napovedani novi vlečnici. (J.O.)

Prodajna razstava v Viterbu

Dragocenosti za vse okuse in žepe

VITERBO — V Papeški palači v Viterbu je nameščena prodajna razstava antikvaričnih predmetov, ki se je je udeležilo petdeset razstavljalcev iz vse Italije. Med njimi sta tudi Tržačana Latcovich in Ferraro, ki zbirata stare ure in nakit. Na razstavi pa so na ogled še slike, pohištvo, stoli, skulpture in okrasni predmeti iz časa liberty in déco. Njihova vrednost naj bi, po sicer neuradnih virih, presegala kako milijardo. Najdragocenejši eksponat je etruščanski sarkofag iz leta 300 pred našim štetjem, ki seveda ni na prodaj. Lacijsko zgodovinsko - umetniško varstvo ga je začasno odstopilo razstavi, da bi tako počastilo jubilejno leto etruščanske kulture. V kraju Rocca Albornož v bližini Viterba je namreč na ogled razstava etruščanskih izkopanin, ki so jih našli v Laciju.

Brez dvoma številne obiskovalce bo na razstavo gnala radovednost, petičneži pa si jo bodo ogledali zato, da bi nemara odkupili kak dragocen predmet. Organizatorji namreč zatrjujejo, da je predmetov za vsak okus in žep. Med likovnimi izdelki je na primer slika Eneja in Didone, ki

jo pripisujejo nekemu bolonjskemu umetniku iz 14. stoletja, iz časa Ludvika XIV. je portret člana plemiške družine Belgioioso. Ljubitelji starega pohištva si bodo lahko ogledali notarjevo arhivsko mizico, ki jo je izdelal rezbar ebanist iz 16. stoletja, iz približno iste dobe pa je predalnica s pozlačenimi okraski.

Sedežne garniture so vselej najbolj iskane med ljubitelji antikvarija, na razstavi v Viterbu pa bo prav ta oddelek prava poslastica: iz leta 1500 je namreč skupina šestih naslanjačev iz orehovega lesa, medtem ko so drugi štirje stoli iz časa Ludvika XIV. Del razstavnega prostora je namenjen orientalski umetnosti, v glavnem kitajski. Veliko število obiskovalcev pa se bo verjetno nagneto pred vitrinami starega nakita in dragocenih predmetov iz diamanтов, smaragdov, bisserov in drugih žlahtnih kamnov.

Za zaključek naj omenimo še, da bodo v Viterbu razstavljene tudi svete podobe iz najrazličnejših obdobij, ikone in svečniki, med slednjimi tudi taki, ki jih je ob koncu prejšnjega stoletja izdeloval znameniti zlatarski mojster Karl Faberge.

V nedeljo v Špetru Živanit nas veže

ŠPETER SLOVENOV — S prikazom slovenskih in jugoslovanskih plesov bo v nedeljo popoldne v Špetru nastopila folklorna skupina Tine Rožanc iz Ljubljane. Gostovanje ljubljanskih folkloristov sodi v okvir srečanj »Živanit nas veže«, ki ga letos v drugo organizira domača folklorna skupina Živanit. Predvidoma bo folklorni nastop na odprtem in sicer na prireditvenem prostoru ob nižji srednji šoli, kjer so domačini pripravili tudi zanimivo in doslej dobro obiskano Razstavo kovanja, s katerim je Benečija še posebej bogata. Če pa se bo vreme poslabšalo bo nastop v Dvojezičnem šolskem centru v Špetru.

Pokrajinski kongres ANPI-VZPI v Vidmu

VIDEM — Jutri in v nedeljo bo v Vidmu, v auditoriju tehničnega zavoda »A. Zanon« 13. kongres Vsedržavnega združenja partizanov Italije ANPI. Pozdravni govor bo imel dose-danji predsednik pokrajinskega komiteja združenja Federico Vincenti, sledili pa bodo pozdravi raznih delegacij, med katerimi bodo tudi predstavniki borčevskih organizacij iz Jugoslavije in Avstrije. Kongres bo začel ob 16. uri, nadaljeval in zaključil pa se bo v nedeljo z izvolitvijo novega pokrajinskega odbora ANPI - VZPI in delegatov na 10. vsedržavnem kongresu, ki bo v Milanu. Zaključke bo povzel vsedržavni tajnik ANPI Alfonso Bartolini.

adria airways

RED LETENJA »ZIMA 86/87«

VELJA OD 26. 10. 1986 - 28. 3. 1987

LETI NA DOMAČIH LINIJAH

LETI IZ LJUBLJANE V:

RELACIJA	OB DNEVIH						ODHOD	PRIHOD	PREKO	ŠT. LETA
BEOGRAD	1	2	3	4	5	6	06.45	07.40		JP800
BEOGRAD	-	-	-	4	-	-	07.35	08.30		JP934
BEOGRAD	-	2	-	-	-	-	15.20	17.55		JP868
BEOGRAD	-	-	-	-	-	7	19.40	21.15		JP840
BEOGRAD	1	-	3	-	5	-	19.35	20.30		JP808
DUBROVNIK	-	-	-	-	-	7	05.15	06.15		JP778
DUBROVNIK	-	-	-	-	5	-	06.45	09.50	Beograd	JP800/820
MARIBOR	-	2	-	4	-	-	06.50	07.20		JP806
MOSTAR	-	-	-	-	5	-	06.15	07.55		JP852
OSIJEK	-	2	-	-	-	-	15.20	16.35		JP868
SARAJEVO	-	2	-	4	-	-	06.50	08.35		JP806
SARAJEVO	1	-	3	-	5	-	07.30	08.20		JP802
SARAJEVO	1	-	3	-	5	-	19.40	21.00		JP951
SARAJEVO	-	2	-	4	-	-	19.40	22.20	Split	JP951/807
SARAJEVO	-	-	-	-	-	7	19.40	22.40		JP840
SARAJEVO	-	2	-	4	-	-	19.35	20.25		JP804
SKOPJE	-	2	-	4	-	-	06.50	10.00		JP806
SKOPJE	1	-	3	-	5	-	07.30	09.45		JP802
SKOPJE	1	-	3	-	5	-	19.35	22.00		JP808
SKOPJE	-	2	-	4	-	-	19.35	21.50		JP804
SPLIT	-	-	-	4	-	-	06.45	09.40	Beograd	JP800/816
SPLIT	1	-	-	-	-	-	06.45	09.30	Beograd	JP800/816
SPLIT	-	-	3	-	-	-	07.00	07.50		JP328
SPLIT	-	2	-	4	-	-	19.40	21.00		JP951
TITOGRAD	1	-	3	-	5	-	07.30	11.05	Skopje	JP802/810
TITOGRAD	1	-	-	-	5	-	07.30	15.00	Sarajevo	JP802/811

LETI IZ PORTOROŽA V:

BEOGRAD	-	-	-	-	5	-	-	13.30	15.15		JP874
BEOGRAD	1	-	-	-	-	-	-	16.45	18.30		JP874
MOSTAR	-	-	-	-	5	-	-	13.30	16.55	Beograd	JP874/851
MOSTAR	1	-	-	-	-	-	-	16.45	20.10	Beograd	JP874/851
SKOPJE	-	-	-	-	5	-	-	13.30	22.00	Beograd	JP874/808
SKOPJE	1	-	-	-	-	-	-	16.45	22.00	Beograd	JP874/808

LETI V LJUBLJANO IZ:

BEOGRAD	1	-	3	-	5	-	-	08.00	09.05		JP809
BEOGRAD	-	2	-	-	-	-	-	09.15	11.45		JP809
BEOGRAD	1	2	-	4	5	-	-	17.30	18.35		JP801
BEOGRAD	-	-	-	4	-	-	-	16.25	17.30		JP935
BEOGRAD	-	-	3	-	-	6	-	18.30	19.35		JP801
DUBROVNIK	-	-	-	-	-	7	-	20.05	21.10		JP779
MARIBOR	-	2	-	4	-	-	-	18.20	18.50		JP807
MOSTAR	-	-	3	-	-	-	-	19.00	21.35		JP853
OSIJEK	-	2	-	-	-	-	-	10.35	11.45		JP869
SARAJEVO	-	2	-	4	-	-	-	06.15	19.00	Split	JP866/950
SARAJEVO	1	-	3	-	5	-	-	07.40	09.00		JP950
SARAJEVO	-	2	-	4	-	-	-	08.10	09.05		JP805
SARAJEVO	-	-	-	-	-	6	-	13.25	14.45		JP950
SARAJEVO	-	2	-	4	-	-	-	17.00	18.50		JP807
SARAJEVO	1	-	-	-	5	-	-	18.20	19.15		JP803
SARAJEVO	-	-	3	-	-	-	-	19.25	20.20		JP803
SARAJEVO	-	-	3	-	-	-	-	20.15	21.35		JP853
SKOPJE	1	-	3	-	5	-	-	06.20	09.05		JP809
SKOPJE	-	2	-	4	-	-	-	06.40	09.05		JP805
SKOPJE	-	2	-	4	-	-	-	15.30	18.50		JP807
SKOPJE	1	-	-	-	5	-	-	16.50	19.15		JP803
SKOPJE	-	-	3	-	-	-	-	17.55	20.20		JP803
SPLIT	-	2	-	4	-	-	-	07.35	09.00		JP950
SPLIT	-	-	3	-	-	-	-	18.25	19.20		JP329
TITOGRAD	1	-	-	-	5	-	-	11.35	19.15	Sarajevo	JP810/803
TITOGRAD	1	-	-	-	5	-	-	15.30	19.15	Skopje	JP811/803
TITOGRAD	-	-	3	-	-	-	-	16.35	20.20	Skopje	JP811/803

LETI V PORTOROŽ IZ:

BEOGRAD	1	-	-	-	-	-	-	09.15	11.05		JP875
BEOGRAD	-	-	-	-	5	-	-	10.10	12.00		JP875
MOSTAR	1	-	-	-	-	-	-	07.30	11.05	Beograd	JP850/875
MOSTAR	-	-	-	-	5	-	-	08.25	12.00	Beograd	JP850/875
SKOPJE	1	-	-	-	-	-	-	06.20	11.05	Beograd	JP809/875
SKOPJE	-	-	-	-	5	-	-	06.20	12.00	Beograd	JP809/875

LETI NA MEDNARODNIH LINIJAH

LETI IZ LJUBLJANE V:

LARNACA	-	-	-	4	-	-	-	07.35	12.45		JP934
MÜNCHEN	1	2	3	4	5	-	-	09.45	11.10		JP950
MÜNCHEN	-	-	-	-	-	6	7	15.25	16.50		JP950

LETI V LJUBLJANO IZ:

LARNACA	-	-	-	4	-	-	-	14.00	17.30		JP935
MÜNCHEN	1	2	3	4	5	6	7	17.30	18.55		JP951

NA VOLJO SO VAM DRUŽINSKI IN OSTALI POPUSTI! KORISTITE JIH!

Prodaja kart in informacije: ADRIA AIRWAYS, LJUBLJANA, KUZMIČEVA 7, TEL.: 313-366, 320-970

Lastna predstavništva v: Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Skopju, Titogradu in 540 turističnih agencij v Jugoslaviji ter pooblaščenca agencija v Trstu: UFFICIO CENTRALE VIAGGI - PIAZZA UNITA D'ITALIA 6

NA LETALU AA VAM ŽELIMO PRIJETEN IN UDOBEN LET!

Uspela tiskovna konferenca predstavnikov Slovenskega deželnega gospodarskega združenja

Globalna zaščita naše skupnosti mora nujno zajeti zaščito njene gospodarske dejavnosti

»Kadar govorimo o globalni zaščiti Slovencev v Italiji, govorimo tudi o njihovi gospodarski zaščiti: to pomeni, da je treba ustvariti prepotrebne pogoje za nemoten razvoj vseh potencialnih možnosti manjšine in to na celotnem področju, na katerem živimo od Trsta, preko Gorice, do videmske pokrajine. Naše Združenje bo lahko še aktivneje sodelovalo pri razvoju deželne gospodarstva le, če bomo dosegli uravnoteženo in koordinirano sodelovanje med vsemi gospodarskimi in delovnimi silami, vključno z manjšinskimi.« To je zaključna ugotovitev široke analize razvoja deželne in tržaškega gospodarstva, ki jo je na včerajšnji tiskovni konferenci v Novinarskem krožku podal predsednik Slovenskega deželne gospodarstva združenja Vito Svetina. Vezna nit njegovega posega je bil položaj in prispevek gospodarske dejavnosti slovenske narodnostne skupnosti pri tej

storitvenih dejavnosti. Pri tem se je Svetina ustavil pri vrsti konkretnih vprašanj, ki so tesno vezana na razvojne izbire, kot na primer vprašanje premogovne termoelektrarne, krize podjetij z državno udeležbo, prostorskega načrtovanja in zaščite teritorija, uresničevanja gospodarskega dela osimskih sporazumov itd. Iz njegove analize pa so hkrati izšli nekateri zelo zanimivi konkretni predlogi, za katere se zavzemajo slovenski gospodarstveniki: uskladiitev turističnega razvoja Trsta z varstvom okolja, razvoj znanstveno-raziskovalnih in tehnološko bogatih proizvodnih dejavnosti ob spoštovanju teritorija, spodbujanje najrazličnejših oblik povezovanja na področju obrti, zlasti proizvodne, tudi za njen prodor v mednarodni prostor, preustroj in modernizacija pristaniških dejavnosti, skrb za načrtno poklicno in strokovno izobraževanje ter vključevanje v tehnično-znanstveno kooperacijo med Evropsko gospodarsko skupnostjo in vzhodnoevropsko gospodarsko organizacijo Comecon. Uresničevanje možnosti, ki jih nudijo zakonska določila in instrumenti za razvoj novih pobud, pa mora nujno soneti na široki in odprti viziji, na kakršni je temeljil podpis osimskih sporazumov in ki predvideva tudi možnost izmenjave delovne sile ob meji.

Velik pomen vključevanja naše dežele v mednarodno blagovno menjavo

Vojko Kocjančič, Vito Svetina in Stanislav Bole na včerajšnji tiskovni konferenci

in kooperacijo ter dragoceno vlogo, ki jo pri tem igra mešana zbornica Italjug, je orisal Stanko Bole, ki je poudaril, da je bilo SDGZ edeno od pobudnikov njene ustanovitve. Zanimiv je bil tudi oris delovanja strokovnih služb Združenja, njegove sindikalne akcije in sodelovanja s sorodnimi italijanskimi stanovskimi organizacijami pri zastopanju skupnih interesov, pri čemer je Vojko Kocjančič še posebej

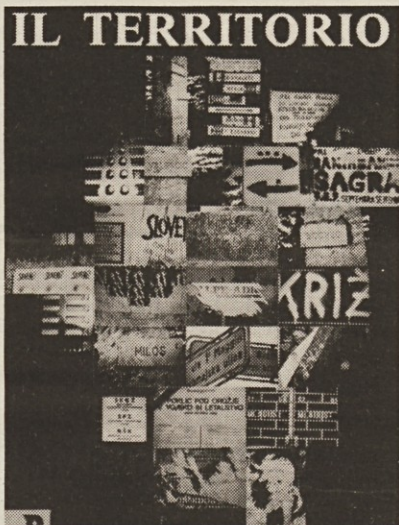
opisal potek proslavljanja letošnjega jubileja. Vsi trije predstavniki so nato odgovarjali še na vprašanja novinarjev, ki so ponudila priložnost za poglobitev nekaterih tem, med katerimi je posebno zanimanje zbudilo vprašanje slabe zastopanosti slovenskih gospodarskih dejavnosti v javnih ustanovah.

SDGZ
40

vabi vso slovensko javnost, gospodarstvenike in še posebno svoje člane in njihove družine na osrednjo slovesnost ob 40-letnici SLOVENSKEGA DEŽELNEGA GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA, ki bo v nedeljo 26. oktobra, ob 10. uri v veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu.

široki viziji razvoja Furlanije-Juljske krajine in Trsta v njuni izrazito povezovalni mednarodni vlogi. O preteklem razvoju Združenja in o pomenu njegove zunanjetrgovinske dejavnosti je govoril predsednik Nadzornega odbora SDGZ in podpredsednik tržaške delegacije milanske zbornice Italjug Stanko Bole, medtem ko je njegovo organizacijsko plat ter strokovno in sindikalno vlogo predstavil direktor Vojko Kocjančič.

Številni predstavniki krajevnih italijanskih informacijskih sredstev so tako včeraj morda prvič dobili resnično temeljito in celovito informacijo o Združenju in o gospodarstvu slovenske manjšine nasploh, posebej pa še o tem, kako si Slovenci v Italiji zamišljamo in prizadevamo uresničevati sodoben gospodarski razvoj v deželi in v Trstu. Na dlani je, da ta razvoj objektivno ne more biti drugačen, kot uprt čez tesne državne meje in v sodobne gospodarske tokove. Trst in dežela morata v celoti uresničiti svojo naravno mednarodno vlogo; prvi predvsem z razvojem znanstveno-raziskovalnih dejavnosti, navtičnega turizma in turizma sploh, pristaniških in razvitih

Posebna številka revije »Il Territorio« (št. 16-17, januar-avgust 1986), ki je v celoti posvečena slovenski kulturni prisotnosti v deželi Furlaniji-Juljski krajini, je nudila povod za zanimivo diskusijsko srečanje o vprašanju sožitja v naših krajih. Srečanje je potekalo v torek zvečer v dvorani Ba-

Predstavitve posebne številke »Territoria« pri Skupini 85

Pota sožitja med upi in strahovi

roncini v Trstu, priredila pa ga je Skupina 85. Njen predsednik prof. Pavle Merku je uvodoma orisal pomen publikacije, ki je vzbudila precejšnje zanimanje tudi izven deželne meja, naker je predstavil razpravljalce za govorniško mizo: bivšega komunističnega poslanca in bivšega ravnatelja inštituta Viesseux iz Firenc prof. Marina Raicicha, časnikarja in deželne tajnika SSK Iva Jevnikarja ter psihoanalitika dr. Pavla Fonda.

Govorniki so imeli nalogo, da predstavijo posebno številko revije, ki jo izdaja Večnamenski javni kulturni center iz Ronk. Toda nobeden od njih se ni lotil naloge s pikolovsko ozkojstjo, tako da bi se spustil v podrobnejšo analizo publikacije. Vsi trije so izkoristili priložnost, da svobodno posežejo v razpravo, ki jo posebna številka odpira oziroma spodbuja. Poudariti namreč velja, da je to bilo tudi v duhu same publikacije, ki ni nekakšen priročnik o slovenski manjšini, marveč zbirka informativnih in diskusijsko odprtih prispevkov.

Prof. Raicich je izhajal iz svoje izkušnje parlamentarca. S problematiko manjšin se je namreč seznanil v letih

1968-79, ko se je kot poslanec KPI ukvarjal s šolskimi in kulturnimi vprašanji. Prav pri tem delu je natančneje spoznal tudi našo narodno skupnost, o kateri je sicer nekaj malega vedel že iz otroških let, saj se je rodil na Reki. Prof. Raicich je na kratko osvetlil, kako gleda osrednja italijanska politična in še prej kulturna javnost na narodnostne manjšine. Spomnil je med drugim, da se je veliki mislec Benedetto Croce za časa fašizma zavzel za priznanje kulturnih pravic Nemcem na Južnem Tirolskem in Francozom v Dolini Aosta. Italijanski idealistični filozof je namreč v njih videval predstavnike »zgodovinskih« narodov, povsem pa je spregledal vprašanje Slovencev in Hrvatov v predvojni Italiji, ki se na osnovi njegovega filozofskega sistema sploh ni zastavljalo. Govornik je poudaril, da je treba odločno preseči takšno gledanje, kakor tudi skorajda podzavestno sovražno nastojenost, ki ločuje pripadnike različnih narodov in kultur v naših krajih.

Jevnikar je pohvalil publikacijo Večnamenskega javnega kulturnega centra iz Ronk, ki med drugim odpira vrsto vprašanj, s katerimi se sami Slovenci premalo ukvarjamo. Takšno

vprašanje po njegovem predstavlja t. i. »aktivno sožitje«, se pravi dejavno iskanje dialoga z večinsko narodnostno skupnostjo. Jevnikar je priznal, da Slovenci premalo delujemo v tem smislu, skušal pa je tudi obrazložiti, zakaj je stvarstvo tako. Spomnil je na negativne zgodovinske izkušnje, predvsem pa na še vedno nerešeno vprašanje globalne zaščite. Dokler se bomo morali ubadati s čisto osnovnimi vprašanji našega obstoja, je dejal, bomo težko posvečali svoje energije sodelovanju z večinskim narodom. Jevnikar je tudi opozoril, da zaščita mora zadevati ne zgolj kulturo v ožjem smislu, marveč tudi druga področja, ki jih posebna številka »Territoria« ne obravnava.

Dr. Fonda je psihoanaliziral probleme, ki izhajajo iz samih esejev in razmišljanj, objavljenih v reviji. Skušal je ugotoviti izvor strahov, ki se pojavljajo tako v manjšinski kot v večinski narodnostni skupnosti. Psihoze, ki se polaščajo Italijanov in Slovencev, je primerjal tistim, ki jih ima človek v temi. Gre za občutek globoke negotovosti in ogroženosti, ki izbruhne na dan tudi ob najmanjšem spotiku. Dr. Fonda je psihološke mehanizme, ki pri tem delujejo, prikazal tudi v konkretnem zgodovinskem kontekstu in spomnil na še vedno neprebolele travme, od fašističnega nasilnega raznarodovanja do fojb. Težko je učinkovito obnoviti njegov poseg, ki bi ga bilo vredno objaviti v celoti, kot sicer tudi Jevnikarjev. (Raicich je govoril prosto.)

Po uvodnem delu se je razvila zanimiva razprava. Vseskozi se je obdržala na visoki ravni. Razpravljalci so opozorili predvsem na nekatere dejavnike, ki bistveno pogojujejo možnosti sožitja, kot so občila, šolska vzgoja, poznavanje jezikov itd. Do izraza pa je prišla tudi potreba po odprtem dialogu, ki bi se ne smel ustaviti pred »tabu temami«.

Torkovo ni ne prvo ne zadnje kulturno srečanje, ki ga je izzvala posebna številka revije »Il Territorio«. Za 28. oktober je napovedano takšno srečanje v Rimu, in sicer na reprezentančnem sedežu Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine. Poleg direktorja revije Rinalda Rizzija bodo na njem govorili prof. Darko Bratina, posl. Franco Castiglione, sen. Giuseppe Chiarante, prof. Tullio De Mauro, msgr. Aldo Moretti, sen. Gianfranco Pasquino, prof. Aldo Visalberghi in dr. Aldo De Matteo. Dva tedna pozneje, in sicer 12. novembra, pa bodo publikacijo predstavili v Gorici prof. Pavle Merku, zgodovinar Solimbeni in pisatelj Ciril Zlobec.

Ob koncu naj se na kratko povrne-mo k delovanju Skupine 85. Kakih 45 njenih članov se je preteklo nedeljo udeležilo kulturnega izleta po Gorenjski. Ogledali so si srednjeveške cerkve in freske v Škofji Loki, na Suhi in v Crnemgrobju. Spremljal jih je izjemen vodič, umetnostni zgodovinar in akademik dr. Emiljan Cevc. Opozarjal jih je predvsem na prepletanje vplivov s Severa in Zahoda, zaradi katerih je srednjeveška umetnost na Slovenskem pravi unikum.

Opensko Skupnost - družino so prisilili k selitvi

Karlo Kalc in njegova žena Gina, z njimi pa še trije člani Skupnosti - družine so včeraj zapustili Dom handikapiranih na Opčinah in se preselili v mesto, v stanovanje v Ul. Scagliioni št. 21.

Tako se bo še pred koncem meseca zaključila dveletna notranja afera, zaradi katere je bilo teh pet članov Skupnosti - družine primoranih, da se odrečejo svojememu težko priborjenemu domu, prijateljskim stikom, ki so jih v enem desetletju navezali z domačini in slovensko stvarnostjo, življenju, ki so si ga kot nosilci hudih fizičnih handikapov znali prikojiti. Pa je tudi nanje padel nalog izgon in, kar je v celotni aferi še najbolj presunljivo in groteskno, če že ne povsem nerazumljivo, za izgon so poskrbeli njihovi »kolegi« v boleznih, handikapirani, s katerimi so od odprtja doma spali pod isto streho.

Skupnost - družina se je v tem internem trenju za posest doma, po dolgem in vztrajnem boju, raje odrekla stavbi, v katero je nad dvesto članov Skupnosti vložilo veliko truda in finančnih sredstev. Ni govora pa, da bi se Skupnost - družina spustila na raven tistih (če jih že moramo imenovati, so to predstavniki UILDM - Italijanske unije za boj proti distrofiji), ki so poskrbeli za njihov izgon.

»Pretrgati popkovino, ki jih veže na opensko dom, enkratni primer - vsaj v našem mestu - zgradbe, ki je dostopna handikapiranim in v tej posebni luči tudi funkcionalna, ni lahko«, sta na predvečer selitve potrdila zdravnik Tommaso Lipartiti

in geometer Walter Copuzzo, ki sledi Skupnosti - družini od samega začetka. »Se posebno hudo pa je to, da bodo morali sedaj živeti v stolpnici, v mestnem predelu, ki je težko dostopno že starejšim ljudem. Lahko si predstavljate, kako se bodo znašle osebe, ki se lahko premikajo le na vozičku.« Problem arhitektonskih pregrad novega stanovanja pa še ne daje popolne slike velike zagate, v kateri se trenutno znajde pet članov Skupnosti - družine. Stanovanje so namreč dobili v najem (z dokaj visoko najemnino) po šestmesečnem brezplodnem iskanju in to le zaradi gospe Gine, Kalčeve žene, ki ni domačinka in je lahko podpisala pogodbo. Stanovanje bodo imeli v najemu le leto dni, nato se bodo morali ponovno seliti.

Zato jih v tem trenutku stiske, ko še niso (in je zlepa tudi ne bodo) premostili grenkobe, ki jo pušča za sabo afera med njimi in UILDM, najbolj tare in skrbi misel na kratkoročno prihodnost. Kam bodo šli, ko bodo morali pustiti še to stanovanje? Kdo jim bo pomagal? Javnim ustanovam ne zaupajo veliko (»Potrkali smo na vsa vrata, pomoči pa nismo dobili. Nekateri nam še odgovorili niso.«), ohranili pa so zaupanje v vse, ki so jim pomagali do danes in so pripravljani začeti vse znova. Radi bi staknili kako prazno hišo, tudi podrtijo, po možnosti pri Opčinah, kjer imajo prijatelje, znance, sodelavce, ali vsaj zunaj mestnih arhitektonskih pregrad. »Dom za handikapirane smo že zgradili enkrat, s skupnimi močmi bi ga lahko tudi drugič.« O tem so prepričani. (ef)

Na zadnji občinski seji v Nabrežini

Sprejet načrt za valorizacijo okolja ob izlivu Timave

Na petkovi seji občinskega sveta devinsko-nabrežinske občine je bil odobren načrt, ki predvideva tako turistično valorizacijo kot valorizacijo okolja ob izlivu Timave; opravljen je bil torej korak naprej za dokončno ureditev okolja ob izlivu Timave. Načrt arhitekta Bernija je bil izdelan po nalogu Avtonomne turistične in letovišarske ustanove, predvideva pa uporabo ozemlja tako za prosti čas in »kulturni« turizem kot za turizem zgodovinskega značaja ter za naravoslovne raziskave.

V uvodu v razpravo je župan Brezigrad podčrtal, da gre za prvi načrt v razpravi občinskega sveta, odkar je bila odobrena varianta občinskega regulacijskega načrta; povedal je še, da je novoustanovljeno ministrstvo za okolje zainteresirano za to cono; dodal je tudi, da je treba sanacijo Timave obravnavati tudi na mednarodni ravni in da je Občina seznanjena s sanacijskimi posegi v Ilirski Bistrici za odpravo onesnaženja, ki ga povzročajo mestne tovarne. Odbornica za urbanistiko Contento je med drugim dejala, da je načrt, ki je bil nato odobren, le prvi korak na poti dokončne ureditve cone in se nato zahvalila Avtonomni turistični in letovišarski ustanovi, ki je poskrbela za prve korake v tej smeri.

Odbornik za okolje Tuta je analiziral problem iz naravoslovnega vidika in podčrtal zanimanje naravoslovcev za ta posebni kraški pojav in zgodov-

vinso vrednost kraja, ki hrani arheološke in zgodovinske ostanke vse od prazgodovine do današnjih dni. Odbornik Tuta je dodal, da ne bo opravljena nobena sprememba okolja, temveč bo strogo spoštovano kar obstaja, istočasno pa bo poskrbljeno za lažji dostop.

V diskusijo sta posegla komunistična svetovalec Vocci in Širca, ki sta izrazila vrsto kritik glede celotnega problema okrog tega parka. Ugotavljala sta, da je občinska uprava že razpolagala s podrobnostnim načrtom za ureditev tega parka, ki ga je pred časom izdelala zadruga Naturstudio (s prispevkom deželne ustanove), kaže pa, da se je omenjeni načrt izgubil v kakšnem predalu, saj pristojna odbornica Contento ni znala povedati kje bi lahko običal. Ob tem je svetovalec Vocci ironiziral nad dejstvom, da je do izdelave na petkovi seji odobrenega načrta prišlo po obisku ministra za okolje liberalca Zanoneja v našem mestu; za tem obiskom je letovišarska ustanova dala nalog arhitektu Berniju (pokrajinskemu tajniku PLI, op. ur.) za izdelavo novega načrta. Z javnim denarjem sta bila torej financirana dva načrta o isti zadevi. Predstavnika KPI sta torej ostro ožigosala tako ravnanje. Zato je KPI tudi glasovala proti načrtu - bil je sprejet z večino glasov - podprla pa je predlog za prošnjo za prispevek kot po zakonu o mestnih parkih, ki je bil tako soglasno sprejet.

Sinoči kar trije kulturni dogodki ob začetku razstavne dejavnosti

V Galeriji Tržaške knjigarne v Ulici sv. Franciška je bil sinoči izjemno lep in pomemben začetek letošnje razstavne dejavnosti, ki je, kot je povedal vodja Galerije Franko Vecchiet, dosegla že kar 25 razstav ter dosegla s tem tudi nekaj jubilej. Da je Galerija dosegla svoj namen in pomen, je dokazal tudi izredno lep obisk občinstva, ki se je udeležilo sinočnje prireditve in prisluhnilo besedam kritikov in strokovnjakov, ki so spregovorili kar o treh dogodkih povezanih na ta večer: o razstavi slikarskih del Borisa Zuljana in pa o dveh novih knjigah prav tako domačih avtorjev Borisa Pangerca in Aleksija Pregarca, ki sta izšli pri Založništvu tržaškega tiska. Umetnostna zgodovinarica Tatjana Pregl je kot prva predstavila slike Borisa Zuljana, o katerih je dejala, da se s svojimi sedanji slikami odmiha

skoraj v abstraktno likovno podajanje svojega pristnega in povsem samosvojega sveta. Urednik Knjižnih izdaj pri Založništvu tržaškega tiska Marko Kravos je nato spregovoril o dveh novih knjigah, katerih predstavitev so vključili v ta večer ob odprtju razstave Borisa Zuljana, saj gre za tri umetnike z Brega, ki jih naša javnost že dobro pozna. Ker bo predstavitev knjige Aleksija Pregarca »Duh po apnencu« v soboto na večeru v Babni hiši v Ricmanjih, je bil na včerajšnji prireditvi v glavnem govor o Pangerčevi knjigi z naslovom »Šum vode Glinščice«, o kateri je kritično oceno podal dr. France Bernik, ki je med drugim dejal, da gre v tej knjigi za subjektivno lirsko prozo, ki je nacionalno poantirana. N. L.

Srečanje o sinhrotronu in mali industriji

Namestitev sinhrotrona v našem mestu, kot tudi druge pobude v okviru Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah, bo nudila tržaški industriji nove zanimive možnosti s pozitivnimi učinki tudi na raven zaposlovanja. O tem je prepričan Odbor za malo industrijo (ki deluje v okviru Zveze industrijcev), ki je prav zato dal pobudo za informativno srečanje med voditelji in raziskovalci Centra in zainteresiranimi podjetniki. Srečanje bo prihodnji četrtek, 30. t. m., na sedežu Zveze na Trgu Scorcio 1. Glavni poročili bosta imela izredni komisar padriškega centra Anzellotti in predsednik Odbora za malo industrijo Romano, medtem ko bodo o specifičnih temah, povezanih s sinhrotronom, govorili raziskovalci in tehniki Vlaic, Rosei in Cargnello.

Protest sindikatov stanovanjskih najemnikov

Sindikalne organizacije stanovanjskih najemnikov SUNIA, SICET in UIL-Inquilini so na predsednika vlade, na ministra za javna dela, na tržaške parlamentarce Jelko Gerbec, Cuffara in Colonija ter na tržaškega župana naslovile protestne telegrame, ker je bil Trst izključen iz seznama 16 mest z veliko stanovanjsko stisko. V njih zahtevajo posredovanje za odpravo te krivice, saj je tudi v našem mestu nedvomno velika stanovanjska kriza, o čemer pričajo številni sodni odloki o stanovanjskem izgonu.

Vprašanje KPI o izterjevanju davkov ACEGA

Komunistična svetovalca v tržaškem občinskem svetu Calabria in Monfalcon sta odborniku za javne industrijske storitve naslovila vprašanje, ki je povezano z vestmi, po katerih sta bila predsednika družb ENEL in ACEA skupno s svetovalci upravnih svetov obeh ustanov obtožena kršenja člena 317 kazenskega zakonika. Rimsko sodstvo je namreč obtožilo te upravitelje, da so od uporabnikov izterjevali davke na domnevno in ne realno uporabo vode, elektrike itd. Komunistična svetovalca ugotavljata, da se tudi tukajšnja ACEGA poslužuje istega režima za izterjevanje davkov, kar je že povzročilo nemalo protestov s strani uporabnikov. Zato sprašujeta pristojnega odbornika, če bi mar ne bilo primerno - spričo obtožbo rimskih sodnih organov - da bi občinski upravitelji opustili ta režim izterjevanja davkov, katerega legitimnost je vse prej kot gotova.

Escort na ovinku treščil v zid: 21-letni fant zgubil življenje

Cesta je spet terjala svoj krvni davek. Komaj 21-letni Massimiliano Crevatin, ki je stanoval v Drevoredu D'Annunzio 41, se je v sredo pozno zvečer s svojim escortom zaletel v zid v bližini Lazareta in zadobil tako hude poškodbe, da je umrl le nekaj minut po sprejemu na oddelku za oživljanje katinarske bolnice. Vzroke nesreče ugotavljajo karabinjerji iz Milj. Fanta je zaneslo na nekem ostrem ovinku ceste, ki pelje k mejnemu prehodu pri Lazaretu, pri čemer je njegov escort z vso silo treščil v zid. Vprašanje je, zakaj je fant zgubil nadzorstvo nad avtom: hitrost, splozko cestišče, neizkušnost za volanom? Vprašanje, ki bo verjetno ostalo brez odgovora.

Zahteve javnega tožilca na procesu o umoru Pietra Greca Coassin: V Italiji ni več izrednega stanja

Se bo izredno stanje, ki je nastalo v Italiji iz protiteroristične ofenzive, končalo v Trstu? Na to vprašanje, ki ga je na dnevniku Il Manifesto postavil pred začetkom procesa o umoru profesorja Pietra Greca padovskimi preiskovalnimi sodniki Palombarini, je včeraj odgovoril javni tožilec Coassin. »Rečeno je bilo, da v vojnem času ne veljajo običajna zakonska pravila. Toda iz tega mesta moram jasno in glasno poudariti, da so zakoni pred vsem in da je treba pravosodna načela spoštovati v vsakem primeru, tako za sovražnike države, kot za njene najbolj zveste služabnike.« je dejal Coassin in sprožil tih val odobravanja med odvetniki civilne stranke in publiko. »To je izjava, ki potrjuje, da se je v Italiji izteklo obdobje izrednega stanja, da je končalo vojno vzdušje in da je ponovno v ospredju potreba po spoštovanju pravil igre,« je bil komentar odvetnika Maniaccia, ki so si ga časniki in posebni dopisniki vsedržavnih dnevnikov mrzlično zapisovali, saj ni nihče pričakoval, da bo Coassin, ki je med sodno obravnavo bil izredno skop s posegi, zavzel tako odločno stališče. Javni tožilec je moralno krivdo za zločin pripisal izključno agentu Sisdeja Romanu, češ da se je povsem avtonomno in proti navodilom funkcionarjev Digosa (ter podinspektorja Guidija) odločil za aretacijo Greca, za kar nikakor ni bil pooblaščen. Njegova strela sta vodili prenapetost in napetost, verjetno zato, ker je domneval, da je Greco nevaren in oborožen terorist. Pri tem je Coassin poudaril, da je Romano hotel ustreliti žrtev, in da je reagiral povsem primerno, saj je Greco kvečjemu skušal bežati - če je sploh to storil - nikakor pa ga ni nevarno napadel. O verziji, da je Greco držal v roki nek podolgovat predmet (dežnik), je Coassin dejal, da ni verodostojna. Na osnovi poročila izvedenca Giudicija, je nato ugotavljal, da je Romano zadel Greca le z enim strelom, in sicer v ramo. Zato je zanj predlagal sodišču, naj mu sodijo zaradi poskusa namernega umora v obtežilnih okoliščinah, pri katerem pa naj bi olajševalne okoliščine bile pomembnejše od obtežilnih. Konkretno je zahteval obsodbo na štiri leta in osem mesecev zapora. Tudi za agenta Digosa Passanisija, ki je izstrelil najmanj pet nabojev in po Coassinovi oceni dvakrat smrtno zadel

Greca, je javni tožilec zahteval obsodbo, vendar ne zaradi nepremišljenega umora. Obtožba proti njemu - kot sicer celoten Coassinov poseg - izraža izredno preciznost in dlakečnost, s katerima je tožilstvo izrazilo svoje stališče. Morda je prav, da obtožbo proti Passanisiju izpišemo v italijanščini. Glasi se: »Eccesso colposo in legittima difesa putativa«. Prevod v slovenščino je skoraj nemogoč, lahko pa ga opišemo: Coassin trdi, da je obtoženec (sicer zgrešeno) domneval, da mu preti nevarnost in je zaradi tega streljal, pri tem pa pretiraval. Coassin je zatrdil, da je Passanisi streljal iz prepričanja, da je Greco ustrelil Romana. Za njim je streljal tudi med begom, res ga je zadel v hrbet, kot so ugotovili izvedenci, vendar po mnenju tožilca je šlo le za poskus, da bi zaustavil beg. Passanisi je vsekakor zadel, po Coassinovi oceni, oba smrtna strela, za kar naj ga sodišče obsodi na 2 leti in osem mesecev zapora. Za podinspektorja Guidija in agenta Digosa Benso je tožilec predlagal oprostitev. Guidi naj bi sploh ne bil kriv, saj naj bi bil ravnal v skladu z ukazi in v spoštovanju varnosti. Prepoved načelnika Digosa D'Agostina je namreč po Coassinovem mnenju veljala le za vdor v stanovanje psihologa Davija, ne pa v poslopje. Dejstvo, da je stal za Passanisijem in Romanom, pa je po njegovem tudi povsem upravičeno, saj je le tako lahko nadzoroval podrejena. Njegova nesreča, za katero pa ni kriv, je v avtonomni pobudi agenta Romana, ki je začel streljati, ne da bi sploh lahko sodeloval pri aretaciji, pri tem pa sprožil val reakcij in z njimi vpletel svoje kolege. Poglejmo še, kako je Coassin ocenil položaj agenta Benso, ki je za bežecim in ranjenim Grecom izstrelil na Ulici Giulia en strel, a ga po oceni izvedencev ni zadel. Mnenje tožilca je, da je Benso upravičeno streljal, v kolikor je slišal strele in je torej lahko domneval, da je bežeči Greco onesposobil njegove kolege. Včeraj so posegli še branilca civilne stranke Maniaccio in Berti ter odvetnik Galletto, ki brani notranje ministrstvo, na katerem je, da izplača civilni stranki odškodnino. Danes bodo posegli branilci štirih agentov, proti večeru pa je pričakovati razsodbo.

Jutri posebna stran glasila KPI o Trstu

Glasilo KPI "L'Unità" bo v jutrišnji številki posvetilo celo stran problemu Trsta. Gre za eno od vrste reportaž, ki jih bo komunistični dnevnik objavil iz desetih najpomembnejših italijanskih mest. Uvodni članek za posebno stran je napisal pokrajinski tajnik KPI Ugo Poli, ki je predvsem opozoril na kontradikcijo med različnimi statistikami, iz katerih občasno izhaja, kako se v Trstu lepo živi, in dejanskim stanjem, ki ga označuje stalno nazadovanje. Po Polijevem mnenju je treba pri obravnavanju tržaške problematike upoštevati dve dejstvi: da je Trst mesto, katerega obseg sovпада za devet desetih z njegovo pokrajino, in da po industrializaciji iz prejšnjega stoletja ni bilo več gospodarske rasti, ki bi ustrezala strukturnemu spreminjanju povojne Italije. Iz teh političnih in gospodarskih prilog pa izhaja posebna okoliščina: da je odnos med mestnim središčem, produktivno dejavnostjo in okoljem (Krasom in morjem) ohranil izredno ravnovesje, ki nima para v razvitem svetu in ki označuje Trst kot "majhno" veliko mesto. Potrebno pa je premagati sedanjo, sicer zamaskirano, a vendar globoko krizo, pravi še Poli. V ta namen pa ne zadostujejo nedavni vsedržavni zakonski ukrepi. Potrebna je vrsta doslednih posegov za valorizacijo gospodarskega in kulturnega poslanstva Trsta in Furlanije-Juljske krajine kot območja, ki je na robu ne samo države, ampak tudi Evropske skupnosti.

koncerti

VERDI
Nocoj ob 20. uri druga predstava Verdijeve opere RIGOLETTO (red B/E). Režija Lamberto Puggelli, dirigent Hubert Soudant, zbor vodi Andrea Giorgi. Ponovitev v nedeljo ob 16. uri za red D.
Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. Otvoritev koncertne sezone v ponedeljek, 27. oktobra, z nastopom skupine I SOLISTI AQUILANI, solist Bernard Soustrot - trobenta. Dirigent V. Antonellini.

Začetek plavalnih ur v Strunjanu

Krožek za rekreativno udejstvovanje v Trst KRUT je začel z včerajšnjim dnevom z rednimi tedenskimi plavalnimi urami v bazenu v Strunjanu. Že vsa pretekla leta je bilo zanimanje za te plavalne ure v Strunjanu zelo veliko, tako da se jih je vedno udeleževalo veliko število zainteresiranih: mnogi člani Društva slovenskih upokojencev, drugi člani Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje in pa Zveze vojnih invalidov NOV. Vsem so bile četrtkovne plavalne ure ne samo koristne za njihovo zdravje in počutje, temveč tudi priložnost, da preživijo skupno v prijetnem razpoloženju četrtkov popoldan. S temi plavalnimi urami bo krožek KRUT nadaljeval. Kdor pa se še ni vpisal, ali si želi kakšno informacijo, se lahko zgleda po telefonu ali tudi osebno na sedežu KRUT v Ul. Cicero- ne 8; telefonska številka je 631084; delovni urnik pa je od 9. do 19. ure.

† Zapustila nas je naša draga mama in nona

Marija Šušteršič vd. Hervatin

Pogreb bo jutri, 25. t. m., ob 10. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo hčeri Ana in Ivanka, zet Luciano, vnuka Michele in Anamarija ter drugo sorodstvo.

Trst, 24. oktobra 1986

Ob smrti Marije Šušteršič vd. Hervatin izrekajo svojcem iskreno sožalje družini Šušteršič in Kenda.

Ob izgubi drage Marije Šušteršič izrekata iskreno sožalje svojcem družini Oberdank in Di Mauro.

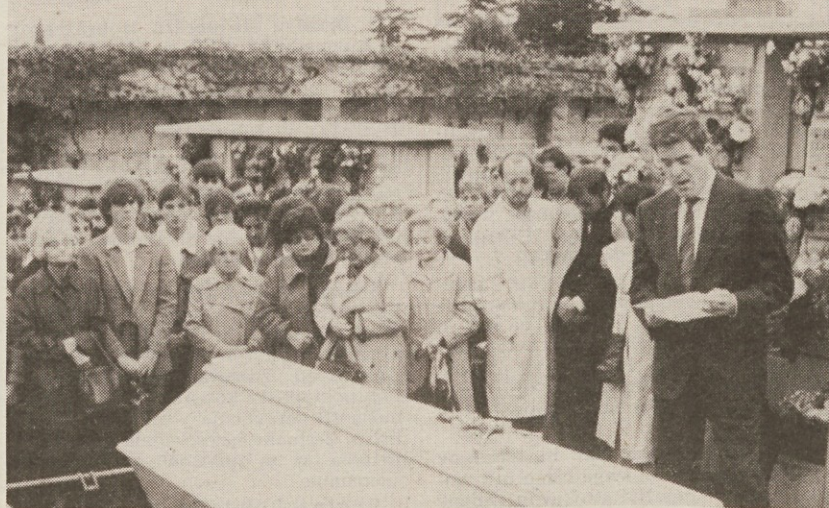
Dr. Stanko Vuga globoko sočustvuje s svojci ob smrti

dr. VLADA TURINE

Slovenski taborniki v Italiji - Rod modrega vala izreka iskreno sožalje Dušku Jelinčiču - bratu Galebu - ob bridki izgubi brata

ZLATKA

Zadnji pozdrav Zlatku Jelinčiču

Številna množica se je včeraj poslovila od prof. Zlatka Jelinčiča, ki so ga v nedeljo za vedno ugrabili koroški hribi. Na pokopališču pri Sv. Ani so mu poleg starih sorodnikov izrekli zadnji pozdrav številni planinci - člani SPDT, v družbi katerih je vedno nasmejan prepotoval toliko planin, njegovi kolegi ter številni dijaki poklicnega zavoda in drugih šol, ki so z njim izgubili odličnega profesorja in zglednega tovariša, ter brezštevilni prijatelji, s katerimi je delil toliko čudovitih trenutkov, pa tudi mnogi taki, ki so ga poznali le po imenu in po slovesu, ki si ga je ustvaril s svojimi velikimi človeškimi odlikami. Množica je nemo spremljala žalni sprevod, saj so besede v takšnih trenutkih povsem votle in nemočne. Le z obrazov je bilo mogoče razbrati tegobo teh pretresljivih trenutkov, ki se zdijo tako neverjetni in neusmiljeni. Pred odprtim grobom mu je v slovo zapel barkovljanski mešani pevski zbor, ravnatelj poklicnega zavoda prof. Pino Rudež ter častna predsednica SPDT dr. Sonja Mašera pa sta osvetlila Zlatkovo osebnost z občutenimi poslovnimi besedami. Zlatka ni več fizično med nami, a njegovega lika in zgleda ne bo mogel nihče izbrisati iz našega spomina.

De Carlijeva pobuda v središču komentarjev Kritične ocene na račun zahteve po preverjanju

Zahteva večine v deželnem vodstvu PSI po novem preverjanju med strankami deželne šeststranske koaliciije je v središču političnih komentarjev, ki so povečini dokaj skeptični, če ne odločno negativni. Še najbolj polemična do pobude, ki nosi očetovstvo por-denonskega poslanca De Carlija, so tržaški socialisti oz. večina v tržaški deraciji, kot je tudi včeraj poudaril pokrajinski tajnik PSI Seghene, ki je De Carlijevo pobudo označil kot "ne-nadno spremembo politične usmeritve". Seghene soglašja z nujnostjo, ki jo poudarja dokument deželnega vodstva PSI, da se je treba soočiti z avtonomističnimi silami in s komunisti glede najpomembnejših vprašanj deželnega razvoja, ugovarja pa, da bi se morali socialisti vključiti v to debato po notranji skorajšnji strankni deželni kongres. Deželni tajnik PLI Zannier pa je kritično komentiral, da "ne vidi ne razlogov ne koristi določenih pobud", ki bodo po njegovem mnenju nujno privedle do zastoja dela deželne uprave, če ne celo do krize. Deželno tajništvo KPI pa je včeraj objavilo tiskovno noto, ki nekoliko popravlja precej optimistično izjavo deželnega tajnika Viezzija - slednji je namreč predvčerajšnjim dokaj pozitivno ocenil De Carlijev korak. Po mnenju deželnega vodstva KPI je torej do-

kument deželne PSI dokaz, da gre za zelo pomembna vprašanja, ki jih KD zaman skuša minimizirati: to so vprašanja nujnosti političnih sprememb in odnosov s komunisti. Res je, da je deželni odbor že pred dvema letoma glasno napovedoval "odprtje" do KPI, te napovedi pa so ostale le na papirju. KPI je vsekakor pripravljena razpravljati o vseh pomembnejših problemih dežele, glede katerih pa je že izdelala in objavila svoje predloge, predvsem kar se tiče razvoja, gospodarstva, dela, decentralizacije in mednarodne vloge dežele. Celotna zadeva pa še enkrat dokazuje, po mnenju KPI, da brez prispevka komunistov ni dejanskih sprememb. Novo soočanje pa lahko privede do dejanskega političnega preokreta v deželi.

● Krožek Ercole Miani prireja danes ob 17. uri v kongresni dvorani Trgovinske zbornice okroglo mizo na temo »Strankarski časopisi in časopisne stranke«. O odnosu med občili in političnimi strankami bosta spregovorila parlamentarec Mauro Dutto in šef vseh državnega tiskovnega urada KD Clemente Mastella. Sodelovali bodo tudi odgovorni uredniki tržaških časopisov in revij, med njimi odgovorni urednik našega dnevnika Bogo Samsa.

Spomin z izleta barkovljanskih šolarjev

V torek smo objavili članek o obisku učencev četrtega in petega razreda osnovne šole F. S. Finžgar iz Barkovelj na skupščini SR Slovenije, kjer jih je sprejel in pozdravil generalni sekretar Skupščine SR Slovenije Marko Herman. Objavljamo sliko, ki so jo za spomin na ta izlet želeli imeti učenci in učiteljci Poljšakova in Mislejeva pred Spomenikom revolucije, pred katerega so položili tudi lep šop cvetja s slovensko zastavo. Fotografijo je napravil Edi Godnik.

SKD SLAVEC - RICMANJE
GALERIJA BABNA HIŠA - RICMANJE
Z T T
 vabijo na

otvoritev kolektivne razstave
slovenskih, italijanskih in avstrijskih slikarjev
 Uvodna beseda: **JOŽKO VETRIH** in **LAURA SAFRED**
 in predstavitev pesniške zbirke **ALEKSIJA PREGARCA**

Duh po apnencu
 Uvodna beseda: **MARKO KRAVOS**
 Sodelovala bosta: **MAJA LAPORNIK** in **KORADO ROJAC**
 Likovno-literarni večer bo **jutri, 25. t. m., ob 20.30 v galeriji Babna hiša v Ricmanjih.**

gledališča

GLEDALIŠČE ROSSETTI
 Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti je v teku vpisovanje novih in obnovitev starih abonmajev.

Nocoj ob 20.30: E. Albee **KDO SE BOJI VIRGINIJE WOLF?** Režija M. Missiroli. V glavni vlogi igra A. Proclemmer in G. Ferzetti. V abonmaju odrezek št. 1. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA
 Nocoj ob 20.30: Carpinteri in Farguna **DUE PAIA DI CALZE DI SETA DI VIENNA.** Režija Francesco Macedonio. Informacije in rezervacije pri UTAT v Pasaži Protti. Ponovitve vsak dan ob 20.30 in v nedeljo ob 16.30.

CANKARJEV DOM
Velika dvorana
 V torek, 28. t. m., ob 19.30: Orgelski koncert s **HUBERTOM BERGANTOM.** Na programu bodo dela F. Liszta.
 V petek, 31. t. m., ob 20. uri: Koncert simfonikov RTV Ljubljana. Dirigent Marko Munih.

Okrogla dvorana
 Danes, 24. t. m., ob 22. uri: **SKLICU-JEM ZBOROVANJE** - Večer z Jerco Mrzel, premiera v okviru nočnega programa. Glasba Jani Golob. Ponovitvi v ponedeljek, 3., in v sredo, 5. novembra, ob 20.30.
 V petek, 31. t. m., ob 18. uri: Literarni večer ameriške poezije.

Mala dvorana
 Danes, 24. t. m.: Nagrajenci 11. Mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov v Kranju. Ob 18. uri: **ZMAGA** (Madžarska - Risani komentar športnega dogajanja). **ZLATE MEDALJE LOS ANGELES** (ZDA), **NIKOLI PRESTARI** (Švedska); ob 20.30: **OBE SI ŽELIVA** (ZMAGE (Kanada), **MALI KARIM** (Francija), **SLOVENIJA POZIMI** (Jugoslavija), **S KAJAKOM PO KORZIKI** (Francija).

Srednja dvorana
 Celovečerni filmi italijanskega režiserja **PUPIJA AVATIJA: NOVOLETNO DARILLO, USLUŽBENCI, MI TRIJE, SHOLASTIČNI KROŽEK** in **ZEDER.** Predvajali jih bodo 3., 6., 10., 13. in 14. novembra ob 20. uri v Mali in Srednji dvorani Cankarjevega doma.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
 Danes, 24. t. m., ob 19.30: Ljubomir Simović **POTUJOČE GLEDALIŠČE ŠOPALOVIČ.** Gostovanje PDG v Litiji.
 Jutri, 25. t. m., ob 20. uri: gostovanje PDG v Izoli z istim delom.
 V nedeljo, 26. t. m., ob 19. uri: L. Simović **POTUJOČE GLEDALIŠČE ŠOPALOVIČ;** ob 23. uri Pier Paolo Pasolini **ORGIA.** Gostovanje PDG na Borštnikovem srečanju v Mariboru.

izleti

SPDT prireja v nedeljo, 26. t. m., avtobusni **IZLET V NEZNANO** v sodelovanju s pobratenim društvom Integral iz Ljubljane. Odhod ob 7. uri izpred sodne palače; hoje bo približno tri ure; predviden je tudi ogled krajevnih zanimivosti. V primeru slabega vremena bo avtobus pripeljal izletnike do cilja izleta (do koč), kjer bo skupna družabnost. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (tel. 767304), ali pri Ervinu Gombaču (tel. 754742).

KD Rdeča zvezda obvešča vse udeležence dvodnevnega izleta, ki bo v soboto, 25., in v nedeljo, 26. t. m., na Krk in Plitviška jezera, da bo odhod avtobusa s sledečim urnikom: Repnič 7.00, Zgonik 7.05, Salež 7.10, Samatorca 7.15, Bajta 7.20, Gabrovec 7.25, Božje polje 7.30 in Opčine 7.40.

Društvo naravoslovcev in tehnikov "Tone Penko" vabi svoje člane in prijatelje, da se udeležijo strokovno vodene ekskurzije, ki jo prireja Prirodoslovno društvo Slovenije, v Pekel pri Borovnici. Pekel je v Dolini Otavščice, to je privlačna tešen z mnogoterimi brzicami in petimi večjimi slapovi. Ekskurzija bo v nedeljo, 26. oktobra. Zbirališče na Opčinah (končna postaja tramvaja) ob 8.30 ali ob 10.30 pred železniško postajo v Borovnici. Prevoz s lastnimi sredstvi. Kosilo iz nahrbtnika.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Pulj v torek, 28. t. m., ob 7.30. Zbirališče na trgu Oberdan pred deželo ob 7.15 (dohod na Foro Ulpiano je začasno zaprt).

Ravnateljstvo Državnega učiteljskega A. M. Slomšek s priključeno vzgojiteljsko šolo sporoča, da bodo volitve v razredne svete v sredo, 29. t. m., ob 17. uri.

kino

ARISTON - FESTIVAL FESTIVALOV - 16.30, 22.00 **Il raggio verde**, dram., Fr. 1986, 90'; r. Eric Rohmer; i. Marie Rivière.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 **Mission**, dram., VB 1986, 123'; r. Roland Joffé; i. Robert De Niro, Jeremy Irons.

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 **La sposa americana**, dram., It. 1986, 100'; r. Giovanni Soldati; i. Stefania Sandrelli, Harvey Keitel □

FENICE - 16.30, 22.10 **Top Gun**, akc., ZDA 1986, 110'; r. Tony Scott; Tom Cruise, Kelly McGills.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Demoni 2** shr., It. 1986, 100'; r. Lamberto Bava; i. Natasha Hovey, Urbano Barberini. □□

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 **Higlander**, dram., Avstral. 1986, 115'; r. Russel Mulcahy; i. Christopher Lambert, Roxanne Hart.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 **Il set del piacere**, porn., □□

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 **Scuola di ladri**, kom., It. 1986, 100'; r. Neri Parenti; i. Paolo Villaggio, Lino Banfi.

EDEN - 15.30, 22.00 **A. A. A. Club per intimi...**, porn., □□

MIGNON - 17.00, 22.00 **Aliens - scontro finale**, fant., ZDA 1986, 105'; r. James Cameron; i. Sigourney Weaver, M. Biehn.

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Absolute beginners**, dram., VB 1986, 108'; r. Julian Temple; i. Eddie O'Connell, Patsy Kensit, □

ALCIONE - 16.30, 22.00 **Pregled japonskega filma: Irezumi, lo spirito del tatuaggio**, dok., Jap. 1983, 110'; r. Takabajashi.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Birdy**, dram., ZDA 1984, 120'; r. Alan Parker; i. Matthew Modine, Nicolas Cage.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **Scuola di sesso**, porn., □□

RADIO - 15.30, 21.30 **La moglie viziosa**, porn., □□

razna obvestila

Godbeno društvo Prosek prireja tečaje za mlade godbenike. Interesenti naj se javijo danes, 24. t. m., v Sošcevi hiši ob 19. do 20. ure.

Slovenski taborniki v Italiji - Rod modrega vala, Trst - Gorica, sklicuje redni občni zbor v nedeljo, 26. t. m., ob 10. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Mladinska skupina P. Tomažič prireja 3. lov na zaklad v nedeljo, 9. novembra 1986. Informacije dobite na sedežu skupine v Partizanskem domu v Bazovici ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 20. do 22. ure, tel. 226446, ali vsak dan, razen ob nedeljah in sredah, od 17. do 22. ure v krožku ARCI pri Rumeni hiši. Vabljeni!

V Društvu slovenskih izobražencev bo v ponedeljek, 27. t. m., ob 20.30 predstavitev knjige **KRŠČANSTVO V OGLEDU** in **NA VZHODNEM VPLIVNEM OBMOČJU OGLEDJSKE CERKVE OD ZAČETKOV DO NASTOPA VERSKE SVOBODE**, ki je izšla pred kratkim v zbirki **ACTA ECCLESIASTICA SLOVENIAE** Inštituta za zgodovino Cerkve na Slovenskem. Delo bosta predstavila predstojnik Inštituta dr. Dolinar in avtor knjige dr. Rajko Bratož.

Sekcija VZPI-ANPI in aktivisti OF Lonjer-Katinara vabijo vse člane na skupni sestanek, ki bo v ponedeljek, 27. t. m., v prostorih prosvetnega društva. Dnevni red: vzdrževanje spomenika padlim, pokrajinski kongres VZPI-ANPI ter možnosti zdravljenja v naravnih zdraviliščih. Sestanka naj se udeležijo vsi tisti tovariši, ki so pomagali pri obnovitvi spomenika.

Enotna komisija za socialno-zdravstvena vprašanja borcev NOV, aktivistov OF in vojaških invalidov NOV v Trstu, ki jo sestavljajo predstavniki VZPI-ANPI, Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju in Zveze vojnih invalidov NOV, obvešča borce NOV in aktiviste OF, da je odprt rok za vlaganje prošenj za **ZDRAVLJENJE V NARAVNIH ZDRAVILIŠČIH** v SFRJ za leto 1987, do 20. decembra 1986. Prošnje sprejemajo: VZPI-ANPI, Ul. Crispi 3, in vse njene sekcije, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju, Ul. Petronio 4, in Zveza vojnih invalidov NOV, Ul. Cicerone 8/b.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Otvoritvena predstava
 sezone 1986-87

Ivan Cankar

Za narodov blagor

Režija: Dušan Jovanović

V Kulturnem domu v Trstu

PONOVITVE

JUTRI, 25. t. m., ob 20.30 — ABONMA RED F — druga sobota po premieri

V nedeljo, 26. t. m., ob 16. uri — ABONMA RED G — popoldan na dan praznika

V četrtek, 30. t. m., ob 16. uri — ABONMA RED I — mladinski ob 20.30 — ABONMA RED E — mladinski v četrtek

Prodaja abonmajev in vstopnic eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma

TABOR MLADIH

Ples

za ekscentrike

z nagrado najbolj ekscentričnemu

Prosvetni dom - Opčine, jutri, 25., t. m., ob 20.30 do 1. ure.

Krožek mladih komunistov

priredi

jutri, 25. t. m., ob 20.30

ples

v Ljudskem domu v Križu z ansamblom

Amadeus

Vabljeni!

razna obvestila

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in Dijaški dom S. Kosovel prireja **ZIMOVANJE V SLOVENIJI** od 27. decembra do 3. januarja 1987 za mladino od 11. do 17. leta. Vpisovanje na sedežu Slovenske kulturno-gospodarske zveze — Ul. sv. Frančiška 20/III. — tel. 744249 do 31. oktobra od 9. do 12. in od 16. do 18. ure (razen ob sobotah). Organizacija zimovanja je odvisna od števila prijavljenih, zato vabimo zainteresirane, da se čimprej javijo.

Slovenski taborniki v Italiji - Rod modrega vala, Trst - Gorica, sklicuje redni občni zbor v nedeljo, 26. t. m., ob 10. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Godbeno društvo Prosek prireja tečaje za mlade godbenike. Interesenti naj se javijo danes, 24. t. m., v Sošcevi hiši ob 19. do 20. ure.

Mladinska skupina P. Tomažič prireja 3. lov na zaklad v nedeljo, 9. novembra 1986. Informacije dobite na sedežu skupine v Partizanskem domu v Bazovici ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 20. do 22. ure, tel. 226446, ali vsak dan, razen ob nedeljah in sredah, od 17. do 22. ure v krožku ARCI pri Rumeni hiši. Vabljeni!

V Društvu slovenskih izobražencev bo v ponedeljek, 27. t. m., ob 20.30 predstavitev knjige **KRŠČANSTVO V OGLEDU** in **NA VZHODNEM VPLIVNEM OBMOČJU OGLEDJSKE CERKVE OD ZAČETKOV DO NASTOPA VERSKE SVOBODE**, ki je izšla pred kratkim v zbirki **ACTA ECCLESIASTICA SLOVENIAE** Inštituta za zgodovino Cerkve na Slovenskem. Delo bosta predstavila predstojnik Inštituta dr. Dolinar in avtor knjige dr. Rajko Bratož.

Sekcija VZPI-ANPI in aktivisti OF Lonjer-Katinara vabijo vse člane na skupni sestanek, ki bo v ponedeljek, 27. t. m., v prostorih prosvetnega društva. Dnevni red: vzdrževanje spomenika padlim, pokrajinski kongres VZPI-ANPI ter možnosti zdravljenja v naravnih zdraviliščih. Sestanka naj se udeležijo vsi tisti tovariši, ki so pomagali pri obnovitvi spomenika.

Enotna komisija za socialno-zdravstvena vprašanja borcev NOV, aktivistov OF in vojaških invalidov NOV v Trstu, ki jo sestavljajo predstavniki VZPI-ANPI, Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju in Zveze vojnih invalidov NOV, obvešča borce NOV in aktiviste OF, da je odprt rok za vlaganje prošenj za **ZDRAVLJENJE V NARAVNIH ZDRAVILIŠČIH** v SFRJ za leto 1987, do 20. decembra 1986. Prošnje sprejemajo: VZPI-ANPI, Ul. Crispi 3, in vse njene sekcije, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju, Ul. Petronio 4, in Zveza vojnih invalidov NOV, Ul. Cicerone 8/b.

včeraj-danes

Danes, **PETEK, 24. oktobra**
 ANTON

Sonce vzide ob 6.33 in zatone ob 17.05 - Dolžina dneva 10.32 - Luna vzide ob 21.12 in zatone ob 13.13.

Jutri, **SOBOTA, 25. oktobra**
 DARINKA

PLIMOVANJE DANES: Ob 1.53 najvišje 4 cm, ob 3.39 najnižje -4 cm, ob 10.31 najvišje 27 cm, ob 19.06 najnižje -29 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 20 stopinj, zračni tlak 1001,8 mb pada, veter 30 km na uro jug-jugovzhodnik, vlaga 60-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 19 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Devan Obersnel, Davide Redolfi, Christian Filippi, Francesco Menna.

UMRLI SO: 90-letna Anna Glessi, 22-letna Marisa Ambrosio, 89-letna Francesca Villach, 87-letna Iolanda Cuccovi, 55-letna Maria Lovrecich, 80-letni Bruno Godina, 74-letna Maria Millo, 88-letna Rosalia Iancovich, 88-letna Zaira Bovolenta, 83-letni Nicolò Scopani, 85-letna Anna Tipich, 74-letna Virginia Fragnito.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 20., do sobote, 25. oktobra 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
 Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Mazzinijev dvored 1 (Milje), Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30
 Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Mazzinijev dvored 1 (Milje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
 Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

Ameriški dolar	1.365.—
Nemška marka	689,50
Francoski frank	209.—
Holandski florint	610.—
Belgijski frank	32,50
Funt sterling	1.950.—
Irski sterling	1.865.—
Danska krona	181.—
Grška drahma	9,70
Kanadski dolar	970.—

čestitke

Danes slavi **PETER NOVAK** iz Ospa 95. rojstni dan. Vse najboljše in še na mnoga leta mu želita sin Slavko in vnuk Vojko z družino.

Naši Kseniji se je pridružil bratec **ARIS.** Mamici Danijeli in očku Franku čestitamo, malemu Arisu želimo mnogo sreče v življenju teti Sabina in Jadranka, noni in nonota.

Majdi in Marku se je pridružil prorojenček

MITJA
 Srečni družini čestitajo
 noni Marija in Dana,
 nono Alojz, stric Edi in teta Vera

mali oglasi

ODDAM V NAJEM na Proseku opremljeno stanovanje v dvostanovanjski hiši s 1.000 kv. m vrta za 650.000 lir mesečno (vključno stroški za ogrevanje, vodo in luč), po možnosti paru brez otrok. Tel. 213750.

PRODAM motor cagiva 250 enduro v zelo dobrem stanju. Tel. 213750.

TRGOVSKO PODJETJE v Gorici išče tajnico s prakso. Prošnje poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod sifro "Import-Export".

REPO ZA VLAGANJE na tropine prodaja Anton Drufovka, Grojna št. 1 pri Gorici.

PRODAM stanovanje v Nabrežini: kuhinja, dnevna soba, tri sobe, dvojne sanitarije, tri terase in garaža. Tel. od 14. ure dalje na št. 040/200144 ali 200671.

PO ZELO UGODNI ceni prodam komplet stereo hi-fi pioneer. Tel. 200780 od 12.30 do 14. ure.

IŠČEM ŽENSKO za enkrat ali dvakrat tedensko pomoč v gospodinjstvu. Tel. v Sempolaj na št. 200443 - zvečer.

KUPIM eno-ali dvostanovanjsko hišo na Krasu. Tel. 412031.

DAJEM V NAJEM skladišče 65 kv. m pri Domju. Tel. 040/228390.

PRODAM teren, primeren za športno igrišče, z vodo, 1.800 kv. m pri veleselju. Tel. 228390.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881
 Agencija Domjo 831-131

Založništvo tržaškega tiska

IZ OCEN

Vladimir Bartol
DON LORENZO
 str. 146, 11.000 lir

Vladimir Bartol
don Lorenzo

Bartol redivivus

Premislek ob nepričakovani izdaji mladostne proze

... ko jo je napisal, mu je bilo komaj nekaj nad dvajset let; izšla je šele zdaj, malo manj kot dvajset let po njegovi smrti. Objavili so jo pri ZTT, kjer so pred časom poskrbeli za prvi natis prav tako neobjavljenega Bartolovega dela, romana Čudež na vasi. Se pravi, s posebno skrbjo za pisateljsko zapuščino, pomen in ugled svojega rojaka; kar se vidi tudi po tem, da je Don Lorenzo napisala spremno besedo I.H., ki jo je šteti med najboljše slovenske pisateljice našega časa.

... O tem, kakšna bo odmevnost tega dela, bo govorila prihodnost. Za zdaj kakega posebnega učinka ni bilo opaziti, morda z eno samo izjemo. Mladi kritik je na straneh Dela pozdravil Don Lorenza z navdušenimi besedami, kot da gre za velikega pisatelja in je Don Lorenzo prava mojstrovina; da je s časovnega stališča zanimiv tudi kot predhodnica današnjega postmodernizma.

... Zdi se, da se mladi kritik v svojem entuziazmu ni zmotil, kajti pisateljeva pripoved, napisana sredi dvajsetih let tega stoletja, zares zapušča vtis posebne, intenzivne, duhovno ostre in oblikovno dognane pisateljske umetnosti, ki vsaj na Slovenskem pri tako mladih pisateljih ni ravno pogosta...

(Janko Kos, Delo, Književni listi, 28. avg. 1986)

Naprodaj v TRŽAŠKI KNJIGARNI, KNJIGARNI TERČON, Nabrežina, KATOLIŠKI KNJIGARNI, Gorica.

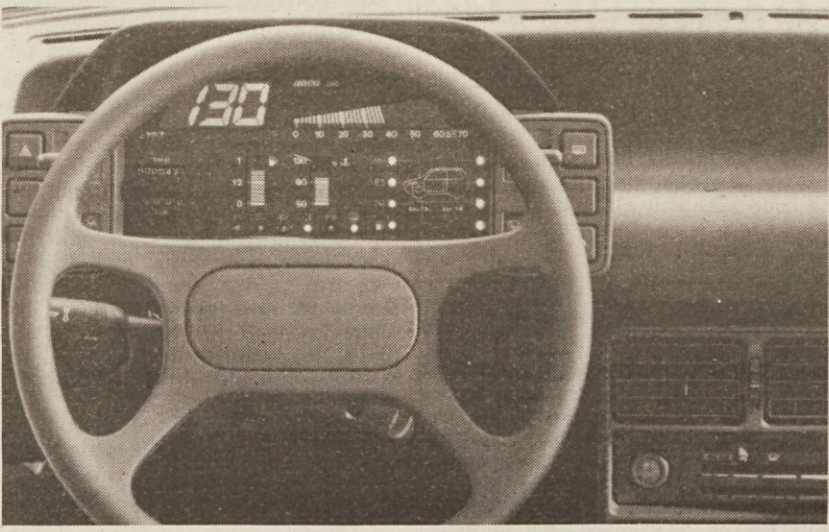
avtomobil in človek

ivan fischer

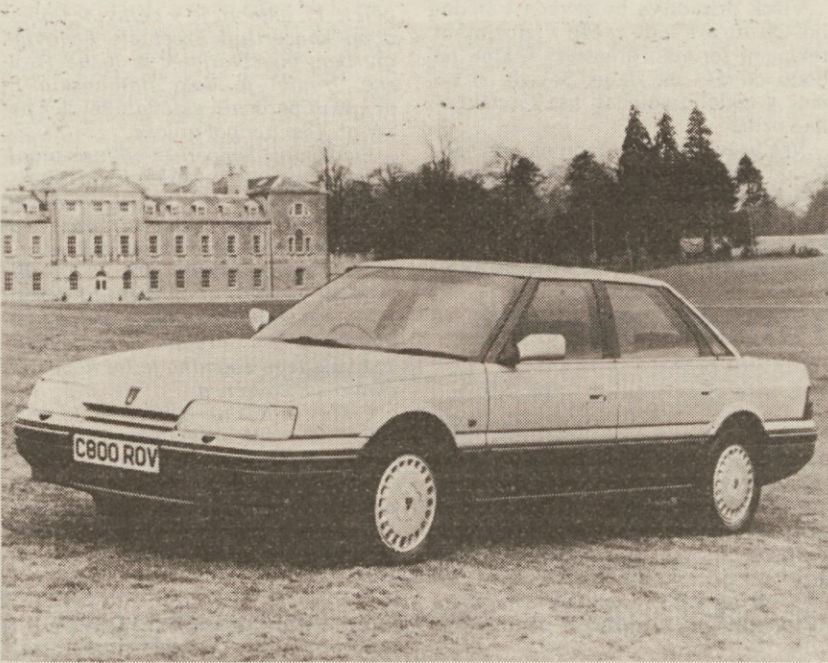
Fiat uno SX v posebni izvedbi

Dvamilijonti uno je že tu in ob tej priložnosti so pri Fiatu izdelali posebno različico, ki so jo poimenovali SX. Ne gre za stari SX, ki so ga izdelovali pred leti, temveč za skoraj povsem nov model, namenjen predvsem tistim, ki tudi od velikoserijskega avta, kot je uno, zahtevajo nekaj več.

Ce je zunanja oblika ohranila skoraj vse značilnosti serijskega una, opaziti je le minikrila in plastične dodatke pri blatnikih, je pa notranjost, še zlasti armaturna plošča, povsem drugačna. Ustavimo se za trenutek pri armaturni plošči, kjer takoj opazimo, da so vsi instrumenti digitalne oblike. Nič več nimamo pred seboj manjših ali večjih uric, temveč se hitrost pojavi v velikih številkah na elektronskem displayju, število vrtljajev pa kontroliramo s pomočjo grafikona, ki se postopno osvetluje. Na podoben način kontroliramo gorivo in temperaturo vode. Skratka, avto z notranjo opremo, ki so jo pri drugih hišah že opustili...

Rover 800 v znamenju luksuza

Prejšnja serija velike Roverjeve limuzine ni bila prav posrečena, saj se je marsikateri kupec moral pritožiti nad menjalnikom, alternatorjem itd. Britanska hiša pa tesno sodeluje z japonsko Hondo in torej ni čudno, da se je za načrtovanje nove velike limuzine odločila za tesno sodelovanje s svojimi vzhodnimi partnerji. Britanci so izdelali načrt za podvozje in obese, Honda pa prenos moči in zavore. Vsaka hiša pa je dala tudi svoje motorje: Rover dva dvolitrska, Honda pa 2500-kubični šestvaljnik na V. Zunanost je enaka, rover 800 pa se razlikuje od honde legend, kot se avto imenuje na Japonskem, predvsem v notranjosti. Še zlasti rover je znotraj kar se da luksuzno opremljen, kot je že tradicija pri tej prestižni limuzini.

Seveda so tako japonska kot britanska limuzina opremljene s petstopenjskim mehanskim menjalnikom ali s štiristopenjsko avtomatiko, zavore so kolutne, različica z 2500-kubičnim motorjem pa je serijsko opremljena z napravo, ki ohranja višino avtomobila stalno, tudi pri večjih obtežitvah. Ni treba posebej omeniti, da imajo vse različice pomično streho, električne šipe, platišča iz lahke litine itd. V Italiji bo naprodaj od konca meseca.

v nedeljo zvečer na tv zaslonu

World Safari ali dokumentarec v živo

Ljubitelji živali, eksotičnih dežel in narave bodo v nedeljo zvečer prišli na svoj račun, ne da bi se udeležili napornih in dragih popotovanj. Dovolj bo, da se namestijo v najmekkejši naslonjač pred domačo televizijo, še posebej če je barvna, in bodo lahko občudovali serijo "dokumentarcev v živo".

Angleška BBC Natural History Unit je ob 25-letnici Svetovnega sklada za naravo WWF v sodelovanju z enajstimi televizijskimi hišami (med katerimi je tudi RAI) realizirala izjemen spored z naslovom World Safari. David Attenborough in Julian Pettifer, ki bosta povezovala oddajo iz londonskega studia, nameravata v poldrugi uri popejljati gledalce v 16 dežel in štiri različne letne čase med očarljivim potovanjem po zemeljski obli ob iskanju najbolj divjih koticov in najredkejših živali.

Spored predvideva sledeče "obiske": z Aljaske, kjer je zima, v nedeljo zvečer pa bo ura 11.00, bo Stefanie Powers spremljala morske orle, ki se hranijo z lososi; sledil bo prenos iz South

Dakote, kjer bo Indijanec plemena Sioux predstavil bizone; Tom Loveloy bo orisal brazilski tropski pragozd; ob zgodnji popoldanski uri si bomo lahko ogledali prihod osi na severni tečaj; Tony Sober bo predstavil "labodje jezero" v Slimbridgeu (Anglija); Luigi Boitani bo iz Italije predstavil svetu sardinske jelene, ki izumirajo in jih skuša WWF rešiti; ko bo v ruski stepi polnoč, bo Nikolaj Drosdov opisal gledalcem selitev antilope in mroža. Medtem bomo z oddajo prešli že v drug letni čas, v začetek poletja, ko se selijo gnuji; v indijskem rezervatu Ranthambhore si bomo lahko ogledali tigra, na Kitajskem, kjer bo ura pet, pa rezervat, v katerem živijo pande; na Japonskem bo ura šest, ko se nam bo predstavil slavni žerjav iz Kušira; sledil bo spet nekoliko večji skok v Avstralijo — ura bo osem, kjer bosta častna gosta kenguru in kokatua. Oddaja se bo zaključila z novozelandsko pomladjo, s pingvini in albatrosi.

World Safari bo na sporedu RAI 1 v nedeljo ob 21. uri.

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

CINQUE PEZZI FACILI — Five easy pieces — Pet lahkkih komadov, 1971. Režija: Bob Rafelson. Igrajo: Jack Nicholson, Karen Black, Susan Anspach. RETE 4, danes ob 22.30.

Bivši pianist Robert Dupea (Jack Nicholson) je zaposlen pri naftni družbi. Vrača se domov, ko zve, da je oče hudo bolan. Doma je družina v razsulu: oče je mrtvouden, sestra misli le na lastne užitke, brat išče uteho ob poslušanju klasične glasbe. Družina pa le ni edini vzrok Robertovih tesnob, ki so predvsem izraz krize ameriške generacije tridesetletnikov. Rafelson obravnava prav to generacijo z analizo raznih tem: iskanje lastne identitete, potovanje, kot poskus napredka in kot povratek v preteklost, družinska kriza, otroška doba kot izgubljeni raj.

CRISTIANA F. NOI I RAGAZZI DELLO ZOO DI BERLINO — Christiane F., Wir Kinder vom Bahnhof Zoo — Christiane F., mi otroci iz berlinskega zoološkega vrta, 1981. Režija: Ulrich Edel. Igrajo: Nadja Brunkckhorst, Thomas Hausteine, Jens Kuphal. ITALIA 4, danes ob 20.30.

Prvenec Ulricha Edela povede gledalca v grozoten svet narkomanov. Mladi in mladoletniki, ki so ubrali rakovo pot heroina, se zbirajo v umazanih in zakotnih ulicah pri berlinskem zoološkem vrtu. Med njimi je tudi Christiane, ki je že pretrpela kalvarijo raznih mamil, od LSD do heroina, in prispe na rob svojega življenja, ko se naenkrat spreobrne. Edellovo prikazovanje življenja narkomanov je sicer pretresljivo, a ne dovolj prepričljivo, bolj je podobno feljtonu kot pa sociološkemu dokumentarcu.

današnji televizijski in radijski sporedi

 RAI 1 10.30 Nadaljevanka: La donna di fiori 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... chi gioca? (2. del) 14.15 Glasbena oddaja: Discoring 15.00 Aktualnosti: Primissima 15.30 Risanka: L'espresso sottomarino 16.55 Danes v parlamentu 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Dokumentarec: Arawa, una vela tra scienza e fantasia 18.00 Risanka: Wuzzles 18.30 Kviz: Parola mia 19.40 Almanah jutrišnjega dne 20.00 Dnevnik 20.30 Film: Popeye (Fant., ZDA, 1980, r. R. Altman, i. Robin Williams, Shelley Duvall) 22.15 Dnevnik 22.25 Nanizanka: Alfred Hitchcock presenta - Il vaso di vetro 22.55 Dokumentarec: Soldati - Storia degli uomini in guerra 23.40 Dnevnik - zadnje vesti 23.55 Dokumentarec: Hawaii (2. del) RAI 2 11.45 Variete: Cordialmente 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik. C'è da salvare 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.20 Risanka: Braccio di Ferro 14.35 Otroška oddaja: Tandem 16.55 Simfonična glasba: Skladbe Johanna Sebastiania Bacha 17.25 Iz parlamenta 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Inf. odd.: Sereno variabile 18.20 Dnevnik - Šport 18.30 Nanizanka: Il commissario Köster - Una donna e scomparsa 19.45 Dnevnik 20.20 Dnevnik - Šport 20.30 Glas. oddaja: Un altro varietà 21.50 Dnevnik - večerne vesti 22.00 Aktualna oddaja: Aboccaperta 22.50 Inf. odd.: Futuro dei Media in Italia — Confronto fra operatori e giornalisti 23.45 Dnevnik - zadnje vesti 23.55 Film: Quando l'inferno si scatena (Vojni, ZDA, 1958, r. K. G. Crane, i. Charles Bronson, Richard Jaekel) RAI 3 12.50 Nadaljevanka: La bufera 14.00 Tečaj francoskega jezika 14.25 Tečaj francoskega jezika 14.55 Koncert: Recital sopranistke Montserrat Caballé in pianista Alexisa Weissenberga (Strauss, Turina) 16.00 Informativna oddaja: Colloqui sulla prevenzione 16.30 Dokumentec: Com'ferro che bogliente esce dal fuoco 16.50 Dokum.: Cento città d'Italia 17.05 Variete: Dadaumpa 18.25 Glasbena oddaja: Speciale Orecchiocchio 19.00 Dnevnik 19.35 Kulturni program: Visti da fuori 20.05 Dokumentarec: L'Italia delle regioni - Basilicata 20.30 Informativna oddaja: Oltre New York - Un viaggio nella cultura ebraica americana 21.10 Dokumentarec: Una scontroza Grazia 21.55 Dnevnik 22.30 Nadaljevanka: Esilio (2. del) 23.10 Dokumentarec: Geo - Antologia RTV Ljubljana 9.00 Tednik 10.10 Glasba starega Jadrana: Dubrovnik (o skladateljih 18. stol., kot so Ivan Mate Jarnović, Toma Restić, Luka Sorković; nastopa Mestni orkester iz Dubrovnika, dir. Anton Nanut) 15.55 TV mozaik (pon.) 17.25 Poročila 17.30 Otroški spored: Govoreči trs (oddaja TV Zagreb) 17.40 Nadaljevanka: Modro poletje (34. del) 18.15 Izobraževalna oddaja: Pred izbiro poklica - Poklici v izdelovanju usnja in krzna ter usnjene konfekcije (2. del) 18.45 Risanka 19.00 Danes: Obzornik ljubljanskega območja 19.30 Dnevnik in Vremenska napoved 20.05 Nanizanka: Derrick 21.05 Evropski TV show ob 40-letnici UNICEF (vključitev v prenos) 22.05 Dnevnik 22.25 Film: Hrabri bojovníki (Hongkong 1974, r. King Hu) TV Koper 14.00 TV novice 14.10 Otroški spored 18.00 Nadalj.: Tra l'amore e il potere 19.00 Odprta meja								
V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki: RIM — Minister Vizzini o vladnem stališču glede zakonske zaštite Slovencev v Italiji ČEDAD — Ob 120-letnici plebiscita TRST — Predstavitev pobud ob 40-letnici SDGZ								
 CANALE 5 8.30 Nanizanka: Una famiglia americana, 9.20 Una vita da vivere, 10.15 General Hospital 11.15 Kviz: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito 13.30 Nadaljevanka: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo 16.00 Dokument.: Big Bang - L'atlante che vive 16.30 Nanizanka: Tarzan 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Nanizanka: Baby Sitter, 18.30 Kojak, 19.30 Love Boat 20.30 Nanizanka: Dynasty 21.30 Nadaljevanka: La valle delle bambole 22.30 Maurizio Costanzo Show 0.30 Nanizanka: Sceriffo a New York 13.00 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke L'incantevole Creamy, Le avventure della dolce Katy, She-Ra 14.30 Nanizanka: La famiglia Bradford 15.30 Film: La Pica sul Pacifico (kom., It. 1959; r. R. B. Montero; i. Tina Pica, Ugo Tognazzi) 17.30 Nanizanka: Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Charlie's Angels 20.30 Film: Delitto in Formula 1 (krim., It., 1983, r. Bruno Corbucci, i. Tomas Milian) 22.30 Film: Cinque pezzi facili (dram., ZDA, 1970, r. Bob Rafelson, i. Jack Nicholson) 0.20 Nanizanki: Vegas, 1.10 Switch	 ITALIA 1 8.30 Nanizanka: Fantasi-landia, 9.20 Wonder Woman, 10.10 L'uomo da sei milioni di dollari, 11.00 Cannon, 12.00 Agenzia Rockford, 13.00 La strana coppia, 13.30 Tre cuori in affitto	 EURO TELEPADOVA 11.00 Nadaljevanki: Un'età difficile, 12.00 Seniorita Andrea 13.00 Risanki: Uomo Tigre, 13.30 Mask 14.00 Nanizanki: Pagine della vita, 15.00 Seniorita Andrea	 TELEFRIULI 13.00 Inf. odd.: Le associazioni dello shopping 13.30 Nadaljevanka: Rosa De Lejos 14.30 Risanka: Hanna e Barbara 15.30 Glasbena oddaja: GTX music 18.15 Nadaljevanka: Rosa De Lejos 19.30 Dnevnik 20.00 Aktualni tednik: Regione verde 20.40 Variete, igre in kviz 22.30 Dnevnik 23.00 Rubrika: Il salotto di Franca	 TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	 RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Koledarček, Pravljica, Glasba; 8.10 Alamanah: Na goriškem valu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Beležka, Sestane, Glasbeni mozaik; 13.20 Zborovsko tekmovanje Seghizzi; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Čas in prostor: Naš jezik, Ne prezirimo; 15.00 Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Osebnost; 16.20 Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbene skice.	 LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Mladim poslušalcem; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Iz baleta Coppelia (Lea Delibesa); 14.30 Človek in zdravje; 14.40 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Glasba starih mojstrov; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in gođemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Oddaja o morju; 22.30 z glasbene skrinje; 22.50 Literarni nokturmo; 0.05 Nočni program.	 RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Tržnice; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Prenos Radia LJ; 13.00 Mladi val Radia Koper; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Človek v človeku; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek. RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 10.30, 13.30, 17.30, Poročila; 7.15, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Povevka tedna; 10.05 Hit parade; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Glasba; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 Tednik o kulturi in umetnosti; 15.45 - 18.30 Sintonizzatissimi; 16.00 Country music; 16.33 Blitz; 17.00 Bubbling; 17.33 Folk glasba; 18.33 Jazz glasba; 20.00 Nočni program.	 RADIO OPČINE 10.00 Glasbena matineja - v studiju Majda; 19.00 V svetu fantazije (otroška oddaja), vodi Roža; 20.00 Mix time, vodi Paolo in Roberto; 21.30 Nočni val - vodi Igor; med oddajami, podnevi in ponoči, glasba.

Najprej na Tržiškem, potem v Gradežu

Posvetovanja pokrajinskih odbornikov z župani glede načrtovanja

Goriška pokrajinska uprava ima v teh dneh posvetovanja s predstavniki vseh občin na Goriškem. Po sestanku z upravitelji občin tržiškega okoliša, sta se v teh dneh odbornika Bressan in Tomat srečala z občinskim odborom v Gradežu, ki ga vodi župan Zanetti. Na teh srečanjih je govor o načrtih, ki naj bi jih Dežela vključila v deželni razvojni načrt.

Na srečanju z gradeškimi upravitelji je bil predvsem govor o možnih posegih za še večjo turistično valorizacijo kraja. V ta okvir sodijo posegi na področju spomeniškega varstva, kongresnih in drugih dejavnosti, ki se pozitivno odsejajo na turizem. Preprečiti pa je treba preveč enosmeren razvoj gospodarstva, zato je bil na srečanju govor tudi o ribolovu in povezanih dejavnostih.

Odbornik Tomat je med drugim predstavil načrt za kolesarsko progo, ki naj bi povezovala zgodovinsko območje v Ogledju z Gradežem, laguno in naravnim soškim parkom. Šlo bi za pomembno pridobitev na zgodovinsko in naturalistično zelo zanimivem območju, ki bi zanimala gotovo turiste pa tudi domače prebivalstvo.

Odbornik za javna dela Bressan je govoril o težavah glede cestnih dostopov. Tako iz Tržiča kot še posebno iz

videmske smeri sedanji cesti nista kos potrebam. Potrebna bi bila izdatna finansiranja, za katera je nujno zainteresirati Deželo.

Župan Zanetti je ocenil, da ima Gradež danes ugodne turistične in gospodarske perspektive. Poudaril je potrebo po zaščiti okolja v laguni in zaščite obale, ki jo izpodjeda morje. Pozitivno se je izrekel o načrtu za kolesarsko progo in se zaustavil pri vprašanju prometa na otoku, kjer bi morali s primernimi zunanji parkirišči čimbolj omejiti kroženje vozil v centru.

Slovesnosti ob 2. novembru

Na seji mešanega odbora, seja je bila na goriški prefekturi, so se dogovorili o programu slovesnosti ob 2. novembru, dnevu oboroženih sil.

Osrednja slovesnost bo 2. novembra v Redipuglii, ob udeležbi predstavnikov vlade, civilnih in vojaških oblasti iz naše dežele in tudi iz drugih krajev. Vojaško poveljstvo bo poskrbelo, tako kakor že prejšnja leta, za avtobusni prevoz občanov. Avtobusa bosta odpeljala ob 8.45 s Trga Cesare Battisti. V nedeljo, 2. novembra, bo dovoljen, v

dopoldanskem in tudi popoldanskem času, vstop v vojašnico "Del Fante" v Gorici, "Amadio" v Krminu in "Polonio" v Gradišču. Slovesnosti v Gorici se bodo zaključile ob 16.45 na Travniku.

Drevi predavanje o Madžarski 1956

O madžarskih dogodkih leta 1956 bo drevi, ob 18.30, govor v mali dvorani Palace hotela. Predavanje prireja kulturni krožek Rinascita. Govorila bosta Silvino Poletto in sen. Nereo Battello. Goriška federacija KPI je leta 1956, edina v Italiji, obsodila sovjetsko intervencijo na Madžarskem in dala nalepiti proglas s to obsodbo. Poletto, takrat pokrajinski tajnik KPI, in Battello, v tistem času odgovoren za tisk in propagando, sta bila takrat politično obsojena.

● **V galeriji salona Meblo v Novi Gorici odprejo danes, v petek, 24. oktobra, ob 18. uri, razstavo sarajevske umetnice Vere Glumac. Razstavljala bo grafike. Razstava sodi v okvir rednega sodelovanja med društvi likovnih umetnikov iz Nove Gorice ter Sarajeva.**

Še tri dni Motor racing Jutri koncert Tracy Spencer

Na goriškem sejmišču se nadaljuje sejem motornih vozil, ki je združen s številnimi prireditvami športnega ter zabavnega značaja. Čeprav razumljivo ni v teh dneh sredi tedna tolikšnega navala kot ob praznikih, prihaja vsak večer na sejmišče veliko radovednežev. Želijo si pač ogledati skoro celotno sedanjo ponudbo avtomobilov kot tudi tekmovalna in luksuzna vozila, ki jih običajno vidimo le na televizij-skem ekranu ali pa na fotografiji. V vseh treh paviljonih razstavišča imamo namreč razstavljenih nekaj sto avtomobilov, motorjev, čolnov in seveda tudi raznih nadomestnih delov ter raznih obveznih ali neobveznih dodatkov za opremo vozila.

Čisto razumljivo je, da bo jutri, v soboto ter v nedeljo osredotočenih več prireditev. Jutri popoldne ob 14. uri bo tekma ženskih vozačev. Ob 17. uri bo pela znana pevka črnka Tracy Spencer. Letos je zmagala na Festival-baru, povsod, kjer je nastopila, je bila uspešna. Prireditelji si naidejajo, da bo tak uspeh dosegla tudi v Gorici. Jutri zvečer, ob 18. uri, bodo akrobatski stuntmeni pokazali svoje veščine.

Višek prireditve bo seveda v nedeljo. Ob 10. uri bodo začeli z izločilnimi tekmami formule dragster. Tekme pa bodo ob 14. ure dalje. Seveda si bo moč v nedeljo ogledati vsa razstavljenavozila.

Vse to je seveda vezano na izid spora, do katerega je prišlo med Gorico

in Vidmom. Goriški sejem motorjev se ima končati v nedeljo. Jutri pa naj bi se v Vidmu odprl tamkajšnji podobni sejem. Videmskim prirediteljem ne gre, da je iste dni odprta tudi goriška prirediteljev. Zaradi tega so od sodnika zahtevali, da goriški sejem sploh prepove. To že pred tednom dni. Sodniki so stvar vzeli v roke prejšnji petek, potem pa razpravo odložili na ponedeljek. Tega dne so odločitev spet odložili na petek, t. j. na danes. Kaj bo sodnik danes odločil, ni znano. Hudo bi bilo, če bi ukazal predčasno zapreti goriški sejem, prav tako hudo, če bi prepovedal odprtje videmskega. V bodoče bi morala Deželna uprava, ki ji to pritiče, bolje koordinirati datume sejmov.

Uspešen cikel orgelskih koncertov

Zaključuje se cikel orgelskih koncertov v cerkvah v raznih krajih na Goriškem, ki ga je pripravila goriška pokrajinska uprava. Pobuda je naletela na zelo ugoden odziv občinstva. V petek, 17. oktobra je v cerkvi v Doberdodu koncertiral Ezechiele Podavini, glasbeni poustvarjalec iz Južne Tirolske. Izvajal je dela italijanskih in nemških baročnih skladateljev ter požel ob koncu tople plavaz.

Predzadnji koncert iz ciklusa orgelskih koncertov v cerkvah na Goriškem je bil v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah. Tu sta nastopila Maria Puxeddu in Lino Falilone, sodeloval pa je tudi otroški pevski zbor "G. Verdi" iz Ronk, ki ga je pred dobrimi desetimi leti ustanovila znana glasbena pedagoginja Iris Caruana. Prav v počastitev njenega spomina je bil koncert v cerkvi sv. Lovrenca.

Cikel orgelskih koncertov, ki se je pričel 20. septembra v goriški stolni cerkvi, se bo sklenil v soboto, 25. t. m. v stolnici v Krminu, kjer bosta nastopila znani slovenski orgelski virtuoz Hubert Bergant in violinist Alfredo Marcosis.

razna obvestila

Kulturno društvo Skala v Gabrjah vabi danes ob 20.30 člane na redni občni zbor, ki bo na društvenem seдеžu.

Športno društvo Sovodnje prireja rekreacijsko telovadbo ob sredo ob 21. do 22. ure v telovadnici v Sovodnjah. Prijave pri Lucijanu Fajtu (tel. 882081) in Zlatki Tomsici (tel. 882032).

Občina Doberdob namerava zaposliti knjižničarja/ko za enoletno obdobje. Delovni urnik je po 20 ur tedensko, bruto honorar pa po 12 tisoč lir na uro. Prošnje na kolikovanem papirju je treba predstaviti na županstvu do 31. t. m. Osnovna pogoja za zaposlitev sta diploma višje srednje šole in znanje slovenščine. Kandidati bodo morali na prošnji izjaviti, da obvladajo slovenščino in da sprejemajo urnik, ki ga določa Občina (tudi v dopoldanskem času). Na kolikovanem papirju mora biti priložena fotokopija šolske diplome ter vsa morebitna potrdila o delovni praksi ali specializaciji na področju knjižničarstva.

SPD GORICA priredi v četrtek, 30. t. m., ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma predavanje o letošnji slovenski odpravi v Karakorum.

Kulturno društvo Oton Župancič v Štandrežu priredi 8. novembra ob 20. uri martinovanje v Domu Andreja Budala. Igrali bodo Novi Laposi.

prispevki

V počastitev spomina na moža Pavla Paulina darujejo žena Leda in sinova 20 tisoč lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu.

Društvo slovenskih upokojencev daruje v spomin na prof. Vlada Turina 100 tisoč lir Podpornemu društvu za Goriško.

kino

Gorica

VERDI 20.30 Koncert filharmoničnega orkestra iz Bratislave (ČSSR).
CORSO 18.00 - 22.00 »Top gun — lassu con il meglio del meglio«.
VITTORIA 17.30 - 22.00 »Sexy Marina e il suo cinema«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Koncert Aleksandra Lonquicha
EXCELSIOR 17.15 - 22.00 »Scuola di ladri«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Žrtve vojne«, ob 20.00 »Bilo je nekoč v Ameriki«.
DESKLE 19.30 »Priča«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Villa San Giusto, Korzo Italia 244, tel. 83538.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al rentodore, Ul. F.lli Rosselli 23, tel. 72340.

Izvoljeni predstavniki staršev na slovenskih osnovnih šolah

V ponedeljek, 20. oktobra, so bile tudi v slovenskih osnovnih šolah na Goriškem volitve v nove medrazredne svete, ki jih bodo sestavljali razredni učitelji in predstavniki staršev.

Po posameznih šolah **Doberdobskega didaktičnega okrožja** so bili izvoljeni naslednji predstavniki staršev: osnovna šola Prežihov Voranc v Doberdodu: Suzana Krul, Silviya Gergolet, Ladi Petean, Janko Gergolet in Mario Gergolet; Edi Pellegrin za osnovno šolo na Vrhu; osnovna šola Ivan Pregelj v Rupi: Jana Silič in Savina Kovic; osnovna šola v Romljanu: Edoardo Ferrari, Štefanija Pahorin, Lilijana Visintin; osnovna šola Peter Butkovič-Domen v Sovodnjah: Savina Cotič, Ana Šuligoj, Karla Komjanc, Patricija Batistič in Sonja Zotti; osnovna šola Igo Gruden v Jamljah: Jordan Radetti in Tatjana Poniž. V **Goriškem didaktičnem okrožju** so bili rezultati kot sledi: osnovna šola v Podgori: Vanda Ocroglig in Nerina Pitueli; osnovna šola Fran Erjavec v Štandrežu: Alenka Komic, Marko Braini, Ida Peterin, Jordan Mucci in Giuliana Gulin; osnovna šola Josip Abram v Pevmi: Gabrijel Figelj, Wili Princ in Zdenka Peršič; osnovna šola Oton Župancič v Gorici, Ul. Brolo: Vanda Sever, Graziella Hladnik, Marija Simsič, Divna Valič in Gabriella Musina; osnovna šola France Bevk v Gorici, Ul. Vittorio Veneto: Mojca Grahek, Marija Koršič, Dino Pelizzo, Majda Mozetič in Julijana Moganovič; osnovna šola na Plešivem: Dunja Reja in Olga Kozlin. V osnovni šoli Alojz

Gradnik v Števerjanu bosta, v novih medrazrednih svetih, ker imajo v tej šoli organiziran celodnevni pouk, vsak razred predstavljal dva starša: Sonja Culiat, Ana Marija Terpin, Klara Maraz, Magdalena Pečenko, Ida Komjanc, Danica Pintar, Milan Devetak, Lucija Kete, Darko Miklus in Barbara Volk. To so rezultati volitev. Možno pa je, da neizvoljeni kandidati lahko, če imajo za to zadosten razlog, vložijo v roku desetih dni priziv. Šele po tem roku bodo člani medrazrednih svetov uradno proglašeni.

Podobne volitve so že bile oziroma še bojo tudi na slovenskih srednjih šolah. Bile so že na klasičnem liceju Primož Trubar. Do konca meseca pa jih bodo izvedli na nižji srednji šoli Ivan Trnko in na treh drugih višjih srednjih šolah.

Rener in Bratuževa danes o sodobni slovenski kulturi

S pogledom v današnjo stvarnost, v sodobnost dvajsetega stoletja, se bo drevi zaključil cikel predavanj o slovenski kulturni prisotnosti v Primorju, ki ga je priredil Inštitut za versko in družbeno zgodovino v Gorici. Danes ob 17. uri v mali dvorani Centra Fogar v Semeniški ulici, bosta govorila profesorica Lojzka Bratuž z Videmske univerze ter prof. Milko Rener, ravnatelj slovenskega klasičnega liceja Primož Trubar v Gorici. Prva bo govorila o kulturi v tem stoletju, Rener pa nam bo prikazal likovno umetnost in naše ustvarjalce.

V nedeljo bodo poslušalci sedanjih in prejšnjih predavanj šli na izlet po Soški dolini, da bi se de visu seznanili s spomeniki naše preteklosti. Cikel zanimivih predavanj pa bodo sklenili 7. novembra, ko bo podan zaključek ciklusa.

V Ansaldu sindikalni sporazum vendar še vedno malo naročil

V tržiškem podjetju Ansaldo so te dni med predstavniki sindikatov in ravnateljstva dosegli sporazum o nekaterih vprašanih organizacije proizvodnje, o uravnavanju dopolnilne blagajne, razporejanju delovne sile in gmotnih izboljšavah. Žal se na pogovorih med ravnateljstvom in sindikati niso lotili obravnave ključnih vprašanih novih naložb in preusmeritve proizvodnje. Rešitev teh vprašanj je namreč povezana s smernicami nove energetske politike, ki naj bi jih izdelali v prihodnjih mesecih.

Zaskrbljujoč podatek, ki izhaja iz daljšega tiskovnega sporočila o doseženem dogovoru je, da se tudi v prihodnjem letu ne bo mogoče izogniti dopolnilni blagajni, ki bo v poprečju zadevala dobro petino vseh zaposlenih

delavcev. Brez dela naj bi bilo predvidoma okrog 140 delavcev od skoraj 700 zaposlenih. Možnosti so torej tudi za prihodnje leto precej neugodne in zato bo treba v veliko večji meri upoštevati in izvajati načelo solidarnosti, dosledno izvajati načelo rotacije za delavce, ki bodo izločeni iz proizvodnje itd.

V prihodnjih dneh bo sporazum predmet široke razprave v podjetju.

Danes stavka v pokrajinskih muzejih

Pokrajinska muzeja v Palači Attems in na grajskem griču bosta danes zaprta. Osebe, zaposlene v muzejih, je namreč proglasilo stavko v znak protesta proti Pokrajinski upravi. V muzeju so sicer v zadnjih časih vzeli v službo več osebja. Vendar so se tudi naloge zelo povečale, še zlasti, odkar so uslužbenci morali skrbeti za reševanje in ohranitev premetov, ki so bili poškodovani v povodnji izpred nekaj let, ter odkar imajo veliko dela pri urejanju novih prostorov v stavbah na grajskem griču.

Poleg tega pa so v zadnjih letih priredili več razstav ter tudi sodelovali na raznih pobudah v Gradežu, Tržiču, Gradišču, na sejnih in podobno. V muzejskih prostorih pa prirejajo vse več posvetov, kar tudi zahteva nadurno prisotnost osebja. Zahtevali so več seveda specializiranega osebja. Na Pokrajini pa so gluhi za vse te zahteve. Tako trdijo uslužbenci. Zaradi tega bo osebje muzejev stavkalo danes v znak protesta. Uslužbenci hočejo na tak način opozoriti širšo javnost in seveda tudi Pokrajinsko upravo.

Nesreča v tovarni SAFOG

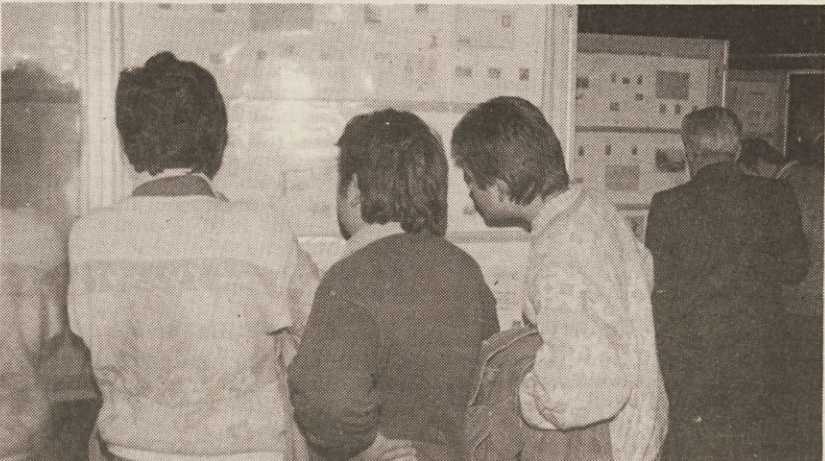
V železarni SAFOG se je včeraj zjutraj pripetila hujša nesreča na delu v kateri se je poškodoval 36-letni delavec Fabio Miniussi iz Ronk, Ul. Mamelj 5.

Padel je v globoko jamo. Fabia Miniussija so po nezgodi z rešilcem Zele-nega križa nemudoma prepeljali v goriško splošno bolnišnico. Ugotovili so mu močan udarec v prsni koš, v trebuh in v vranico ter večkratni zlom reber in so ga sprejeli na kirurškem oddelku s pridržano prognozo.

● **Na goriškem sodišču** se bo moral danes zjutraj zagovarjati 63-letni Luigi Piceni iz Krmina. Kot smo že včeraj poročali so ga aretirali, ker je s pištolo grozil bivšemu poslovnemu partnerju. Na sodno obravnavo čaka v priporu.

Nabirka za San Salvador

Rdeči križ obvešča, da se je pričelo zbiranje denarja za organizacijo pomoči po potresu prizadetemu prebivalstvu San Salvadorja. Zbrana denarna sredstva bodo nakazali mednarodnemu Rdečemu križu. Prispevke lahko občani izročijo neposredno v tajništvo Rdečega križa Ul. Codelli 9, tel. 84819.

lajne ob številnih priložnostih. Slovenci te navade nismo imeli in je tudi nimamo.

Na ogled so tudi kovanci, ki so krožili pri nas. Najbolj zanimivo so seveda kovanci goriških grofov, taki, ki so imeli veljavo le pri nas. Seveda je treba v zvezi s tem povedati, da v Goriškem pokrajinskem muzeju hranijo večjo zbirko teh kovancev. Dvorana avditorija ni namreč najbolj primerna za razstavljanje teh dragocenosti, niti ni v njej dovolj prostora.

Na otvoritvi je govoril predsednik društva odv. Franco Obizzi, ki je tudi občinski odbornik za kulturo in ki je

tudi pripravil zanimiv prikaz poštne zgodovine pri nas. Seveda ne gre prezreti niti drugih razstavljavcev, saj ni nihče na razstavi izrecno omenjen. V marsikaterem primeru so za razstavo uporabili dela več zbiralcev. Osrednji del razstave je namenjen prikazu poštne zgodovine pri nas. Svoje mesto pa so našle tudi nekatere tematske zbirke. Na otvoritvi je bilo veliko ljudi z županom na čelu. Prišli so tudi zastopniki Filatelističnega društva dr. Franc Marušič iz Nove Gorice z nestorjem Kristjanom Bavdajem. Razstava bo odprta do 7. novembra. (mw)

Ob 40-letnici Filatelističnega društva Bogat prikaz poštne zgodovine

Štiridesetletnico ustanovitve proslavljajo v teh dneh tudi goriški filatelisti in numizmatiki, zbrani v *Associazione filatelica e numismatica goriziana*. Obletnico so počastili z razstavo, ki so jo odprli v teh dneh v avditoriju, ter s spominsko brošuro, v kateri je več avtorjev objavilo spise o poštni zgodovini Gorice.

Gre za zares zanimivo razstavo, na kateri so objavljeni številni stari dokumenti. Iz njih je razvidno, kako se je poštna služba razvijala v naših krajih. Razstavljen so predfilatelistična pisma. Na ogled so znamke s poštnimi žigi. Iz njih je seveda razvidno, kakšne politične zamenjave so bile v naših krajih še zlasti v zadnjem stoletju. Na ogled so avstrijske ter italijanske znamke, vsi pretiski, posebni žigi, tudi številnih vojaških pošt, cenzurirana pisma, tako med prvo kot med drugo svetovno vojno in tudi po njej, saj je pri nas veljala cenzura tudi v času Zavezniške vojaške uprave. Zanimivo je npr. videti, kakšne znamke in žige so pri nas uporabljali v letih 1943, 1944 in 1945, ko so bile v naših krajih najrazličnejše armade z najrazličnejšo, tudi poštno upravo.

Na ogled so tudi spominske kolajne, izdane v Gorici oziroma ki spominjajo na tukajšnje dogodke. Zanimivo je, da je zbiralcem znana samo ena slovenska kolajna, tista Kmečke banke ob njeni 75-letnici. Medtem ko soitalijanska društva in ustanove izdajali ko-

»Ponarejene karte« Giampaola Panse

Ostra puščica nad grehi in grešniki sodobnega italijanskega novinarstva

Kakšno je italijansko novinarstvo? Ali je res četrta oblast ob izvršni, zakonodajni in sodni? Ali je umesten še mit novinarja, posebnega dopisnika, vplivnega komentatorja, reporterja, ki razkriva vse, kar je gnilega v palačah oblasti? Na ta vprašanja vsaj delno odgovarja Giampaolo Pansa, nedvomno eden najbolj znanih in uveljavljenih italijanskih časnikarjev, v knjigi Carte false.

Kot pove že sam naslov in kot še bolj zgovorno dodaja podnaslov Grehi in grešniki italijanskega novinarstva — je Pansa, ki je delal pri vseh največjih italijanskih listih in ki je danes namestnik odgovornega urednika Repubbliche, zelo kritičen do svojih novinarskih kolegov. V 260 straneh knjige govori o napakah in grehih »naivnežev«, »oslov«, »slepcev«, »molčečnežev«, »jurišarjev«, »zaspancev«, »priliznikov«, »skorumpirancev« itd. Svoj »j'accuse« italijanskemu novinarstvu podkrepí z dokazi in citati, njegovo ostro pero ni prizanesljivo ne do njega samega ne do kolegov, znanih in manj znanih. Podoba italijanskega novinarstva, ki jo daje, pa je porazna.

Napake in grehi, ki jih očita Pansa, sebi in kolegom, so najrazličnejši, saj gre do neznanja do površnosti, do plašnosti, do podrejenosti oblastem in oblastnikom. Predvsem pa jim očita slepoto, težnjo, da lastno predstavo o svetu in stvarnosti zamenjujejo s stvarnostjo samo. V dvajsetih letih, pravi Pansa, se je italijanska družba razvila, postala je drugačna, bolj razčlenjena in bolj komplicirana. Vse težje jo je razumeti, vse težje je o njej

pripovedovati. Novinar pa se vse zahtevnejše naloge loteva z bolj ali manj istim orodjem. Zato je italijansko novinarstvo zastarelo, negotovo, generično, brez zaupanja vase, preplašeno in brez moči ne do oblastnikov ne do založnikov. »Avtonomija novinarja — je zapisal Piero Ostelino — izhaja iz njegove kulturne avtonomije, iz njegove strokovnosti, iz njegove pripravljenosti. Skratka svobodo novinarja meriš po njegovem znanju.« Seveda, dodaja Pansa, to je samo del resnice, je pa vsekakor res, da »mi, papirnati vojaki informacije, veliko stvari ne vemo in bi jih morali vedeti, saj gre za stvari, ki jih imamo pred očmi, morali bi jih videti, a jih ne vidimo in nočemo videti.«

Cesa ni hotelo videti italijansko novinarstvo? Kot enega od primerov Pansa navaja ultralevi terorizem, ki je za dobro desetletje ogrozil državo. Treba je bilo veliko časa, skoraj pet let, da so novinarji spoznali matrico terorizma, da so napisali, da so rdeče brigade res rdeče, pa čeravno so tolmačile svojo rdečo ideologijo izkrivljeno in so s svojimi akcijami usmerjale vodo na mlin reakcije. Ali je bilo rovarjenje desnice zadostno opravičilo za tako zaslepljenost?

Pansa meni, da ne. Kot tudi meni, da ni opravičil, za ostale grehe, ki jih navaja. In v svojem dokazovanju je res neusmiljen, saj se bralcu, tudi novinarju, naježijo lasje ob njegovem izvajanju, ob citatih, ob primerih, ki jih navaja.

Vprašanje pa je, ali je Pansova podoba italijanskega novinarstva res-

nična. Nedvomno je avtor dobro dokumentiran in zelo prepričljiv, saj snov obvlada, podaja jo z izborno tehniko in iz strani njegove knjige veje iskrenost. In ni naključje, da so Carte false vzbudile dokajšnjo razpravo ravno med novinarji samimi, ki so postavljani na zatožno klop. Ko pa sveta jeza splashni, ko spomin na očarljivi slog Giampaola Panse nekoliko zbledi, se bralec vendarle vpraša, ali so v italijanskem časnikarstvu le grehi in grešniki. Navedeni primeri so nedvomno resnični, vsakdo jih lahko preveri, vendar samo nanizovanje grehov ob neupoštevanju svetlih plati nedvomno izkrivlja podobo, prekomerno poudarja mračne tone in zamegljuje pogled na celoto. Grehov in grešnikov seveda ne manjka, zdi se mi pa, da Pansa s svojim izvajanjem sili k prevelikemu posploševanju, ker »ponoči so vse mačke sive«.

Pansa tudi sam priznava, da v novinarstvu ni samo grehov in grešnikov. Vzgeb, ki ga je silil k pisanju, je ljubezen do poklica, želja, da bi prispeval k njegovemu izboljšanju in ovrednotenju. Od tod tudi enostranskost, boleči klic k večji strokovnosti in pogumu. Osebnost imam knjigo Giampaola Panse za izziv, ki ga novinarji ne smemo prezreti. Nujno je, da se spoprimemo z napakami, s površnostjo, z nestrokovnostjo in pri tem nam bo lahko stalni dialektični odnos z vse bolj zahtevnimi bralci v spodbudo in pomoč. Seveda ob skupni zavesti, da dobro novinarstvo prikazuje stvarnost, kakršna je, brez napihovanja. Da pohvali, a tudi ošvrkne in zbode.

VOJMRIR TAVČAR

V Doževi palači v Benetkah so na ogled dragoceni eksponati starodavne kitajske umetnosti. Na gornji sliki je eden od razstavljenih predmetov: 38 cm visok kipec ženske na konju, v tipični opravi dinastije Sui. Poleg kipcev iz keramike in porcelana bodo na beneški razstavi na ogled tudi nakit, posoda in drugi predmeti, ki pričajo o iznajdljivosti kitajskega ljudstva.

Simpozij jugoslovanskih klasičnih filologov v Pulju

Vse večje zanimanje za antiko

Veliko udeležencev iz vseh jugoslovanskih republik

Razprava o pouku klasičnih jezikov v Jugoslaviji in raznih evropskih državah

Od 12. do 19. oktobra se je v Pulju odvil simpozij jugoslovanskih klasičnih filologov, ki ga je organizirala Zveza društev za antične študije Jugoslavije. To je že četrto tovrstno zaporedno zborovanje, ki ga omenjena Zveza prireja vsako tretje leto v različnih republikah v Jugoslaviji od leta 1974 dalje. Takrat so namreč ob priliki mednarodnega kongresa klasične filologije »Eirene« v Dubrovniku jugoslovanski klasični filologi ustanovili Društvo za antične študije Jugoslavije. Naloge, ki si jih je zastavilo društvo, so bile različne: v prvi vrsti zbujači zanimanje za klasično kulturo na različnih stopnjah s predavanji, organiziranimi ekskurzijami, tečajmi in drugim, predvsem pa pospeševati pouk latinščine in grščine, na višjih srednjih šolah in na fakultetah. Vsaka tri leta organizira društvo simpozij v drugi republiki: leta 1977 v Makedoniji na Ohridu, leta 1980 v Novem Sadu, leta 1983 v Sloveniji v Žalcu, letos pa v Pulju. Na teh skupnih srečanjih filologi preverjajo uspehe, ki so jih dosegli med enim simpozijem in drugim, se seznanjajo z novimi problemi, večji del časa pa posvetijo predavanjem s področji, ki se posredno ali neposredno tičejo antike.

Na letošnjem srečanju v Pulju se je število udeležencev kar podvojilo. Skupno jih je bilo 130, pretežno s Hrvaške in južnih republik, z referati pa je nastopila tudi desetina Slovencev. Tematika predavanj je bila kot vedno raznolika: lingvistika, arheologija, zgodovina, grška in latinska literatura, prevajanje iz antičnih jezikov, didaktika.

Ob svečani otvoritvi v hotelu Brioni so v nedeljo zjutraj 12. oktobra spregovorili dosedanjí predsednik Zveze društev za antične študije Jugoslavije prof. Vladimir Vratović iz Zagreba, Ivica Percan, predsednik skupščine občine Pulj, prof. Božidar Gagro, predsednik republiškega komiteja za prosveto SRH in predsedniki posameznih republiških društev za klasično filologijo in antične študije. Nato je prof. Silvester Kopriva deklamiral pesem, ki jo je sestavil v latinščini v čast mestu Pulju. Sledil je sprejem in otvoritev razstave učbenikov za latinski in grški jezik na Hrvaškem od leta 1847 do danes.

Med številnimi predavatelji, ki so nastopili še istega dne popoldne in v naslednjih dneh, bom omenila zaradi prevelikega števila udeležencev le nekatere, predvsem Slovence. Z jezikoslovnimi temami so nastopili prof. Petar Hr. Ilievski iz Skopja (Izvor in pomenski razvoj izraza »harmonija«), prof. Erika Mihevc-Gabrovac iz Ljubljane (Slovenski prispevek k grški in latinski etimologiji v letih 1945 do

1985), prof. Vladimir Vratović iz Zagreba (Delo ob hrvaško-latinskem slovarju v Zagrebu), prof. Margarita Buzalkovska-Aleksova in prof. Miodrag Todorovik, oba iz Skopja, z referati iz miknologije. Prof. Milivoj Siročić iz Zagreba je v nasprotju z dosedanjio literarno kritiko pozitivno označil Evripidovo tragedijo »Andromaha«, indologinja Milka Jauk-Pinhak, prav tako iz Zagreba, pa je spregovorila o poznavanju Grčije v stari Indiji. Otmar Črnilogar iz Podrage je obrazložil probleme in težave ob prevajanju Svetega pisma v slovenščino, prof. Kaje-tan Gantar iz Ljubljane je predstavil latinsko pesniško zbirko ljubljanskega škofa Tomaža Hrena ob 400-letnici njene objave, Fedora Ferluga-Petronio iz Trsta pa je obravnavala antične motive v poeziji in dramatik Josipa Stritarja. Od ostalih Slovencev naj omenim še zgodovinarja Rajka Bratoža iz Ljubljane (Nastanek, razvoj in zaton organizacije zgodnjokrščanske cerkve v Istri od 4. do 6. stoletja) in arheologinjo Ivo Mikl-Curk prav tako iz Ljubljane (Izpoved konservirane nepremične stavbe dediščine iz antike in njene dileme). Jože Ciperle iz Slovenskega

šolskega muzeja pa je prebral referat o klasičnih jezikih na ljubljanski protestantski stanovski šoli.

Najbolj pestra je bila didaktična sekcija, kjer se je razvnela debata o pouku klasičnih jezikov v Jugoslaviji in v raznih evropskih državah. Prof. Marijan Bručić iz Zagreba, ki se je aprila letos udeležil kongresa Colloquium didacticum classicum v Tübingenu, je podal zanimivo poročilo o pouku latinščine in grščine na evropskih klasičnih gimnazijah. Največje zanimanje za klasično kulturo goji na srednješolski stopnji Francija, ker se zaveda, da sta latinščina in grščina osnovi francoskega jezika, kulture in humanizma. Sledijo Nemčija s skrčnim programom grščine v primerjavi s Francijo, Italija, Švica, Avstrija, Anglija. Zelo zanimiv je učni program v Grčiji, kjer je latinščina v zadnjih treh letnikih liceja postranskega pomena (samo 2 uri tedensko).

V Jugoslaviji prednjači na tem področju daleč pred ostalimi republikami Hrvaška, kjer so humanistično usmerjene šole osredotočene predvsem v Zagrebu (tu je ob velikem navalu učencev celo občuteno pomanjkanje ustreznega kadra), situacija se boljša v

Srbiji in Makedoniji, na žalost pa je stanje v Sloveniji še vedno nespremenjeno. Tu se ob dokaj skrčenem srednješolskem programu latinščine pouk grščine začenja šele na oddelku za klasične jezike na fakulteti. Razveseljivo je tudi dejstvo, da se je posrečilo pred mesecem dni tudi Bosni in Hercegovini ustanoviti republiško društvo za antične študije. Samo še Črna gora čaka na podobno ustanovo.

Simpozij je potekal ves čas v delavnem in navdušenem ritmu. Udeležence je ves čas spremljal občutek, da je v okviru jugoslovanskega društva za antične vede bilo storjenega v zadnjem desetletju veliko pozitivnega in da se zanimanje za antiko na raznih področjih vedno bolj krepi. Ob natrpanem programu so udeleženci našli čas tudi za izlet v Nezakcij, na Brione, zadnji dan pa so napravili krožni izlet po Istri od Poreča do Huma, kjer so si ogledali tudi glagolske spomenike. V prijetni družbi, ki je združevala klasičke od Trsta do Gevgelije, so se v Motovunu poslovlili ob opojni istrski malvaziji in si želeli vso srečo do naslednjega shoda v Makedoniji leta 1989.

FEDORA FERLUGA - PETRONIO

Knjige za mlade založbe Borec

Založba Borec je napovedala izid nekaterih novih knjižnih zbirk, namenjenih otrokom in mladini. Za december predvideva izid nove zbirke velikih slikanic, poimenovane Planika, katerih tekste so pripravili Niko Grafenauer, Jože Snoj in Miha Mate, ilustracije pa so izdelali Marija Lucija Stupica, Kamila Volščansek in Matjaž Schmidt.

Knjižnice za najmlajše, ki že osmo leto izhajajo v zbirki Kurirkova torbica, bodo letos vsebovale Muļijeve sanje Polonce Kovač, pesniški prvenec Barbare Menart-Senica Zabja šola in še dve avtorski slikanici Boža Kosa in hrvaškega slikarja Voja Radoičića. Letošnja, sicer že tradicionalna darilna knjiga Kurirkove knjižnice bo Knjiga za deževne dni Eke Vogelne, ki otrokom ponuja številne zamisli, kako naj si sami izdelajo preproste igrače.

V zbirki Liški pa bo spet Polonca Kovač pripovedovala o Težavah in sporočilih psička Patija, ilustriral pa jih je Marjan Manček. Poleg tega pa Liški prinašajo tudi verzve Toneta Pavčka Prave in neprave pesmi. Pesmi dopolnjujejo ilustracije Jelke Reichenman.

Novost založbinega programa za odrasle je zbirka humornih novel Toneta Partljiča »Pepsi ali provincialni Don Juan«. Glavna urednica založbe Borec Andreja Kmecl je delo označila kot knjigo veselo-žalostnih zgodb, ki združujejo zunanjo smešnost in notranjo tragiko predstavljenih oseb. Janez Vipotnik pa se v založbi Borec predstavlja z dokumentirano zgodbo Oseminštrideset, ki vsebuje življenjske zgodbe oseb, ki so bile dramatično vpletene v dogajanja prvega poveljnega časa.

novost na knjižni polici - novost na knjižni polici

F. Frančič: »Domovina, bleđa mati«

Verodostojnost umetniškega izdelka, tudi knjige, je zelo dvorezna zadeva. Spet in spet se izmika življenjskim kategorijam, vedno na novo poudarja umetnost kot odsev ali aktivno senco življenja; ali kot je rekel Meyerhold, veliki ruski gledališki režiser: »Umetnost je v takšnem razmerju do življenja, kot vino do vinske trte.« Hočem reči, da je verodostojna tista umetnost, ki sploh ni nujno v službi dobesedno lepih in počlovečenih vizij - koliko lepih namenov, ki naj bi jih propagirala umetnost, se je s tovrstno umetnostjo za vedno razkrojilo v prah časa in brezkrizne zgodovine - pač pa zna zaobjeti življenje znotraj svojih posebnih zakonitosti, zmore slediti tem istim zakonitostim in na ta način doseže prepričljivost, ki preživi desetletja in stoletja. Smrt je višek grške tragedije in kot takšna pravzaprav slavošpev življenju, gospa Bovary, tako obojena Flaubertova grešnica, je v bistvu spomenik (tragične) ljubezni oziroma strašne stiske življenja, ki postavlja pred smrtnike najrazličnejše, ne vedno odobravane rešitve.

Nekako takšna razmišljanja prevevajo bralca, ko prebira Frančičovo delo »Domovina, bleđa mati«, kar se da grozljivo pripoved mladega in mladostniškega življenja, ki se zaganja iz dneva v dan z neverjetno hlastnostjo, pri tem pa istočasno ubira poti na robu »uglednega«, na robu »dovoljenega« in »prepovedanega«. Mladi avtor je vse stavil na eno samo karto: prepričati za verodostojnost, pa če so dogodki, ki še tako srhljivi in sporni, če so splošno veljavni kriteriji - seveda kriteriji trdovratnega in zelo porabnega principa dvojne morale - še tako ostro in

brez milosti nastrojeni zoper resnico, ki jo živi osrednji junak Jani. Slednji preboleva konec velike ljubezni - nesojeni par je otroka izročil Zavodu za načrtovanje družine - in čeprav je končal Višjo šolo za socialne delavce, je nadaljevanje študija obesil na klin; upira se mu univerza, šola kot princip, vse se mu zdi eno samo veliko kolesje družbenih načrtov, ki te spreminijo v številklo in ti splanirajo življenje do konca ali pa še malo čez; s svojo fantovsko družbo se klati naokoli, menja sobo in se potepa po mestu (Ljubljani), mati je v umobolnici, oče pije, pa tudi eden njegovih velikih podvigov je stalno pitje, pozaba; pozaba v srečevanjih z dekleti in ženskami, erotična intenziteta preko vsake običajne mere, pravzaprav je vse v njegovem življenju noro in da bi pozabil na vse, končno pa na dejstvo, da »ga nihče nima rad, da je sam«, se utaplja v pozabi z vsemi tistimi stvarmi, ki ti pozabo vsaj za nekaj časa nudijo. Potem težaški delavec v Javnih skladiščih, pa spet popivanje, lovljenje deklet, kratkotrajne navezanosti - med njimi je Irena, ki si jo zapomni natančneje, da bi jo nekaj kasneje odpeljali v Polje (umobolnico) - ves čas žargon brezmerne in brezsrčne svobodnosti, dokler si njegov prijatelj Aleško ne vzame življenja. Zdi se, da se tukaj Jani dokoplje svoji življenjski smeri do dna, vedno manj je agresiven navzven, vedno večji prostori navznoter se odpirajo in po principu umetniške zakonitosti prehaja pripoved iz prve osebe v tretjo, naš junak se vse bolj raztaplja v meditacijah, zunanji dogodki ga razkrajajo, nima moči, da bi se jim uprl in da bi živel pred njimi. Vojaščina je naslov drugega dela njegovih

brezsmiselnih dni, vojaščina, kjer mu bodo ustrojili kožo do konca, pa se ne bo dal, skoraj masohistično in samomorilsko se bo upiral zaradi upora, zaradi česar ga bodo prevažali po vojaških psihiatričnih bolnišnicah, on pa ne bo odnehal, oprjemal se bo Aleškove zgodbe, ne bo je mogel pozabiti - končno je cela knjiga posvečena temu nesrečnemu imenu - odpustili ga bodo, on pa bo živel naprej kot v norih sanjah, uničeval se bo, da bo prej vsega hitro konec, ne bo se umiril in ne bo se hotel umiriti, toda živel bo, živel, čeprav drugače kot v pričetku, neke na repu življenja, ki bo z njim udarjalo zdaj v eno in zdaj spet drugo, enako noro skrajnost. Enkrat je že prej obiskal Ireno, ki so jo pozneje odpustili in je šla nazaj v Idrijo, kakaj mesto je uničilo mnogo takšnih, kot je bila Irena, njega pa spet iščejo, ker bi se moral po štirih letih javiti, vojaščine je bil namreč samo začasno osvobojen. Spet so ga zaprli v umobolnico in mati bo podpisala, da ga spustijo na svobodo. Na svobodo? Brez prihodnosti in brez želje za prihodnostjo, dosleden sebi in svojemu izročilu, prezirajoč vse ideale, v imenu katerih bi moral biti spodoben človek, kot velika večina.

Kot rečeno, več kot radikalna pripoved, ki zahteva nemoralističnega bralca oziroma bralca, ki bo ob knjigi najprej pomislil, kakšen svet je porodil takšen in tovrsten zapis. Kdor bo prišel z obratne strani, se pravi z vprašanjem, kakšen naj bi ta svet bil - čeprav (še) ni, bo moral knjigo in Frančiča obsoditi. To pa bi bilo veliko nerazumevanje (umetnosti) in krivica (avtorju).

JANEZ POVŠE

Obračun prvih tekem drugega kola v evropskih nogometnih pokalih

Osem ekip že na varnem, katastrofa Romunov

Petinsedemdeset golov v 31 tekmah, se pravi povprečno 2,4 gola na tekmo, je obračun prvih srečanj drugega kola v evropskih nogometnih pokalih. Nogometna sreda je v enaki meri postregla s predvidenimi izidi in presečenji, osem ekip (Crvena zvezda, Anderlecht, Malmoe, Ajax, Borussia Moenchengladbach, Gand, Torino in Dundee) pa je praktično že doseglo uvrstitev v nadaljnje kolo. Poleg teh je treba omeniti še turško ekipo Besiktas, ki je prvič, odkar sodeluje v evropskem pokalu, prišla do četrtfinala, čeprav zahvaljujoč se političnemu forfaitu ciprskega Apoela.

Dobro so se v tem kolu odrezale belgijske, švedske, jugoslovanske, francoske in italijanske ekipe, od »velikanov« s petimi ekipami pa so ugodno presenetili Zahodni Nemci, Portugalci pa so bili pravzaprav boljši od Špancev. Povsem izničeni zgledata grška in madžarska odprava, katastrofalna pa je obračun Romunov s tremi porazi s 3:0, med katerimi seveda izstopa padec evropskega prvaka Steaue. Slabo so se izkazali tudi Polja-

ki (ena zmaga s 3:2 doma in dva neodločena izida), medtem ko imajo Vzhodni Nemci (remi in dva poraza, a v gosteh) še nekaj možnosti, da si opomorejo v povratnem kolu.

V pokalu prvakov je padlo 15 golov, v gosteh je zmagala le beograjska Crvena zvezda. Bolj kot tesna zmaga Real nad Juventusom pa seveda izstopa že omenjeni polom Steaue z Anderlechtom (tekmo je sodil Italijan Casarin), ki je vse tri gole dosegel v poslednjih 13 minutah srečanja.

V pokalu pokalnih prvakov je skupno padlo 19 golov, v gosteh pa je zmagal le švedski Malmoe. V pokalu UEFA so napadalci 41-krat zatresli mrežo, napadalec Torina Kieft pa je s petimi zadetki izbrani strelec tekmovalja skupaj z rojakom Houtmanom. V gosteh je belgijski Gand premagal romunski Sportul.

Pa še odmevi na srečanje med Realom in Juventusom. Poznavalci enoglasno ugotavljajo, da so Turinčanom razveljavili regularen gol, a Real bi zaslužil izdatnejšo zmago.

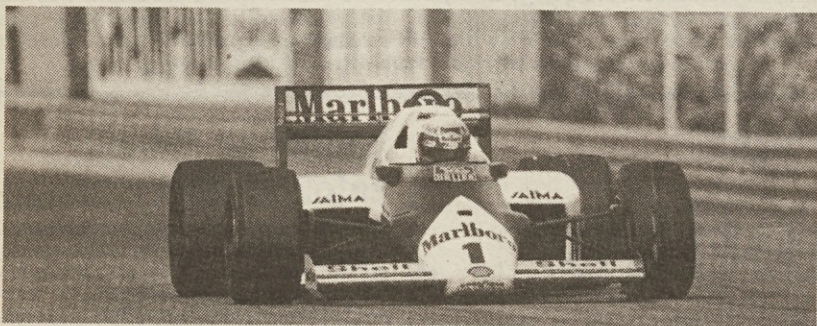

Na tekmi v Madridu je med nogometaši Real in Juventus nekajkrat prišlo do takih prizorov (levo); »Turinčan« Kieft, izbrani strelec v pokalu UEFA, med akcijo ob drugem голу (desno).

V nedeljo zadnja letošnja dirka formule ena

Le trije piloti za naslov

ADELAIDE (Avstralija) — Tokrat si Nigel Mansell ne sme privoščiti napa-ke ne na startu, kot pred dvema tednoma v Mehiki ne med dirko samo, kot lani na isti progi v Avstraliji, ko je trčil v Brazilca Senno. Na vi- jugasti progi v Adelaideju, kjer bo za- dnja dirka za SP v formuli ena, bo na- mreč padla končna odločitev o naslo- vu svetovnega prvaka in Mansell po- trebuje še nekaj točk, sicer ga lahko prehitita tako Prost kot Piquet.

Podrobneje je položaj naslednji:

— Mansell (70 točk) je prvak, če osvoji eno od prvih treh mest, ne glede na uvrstitev ostalih, oziroma je prvak, če Prost ali Piquet ne zmagata.

— Prost (64 točk) je prvak, če zmaga na dirki in Mansell ni drugi ali tretji.

— Piquet (63 točk) je prvak, če zmaga na dirki in Mansell ni drugi ali tretji.

Kot je razvidno, je položaj Francoza in Brazilca težek, saj morata nujno

zmagati. Prav zato sam Prost meni, da nima več dosti možnosti v boju za sam vrh. »Samo v petih letošnjih dirkah,« pravi dosedanji prvak, »nisem imel te- žav z motorjem, sicer jih je bila kopi- ca, zlasti kar zadeva električne in elektronske naprave.«

Prireditelji avstralske dike računa- jo, da se bo okrog proge zbralo 250 tisoč gledalcev, zaradi česar so pove- čali zmogljivosti tribun. Proga meri 3.778 m, najhitrejši čas (na poskusnih vožnjah) pa je lani dosegel Senna (1'19"840). Za nedeljsko dirko obstaja nevarnost padavin.

Veliko govora je v teh dneh tudi o prihodnji sezoni. Obetajo se novosti v pravilniku. Navadni motorji bodo lah- ko odslej imeli 3.500 kubičnih centi- metrov, motorje turbo pa bo omejeval zmanjšani ventil. Kljub tem novostim marsikdo meni, da bo premoč motor- jev turbo trajala najmanj še nekaj se- zon.

Na sliki: dosedanji svetovni prvak Francoz Alain Prost na mclarenu

kratke vesti - kratke vesti

Košarka: v prijateljski tekmi Fantoni premagal Stefanel

MARTIGNACCO — V okviru pri- prav na nedeljsko prvenstveno tekmo proti Segafredu je tržaški Stefanel v sredo v Martignaccu igral prijateljsko srečanje proti videmskemu Fantoniju. Zmagali so Videmčani z 82:72, čeprav Američan Wright ni stopil na igrišče. Najboljši strelci pri Stefanelu so bili Johnson (22 točk), Vitez (20) in Jones (16). V videmskemu moštvu sta bila naju- spešnejša Bettarini (19) in Davis (16).

Atletika: »azzurri« za SP

RIM — V letošnjem letu je 28 ita- lijskih atletov izpolnilo normo za na- stop na svetovnem atletskem prven- stvu, ki bo od 29. 8. do 6. 9. prihodnje leto v Rimu. MOŠKI: 100 m: Pavoni; 200 m: Tili; 400 m: Ribaud; 800 m: Bar- sotti; 1.500 m: Mei in Lambruschini; 5.000 m: Mei, Cova, Antibo; 10.000 m: Antibo, Cova, Mei, Panetta; 3.000 m zapreke: Panetta in Lambruschini; 110 m ovire: Bertocchi, Fontecchio, Tozzi; daljina: Evangelisti, Secchi; troskok: Badinelli; krogla: Andrei; disk: Marti-

no; kladivo: Zanello; maraton: Bordin, Pizzolato. ŽENSKE: 200 m: Tarolo; 10.000 m: Curatolo, Tomasini; 100 m ovire: Lombardo; maraton: Fogli, Mar- chisio, Moro, Scaunich.

Nogometni pokal Libertadores: v prvem finalu River Plate

CALI (KOLUMBIJA) — V prvem fi- nalnem nogometnem srečanju za po- kal Libertadores je argentinski River Plate v gosteh premagal kolumbijsko moštvo America z 2:1 (2:0). Za Argen- tince sta bila uspešna Funes (22) in Alonso (26), za domačine je dosegel častni zadetek Cabanas (46). Povratno srečanje bo v sredo v Buenos Airesu.

Tenis: Lendl in Becker zlahka

TOKIO — Pomembnejši izidi 1. kola mednarodnega teniškega turnirja v To- kiu: Lendl (ČSSR) - Matsuo (Jap.) 6:1, 6:1; Becker (ZRN) - Anger (ZDA) 6:3, 6:4; Edberg (Šve.) - Arias (ZDA) 6:2, 6:2; McNamee (Avstral.) - Wilder (ZDA) 7:6, 6:7, 6:3.

V nedeljo v Novi Gorici

Prvi pohod po Panovcu

Zveza telesnokulturnih organizacij iz Nove Gorice, ob sodelovanju Sekci- je rekreativnih tekačev Utrip, priprav- lja za nedeljo, 26. oktobra, Prvi pohod po Panovcu. Gre za pohod na dveh razdaljah, 10 in 20 km, ki bo potekal po ulicah Nove Gorice, pretežni del pa po gozdnih poteh Panovca.

Start obeh pohodov bo ob 10. uri za hotelom Park, kjer bo postavljen tudi cilj. Prireditelji obveščajo, da vse sku- pine, ki se bodo prijavile do danes in bodo šteje najmanj 15 članov, bodo prejele pokale in nagrade. Posebno nagrado pa bo prejela skupina, ki pri- haja od najbolj daleč. Sicer bodo vsi udeleženci pohoda dobili spominsko priznanje. Pohod po Panovcu bodo iz- vedli ob vsakem vremenu.

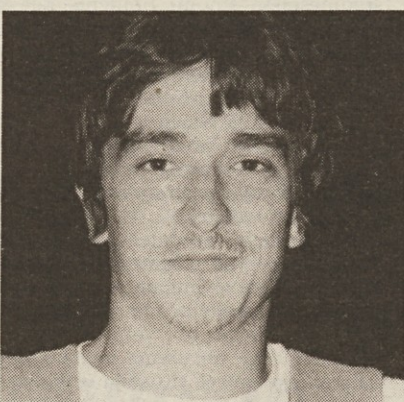
Vsa podrobnejša pojasnila pa dajejo v uradu ZTKO v Novi Gorici (tel. 23030).

Jutri v Dolini (17.00) v 2. kolu promocijskega košarkarskega prvenstva Slovenski derbi Breg Adriatherm - Bor Radenska

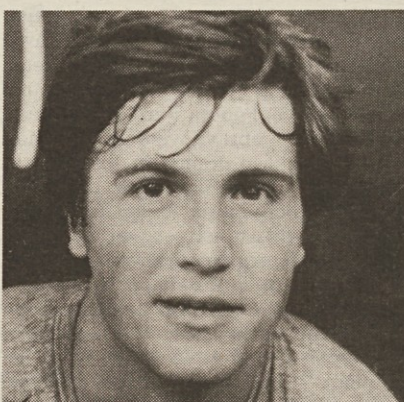
Prvo kolo promocijskega prvenstva je pokazalo, da nekatera predvideva- nja ali bolje rečeno ocene v zvezi z jakostjo in aspiracijami nekaterih ekip ne bodo držala.

Miljski CGI se je, na primer, s tre- mi okrepitvami zadnjega trenutka (Avon, Grisoni in Trost), znatno po- vzpel na »ranking«. Nato Libertas: pisali smo, da bo letos nastopal brez svojega najboljšega igralca Laudana, ki je poskusil srečo v Reggio Calabrie (B-2 liga). No tudi Laudano se je vrnil iz južnih predelov in bo zanesljivo branil barve matičnega kluba. V Reg- gio Calabrie je ostal mladi Quadrelli, ki velja za enega boljših kadetov v deželnem merilu. V zadnjih dveh se- zonah je pa sploh zelo občuten trend »romanja« srednjekakovostnih trža- škikh košarkarjev na italijanski Jug.

Slovenska moštva so debitorala pre- cej ponesrečeno, edino le Breg Adriat- herm je proti vsem napovedim in pri- čakovanjem osvojil zmago v Miljah in

to kar suvereno, če upoštevamo dej- stvo, da so Brežani za dve tretjini sre- čanja krepko zaostajali, nato pa izsilili podaljšek. Za morebitne ocene letoš- nje ligaške kakovosti pa je le še pre- zgodaj.

Jutri bodo v Dolini odigrali prvi le- tošnji slovenski derbi. Teh pa bo letos kar mnogo. Dvoboj med Bregom Ad- riatherm ter Borom Radensko pa pred- stavlja za vse poznavalce naših košar- karskih razmer motiv posebnega zani-

manja. Od dvajsetih košarkarjev, ki bodo jutri na igrišču, je devet takih, ki so že nastopali (najmanj eno sezono) za oba naša kluba. Lanski derbi v do- linski telovadnici je bil nasploh zelo privlačen in izenačen prav do končne- ga sodnikovega žvižga. Upati je, da bo jutrišnja predstava podobna lanski.

Glede ostalih naših dveh predstavi- nikov pa tole: Kontovel Electronic Shop bo šel na obisk k Stelli Azzurri, ki velja za favorita številka ena letoš- njega prvenstva. Za informacijo naj še dodamo, da nam ta ekipa sploh ni vz- budila posebnih vtisov.

Poletovci bodo opravili krstni na- stop na domačem igrišču. Potek tega srečanja bo bržkone odvisen od tega, ali bo Polet lahko nastopil s popolno postavo, ali pa se bo spet moral odpo- vedati nekaterim ključnim posamezni- kom. (Cancija)

(Na slikah: Brežan David Čok in borovec Robi Klobas)

Košarka: borovci v mladinskem prvenstvu

Slaba obramba in poraz

Bor — Santos 101:111 (44:60)
BOR: Pregarc 20 (3:5), Civardi 11 (1:4), Škrk 2, Carbonara 9, Kovačič 4, Koro- šec 19, Pieri 24 (4:5), Barini 6 (0:3), Sal- vi 4, Smotlak 2.

Borovi mladinci so po katastrofalni igri v obrambi visoko izgubili proti povprečni ekipi Santosa. Gostje so ta- koj na začetku visoko povedli in pred- nost suvereno zadržali do konca. Dok- ler »plavi« ne bodo razumeli, da je v moderni košarki prav agresivna obr- ramba tisti faktor, ki odloča o zmagi in porazu, bomo najbrž priče še ševil- nim porazom. Borovci nimajo večjih težav pri zaključevanju napadalnih akcij, velike težave pa nastajajo pri prehodu iz napada v obrambo, ki je v bistvu sploh ni, kar zgovorno priča 60 prejetih točk v prvem polčasu. Treba bo še veliko truda in predvsem pravil- nega pristopa do te prvine, ki je pri vseh naših ekipah dokaj zanemarjena,

ven dar je največkrat tista, ki odloča o zmagi in porazu. (Vato)

Turnir mesta Trst (dečki)

Don Bosco — Bor 51:61 (24:30)

BOR: M. Umer, Korošec, Debeljuh 25 (3:4), Starec, Barini 2, Pavlica 16 (6:10), Martini, D. Umer 5 (1:4), Uršič 2, Rudež 7 (1:3), Schiulaz.

V tretjem kolu Turnirja mesta Trst so borovci premagali nevarnega tek- meca Don Bosca. Po izenačenem za- četku so »plavi« povedli za 8 točk (28:20). V drugem delu tekme so bo- rovci obdržali prednost, kljub temu da niso igrali najboljše predvsem v napa- du. Domačini so se v 32. min. približali na 5 točk. To pa je bilo tudi vse. Do- bro je zaigral David Umer, ki napreduje iz tekme v tekmo. V nedeljo ob 9.30 bo na sporedu derbi med Borom in Bregom. (Vanja Jogan)

Dan ženske košarke v občini Sežana

V sežanski občini so že tretjič zapovrstjo organizirali v Divači dan ženske košarke. Manifestacija, ki so se je udele- žili številni telesnokulturni delavci in privrženci tega špor- ta, je bila namenjena vsem tistim, ki se zavedajo pomena organiziranega in strokovnega dela z mladimi. Med obisko- valci je bilo mnogo nekdanjih košarkarjev in košarkaric, pa tudi mladih ni manjkalo.

Najprej so se predstavile najmlajše košarkarice - dekle- ta, ki so letos prvič prišlele z redno vadbo. Organizirane so v kroških minikošarke na osnovni šoli Divača in Sežana. Pod vodstvom tovarišice Fani Čebtron so sežanska dekleta in deklice iz Divače, ki jih vodi znana košarkarica Vera Šavli, prikazale izsek s svojih vsakodnevnih treningov. »Nič manj zanimiv ni bil nastop starejše skupine iz Sežane, ki jo vodi nekdanji znani košarkar Jordan Mahnič. V sežanski občini si prizadevajo razvijati množičnost, ob tem pa ne pozabljajo na kvaliteto, saj prav kvalitete igralke prinašajo in zago- tavlja uspešno delo kluba tudi v bodoče. Fani Čebtron je prizadevna in uspešna prosvetna delavka: že vrsto let delu- je v TVD Partizan Sežana, je pa tudi trenerka sežanske skupine minikošarke. Ta obveza ji je tudi v veselje. Čebro- nova, ki pozna delo z mladimi na področju telesne kulture v občini, meni, da je to področje v zadnjem času bolj orga- nizirano kot pa pred leti. Njena sogovornica je bila Vera Šavli, zaposlena v Novi Gorici, doma iz Svetega pri Komnu, ki igra košarko že od leta 1980. Je najmlajševša igralka ŽKK Cimos Senožeče, trenutno najstarejša in tudi kapetan- ka ekipe. Prvenstvo v prvi slovenski košarkarski ligi se je pravkar pričelo. V tej ligi igra tudi senožeški klub. Ko smo jo povprašali, kako ocenjuje možnosti svojega kluba v le-

tošnji sezoni, nam je odgovorila, da se da z dobrim in us- pešnim delom doseči marsikaj.

Predstavile so se tudi mlajše pionirke iz Divače, ki jih vodi mladi trener Simon Premrl, in iz Sežane pod vodstvom nekdanj perspektivnega košarkarja Tonija Krta. Na tej prile- ditvi pa vsako leto predstavijo starejše in zaslužene športni- ce in športne delavce. Tokrat so se organizatorji odločili, da predstavijo delo Ivanke Sovdat in Rade Milič. Sovdatova je bila med ustanoviteljicami TVD Partizan v Sežani. Spomi- nja se še začetkov delovanja, ko so v prostorih nad Šmuc- vo trgovino v Sežani pričeli z delom društva. Sama je na- mreč gojila orodno telovadbo, sedaj pa je aktivna športnica tudi v društvu upokojencev. Tudi njena sogovornica Rada Milič že vrsto let dela v tem društvu. V društvu je namreč zadolžena za rekreacijo za ženske. TVD Partizan Sežana organizira namreč trikrat tedensko (ob ponedeljkih, torkih in četrtek od 20. do 21. ure) v svojih prostorih rekreacijo za ženske. Sedaj že pridno vadi preko 20 deklet in žena, starih od 20 do 50 let.

V košarkarskem spopadu so se starejše pionirke ŽKK Cimos Senožeče pomerile v sedemminutni tekmi s fanti s Kontovela in prepričljivo zmagale z rezultatom 18:17. To nam tudi pove, da so dekleta že v prejšnjih sezonah dose- gale izvrstne rezultate. V sezoni 1984/85 so bile slovenske prvakinja v kategoriji mlajših pionirk, naslednjo sezono pa so ta naslov osvojile starejše pionirke. V minikošarki so dekleta, rojena v letu 1973, osvojile 13. mesto v Evropi, drugo mesto v kategoriji mlajših pionirk lansko leto in letos četrto mesto. K uspehom te generacije mladih košar- karic sta veliko pripomogla tudi trenerja Janko Sila, ki je vse igralke vzgojil, in Igor Meden, ki igralke vodi na odlo- čilnih srečanjih. (Olga Knez Stojković)

Goriške odbojkarje čaka jutri zgodovinski krstni nastop

Valovci prvič v državnem prvenstvu

Našim fantom stati ob strani A. Corva: »Skupno bi lahko prišli v B ligo«

Jutri bo ekipa OK Val Kmečka banka začela daljšo pot v prvenstvu C-1 lige. Vključitev štandreške odbojarske ekipe v državno prvenstvo pomeni velik uspeh, ne samo za matično društvo, marveč zadobiva širši pomen v našem telesnokulturnem gibanju. Če smo doslej imeli več posameznikov, ki so se uveljavili na državnem in v zadnjem času tudi evropskem merilu, smo bogatejši tudi v ekipnem nastopanju. OK Val Kmečka banka se je torej pridružil Jadranu, Meblu in Krasu kot zastavonoša našega gibanja širom po državi.

Ob vsem tem pa je le treba dodati še nekaj, kar pa ne sme zadobiti lokalističnega prizvoka. Štandreška ekipa je namreč med zgoraj omenjenimi, edina, ki izhaja iz goriškega prostora, zato je treba ta dogodek oceniti tudi s tega zornega kota.

Prepričani smo, da napredovanje v državno ligo ni prišlo slučajno. Gre za rezultat večletnega dela na telesnokulturnem področju na Goriškem, ki je prav v zadnji sezoni beležilo vrsto uspehov v lokostrelstvu, namiznem tenisu, odbojki, kotalkanju in v okviru mladinskih iger. Teritorialna in številčna omejenost goriškega prostora bo tudi v bodoče zelo težko dovoljevala večje uspehe, še posebno v ekipnem nastopanju, tako da dosežek Vala lahko ocenjujemo kot enega najpomembnejših. Že dejstvo, da bodo prav Štandrežci najpomembnejša ekipa v goriški pokrajini, jasno kaže, da ji moramo stati ob strani, ji pomagati in ji zagotoviti možnost razvoja. Gre namreč za naš uspeh, ki je toliko bolj važen prav zaradi stvarnosti, v kateri je nastal.

V trenutku, ko se veselimo prvenstvenega potovanja, ki čaka štandreške odbojkarje, naj tudi ob tej priložnosti opozorimo na vrsto nerešenih vprašanj, ki tarejo naše telesnokulturno gibanje. Samo njihovo postopno odpravljanje nam bo zagotovilo kakovost in množičnost, ki sta neločljiva in neobhodno potrebna elementa tudi v naši, zamejski telesnokulturni stvarnosti.

RUDI PAVŠIČ

Tehnični vodja OK Val Aleksander Corva je zadolžen za praktično izvedbo prvenstva C-1 lige, ki bo seveda za štandreško društvo doslej najbolj zahtevno.

»Težave, nam je v uvodu pogovora dejal, so vselej predvsem finančnega značaja. Ko rešiš to vprašanje, si rešil skoraj vse. Nam je na pomoč priskočila Kmečka banka, tudi letos pa nas bodo podprla nekatera mala in srednja podjetja, tehnični sponzor pa je tovarna Kronos, ki nam je priskrbelo vsa potrebna oprema in nas oblekla tako rekoč od nog do glave. Prispevki nam bodo letos omogočili, da za vsa Valova gostovanja, tudi najbližja, priredimo avtobusni prevoz, da nam ne bo treba na pot s kombijem ali osebnimi avtomobili. Seveda bodo lahko z nami potovali tudi navijači.«

Kako pa deluje odbor?

»Odbor je letos ostal nespremenjen, to se pravi, da je številčno omejen, kar nam onemogoča, da bi bili kos vsem pobudam, ki jih bi želeli izpeljati. Ljudi in dobre volje ne manjka, le, da pri

nas na Goriškem ni prave odbojarske tradicije, zato je težko najti posameznike, ki bi bili že sposobni takoj reševati probleme, ki jih postavlja igranje na tako visokem nivoju.«

Vseeno pa ste se odborniki že izkazali. Na primer z nakupom močnega Tržičana Palina, za katerega se je potegoval tudi videmski prvotigaš Volley ball. Kako ste prišli do tega igralca?

»Izključno po prijateljski poti. Zanj smo se začeli zanimati šele ko smo iz-

vedeli, da se njegov klub, s katerim smo v dobrih odnosih, ne bo vpisal v državno ligo. Palin nas je že prej dobro poznal, mi njega tudi in kmalu smo se dogovorili. Fincantieri nam ga je odstopil za eno leto, vendar bo mogoče posojilo obnoviti.«

S kratkoročnimi rešitvami pa C-1 lige ne bo mogoče dolgo držati. Kaj bi bilo treba ukreniti v tem smislu?

»Kar se nas tiče imamo urejen mladinski odsek, v sodelovanju z Našim praporjem smo ga v obojestransko zadovoljstvo le še okrepili. Z imenom briškega društva bo nastopila skupna ekipa v D ligi, 1. diviziji in že igra v prvenstvu under 18. Skupni ekipi, vendar pod imenom Val, bosta igrali v prvenstvih under 16 in under 14, vsak zase bo deloval na področju miniodbojke. Vsekakor mislim, da bi z združitvijo vseh društev, ki se na Goriškem ukvarjajo z moško odbojko, v štirih ali petih letih lahko celo prišli do B lige, vendar le, če »garamo« z mladino. Na mladinskem področju pa si ne smemo dovoliti niti enega leta brezdolja.

B. Grilanc: »Čaka nas težek boj«

Kaj pa o možnostih Vala Kmečka banka meni trener Božič Grilanc, zadnji od nekdanjih številčnih skupine slovenskih prvotigašev, ki še aktivno igra?

»Čaka nas težek boj za obstanek v ligi. Točke bomo verjetno osvajali predvsem doma, kjer bodo za nas res nepremagljive kvečjemu tri ekipe.«

Bo torej potrebna velika podpora navijačev?

»Pomoč navijačev seveda zelo potrebujemo, le prosil bi jih, naj bodo potrpežljivi. C-1 liga ni deželno prvenstvo. Razlika je res velika, treba bo se sprijazniti tudi s porazi, zato upam, da ne bomo deležni prenatrženih kritik.«

V čem je Val najbolj pomanjkljiv?

»Žal smo s pripravami iz objektivnih razlogov začeli pozno, manjka nam kakih 14 dni vadbe. Popravljati moramo predvsem blok, sprejem servisa in servis, vsekakor pa je blok največji problem. Več bomo verjetno pokazali v drugem delu prvenstva.

Več ekip računa na napredovanje

Kaj pa Valovi nasprotniki?

CUS TRST: Lani je premočno osvojil prvo mesto v C-2 ligi. Jedro ekipe je ostalo nespremenjeno, od Nuova Pallavola je prišlo nekaj solidnih igralcev. Cilj je obstanek.

FERROALLUMINIO TRST: Ob novem trenerju Pelizerju velja omeniti povratek prvotigašev Guriana (na posodo od videmskega Volley ball) in Roberta Pellarinija. Močan je tudi Di Bin, za katerega se je poleti potegovalo več klubov. Če bo za ekipo igral še Coretti (težave so z njegovo registracijo) bo Ferroalluminio glavni kandidat za napredovanje.

LAC SAN GIOVANNI AL NATISONE: To moštvo igra v tej ligi že dolgo let. Nov trener Nicolini iz Tržiča je s seboj pripeljal mlada obetavna igralca. Za moštvo bo ponovno igral tudi Goričan Tavagnutti. Cilj je uvrstitev na sredino lestvice.

ASFJR ČEDAD: To je drugo prvenstvo C-1 lige Čedadcev. Ojčili so se z visokim igralcem, ki prestaja vojaški rok. Cilj je obstanek.

FRIULI POVOLETO: Gre za združeno ekipo med lani uspešnima Rojalesejem in Povolettom, torej imajo letos pri društvu gotovo velike želje.

RANGERS VIDEM: Že dve leti se poteguje za napredovanje. Znani zvezni trener Mario Bernes bo letos razpolagal še s Frisonom, ki se je vrnil iz Belluna. Ekipa trenira tudi po petkrat na teden, načrti so torej jasni...

ELETTRONICA VENETA MOTTA DI LIVENZA: Pri tem bivšem drugoligašu igrata dva Tržičana, znana Manzin in Mengaziol. V poletnem času se je ekipa baje še okrepila.

SERENISSIMA BENETKE: To moštvo je izpadlo iz B lige, lani jo je treniral Bolgar Markov. Je sicer prava neznanca.

CASSA DI RISPARMIO FAENZA: V Emiliji je odbojka zelo razvita, zato bo ekipa gotovo močna. V zadnjem hipu je Faenza nadomestil Layform iz Conegliana.

PALLAVOLO BASSANO: Gre za novince v ligi, ki je bil vključen v to skupino namesto Sivellesaja. Letos razpolaga z nekaterimi bivšimi igralci Conegliana.

VOLLEY GIOC BELLUNO: To je druga ekipa iz Belluna, kjer imajo prvotigaša Belungo. Že to pove, da tudi ta tekme ne bo lahek plen. (zip)

TAKO VAL KMEČKA BANKA

1 Ivan Plesničar	1954	176	p
2 Franc Mervic	1956	185	k
3 Božič Grilanc	1947	193	k
4 Mavricij Černic	1960	184	k
5 Rajko Petejan	1960	183	c
6 Igor Juren	1963	180	k
8 David Mučič	1958	181	k
9 Rado Lavrenčič	1956	183	c
10 Franco Allesch	1960	186	k
11 Ezio Palin	1962	197	k
12 Sergij Stančič	1962	186	p

TRENER: Božič Grilanc

LEGENDA

p = podajač, c = center, k = krilo.

TAKO JUTRI

Cassa di Risparmio Spem Faenza - VAL ŠTANDREŽ; Bassano del Grappa - Lac San Giovanni al Natisone; Libertas Rangers Videm - ASFJR Čedad; Volley Gioc Belluno - Pallavolo Trieste Ferroalluminio Trst; CUS Trieste Trst - Serenissima Benetke; Friuli Povoletto - Elettronica Motta di Livenza.

Uredil

ALEKSANDER KOREN

konjske dirke - konjske dirke

Prva dirka v Rimu (galop) je težko napovedljiva. Poskusimo: skupina X z Green Mist, skupina 2 z Mirta del pineto, skupina 1 s Pietrom Blasi.

V Bologni je favorit Dastyn Bi (sk. 1). Od skupine X naj omenimo Bilboba (starta ob ograji), od skupine 2 pa Borgia.

Tretja dirka bo v Torinu. Naš favorit je Etalon (sk. 2), ki je v dobri formi. Sledita Domingal (sk. X) in Donarb (sk. 1), ki ima ugoden start.

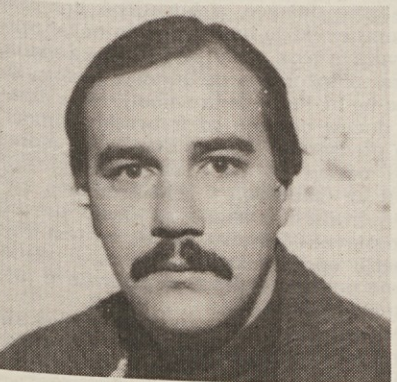
V Padovi velja staviti na konja Domingo Set (sk. 1). Njegova nasprotnika: Ciranda (sk. X) in Camarago (sk. 2).

V Tarantu se lahko opredelimo za Allwita (sk. 2), nedavnega zmagovalca. Od skupine X je treba paziti na Davenitza. Od skupine 1 zgleda najmočnejši Asso.

V Trstu je naš edini favorit Cimescia Mo (sk. 1). Sicer penalizirani Aforisma (sk. 2) bo gotovo med protagonistami. Od skupine X naj omenimo konja Cimadeo Mo.

danes igra za vas - danes igra za vas

Robert Uršič

Robert Uršič (letnik 1953) je s 15. letom pričel igrati nogomet. Najprej je branil barve mladinske ekipe Sovodnje, nato je prešel k Pro Gorizii, kjer je za pet sezon branil vrata najboljšega goriškega kluba in bil deležen številnih laskavih priznanj. Po opravljenem vojaškem roku je za eno leto igral v Zagreju, nato se je ponovno vrnil v Sovodnje, kjer še danes igra za domačo postavo. Uršič se je vedno izkazal zaradi resnega pristopa k igri. Prejšnji teden je Ugo Margon pravilno zadel le 4 izide.

DIRKA TRIS

V San Siru bo galop s 14 konji. Favoritov je dosti. Najprej naj omenimo konja št. 1 How to go. Sledita Maremma Amara (14) in Tanque Verde (št. 8). Za sistemiste: Golden gate (št. 6), Malawi (št. 3) in Patris (št. 7).

totip

1. — prvi	X
drugi	1 2
2. — prvi	1
drugi	X 2
3. — prvi	2
drugi	X 1
4. — prvi	1
drugi	X 2
5. — prvi	2 1
drugi	X 1
6. — prvi	1
drugi	X 2

totocalcio

Ascoli - Como	X
Atalanta - Torino	1 2
Avellino - Udinese	X
Fiorentina - Verona	X 2
Juventus - Inter	1 X 2
Milan - Brescia	1
Roma - Napoli	X
Sampdoria - Empoli	1 2
Arezzo - Messina	1 X 2
Campobasso - Lazio	X
Cremonese - Genoa	X
Fano - Padova	1 2
Siena - Teramo	1

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

V nedeljo v »neznano« s pobratenim Integralom

SPDT prireja v nedeljo že tradicionalni avtobusni izlet v neznano v sodelovanju s pobratenim društvom Integral iz Ljubljane. Odhod avtobusa ob 7. uri izpred sodne palače do Ljubljane in nato še okrog 20 km vožnje ... v neznano. Hoje bo nato približno od dve do tri ure: cilj izleta bo planinska koča, kjer bo skupna družabnost. V primeru slabega vremena bo avtobus pripeljal izletnike do koč. V avtobusu je na razpolago še nekaj prostih mest: zainteresenti se lahko vpišejo še danes in jutri do 12. ure na sedežu ZSSDI (tel. 767304), ali pa pri odborniku Ervinu Gombaču (tel. 754742). Cena izleta je 12.000 lir.

Slabo vreme prekrizalo račune najmlajšim

V okviru delovanja Športne šole je SPDT v nedeljo priredilo izlet po Krasu, ki pa ga je bilo treba prekiniti zaradi slabega vremena. Kljub rahlemu dežju se je na Trgu Oberdan zbralo kar lepo število najmlajših ob spremstvu staršev in nekaterih učiteljev, ki so se nato z avtobusom podali do Peska in od tam začeli izlet na Kokoš; vendar pa se je vreme še poslabšalo, vse bolj je deževalo, zaradi česar ni preostalo drugega kot povratek na Pesek in nato domov. Odpadel je tako popoldanski del izleta, ki bi se moral zaključiti na travniku pri Bazovici z raznimi igrami. Vsekakor pa bosta SPDT in Športna šola izlet ponovili v upanju, da bosta tokrat imela več sreče z vremenom.

SPDG se pripravlja na martinovanje

SPD Gorica se že pripravlja na tradicionalno martinovanje, ki bo letos v Ajdovščini; društvo je sklenilo, da ga bo priredilo 16. novembra; vpisovanje se bo začelo v prihodnjih dneh, ko bodo na razpolago tudi vse ostale informacije.

...

SPD Gorica je bilo soudeleženo pri izletu zadnjih treh razredov števerjanske osnovne šole v Beneško Slove-

Messner ne odjenja

nijo in na vrh Matajurja. Izlet je bil 14. t. m., na sporedu pa je bil že lanski jesen, a se mu je bilo treba odpovedati zaradi slabega vremena. Tokrat pa je mlade učence in spremljevalce sprejelo čudovito jesensko vreme,

tako da je bil razgled z Matajurja res edinstven. Med povratkom so se ustavili tudi na Trčmunu in obiskali grob Ivana Trinke Maješkega, kjer so se poklonili njegovemu spominu.

Messner ne odjenja V načrto zopet Lotse

Reinhold Messner, prvi človek, ki se je povzpel na vrhove vseh 14 osemtisočakov na svetu, je sklenil ponoviti svoj vzpon na Lotse, vendar po drugi smeri. Z osvojitvijo Lotseja pred dobrim tednom je Messner uresničil svoj življenjski cilj, vse kaže pa da ne namerava opustiti vrhunškega plezanja. Kronistu agencije AP v Katmanduju je izjavil, da se kljub velikim naporom in psihičnim obremenitvam, ki spremljajo njegovo že tridesetletno alpinistično kariero, čuti še dovolj mladega in pri močeh, da lahko nadaljuje s plezanjem. Kot nov cilj si je izbral vzpon na Lotse po južni steni, kjer je že pred leti poskusil, a se je moral zaradi velikih težav obrniti. Naj dodamo, da je južno steno Lotseja že preplezala slovenska odprava, s čimer je dosegla enega največjih dosežkov v svoji sicer zelo bogati knjigi uspehov.

obvestila

BALETNI ODESK ŠD MLADINA obvešča, da se ob ponedeljskih in petkih od 16. do 18. ure nadaljujejo treningi v prostorih bivšega otroškega vrtca osnovne šole A. Sirk v Križu.

SK DEVIN obvešča, da se prične telovadba za odrasle danes, 24. t. m., ob 20. uri v telovadnici osnovne šole v Devinu.

SK DEVIN obvešča, da se bo začel tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini v ponedeljek, 10. novembra (in ne v sredo, 12. novembra) za začetnike. Ostali smučarji bodo trenirali ob ponedeljskih in petkih od 18. do 20. ure. Tečaj se bo nadaljeval na snegu štiri nedelje v januarju 1987. Cene tečaja: 100.000 lir (vključno prevoz na sneg) ter 80.000 lir (za osnovnošolce začetnike). Vpisovanje ob torkih od 20.30 dalje na sedežu v Praprotnu, tel. št. 200236.

ŠZ BOR KOŠARKARSKA SEKCIJA obvešča, da so se začeli treningi ženske košarke. Interesentke naj se javijo direktno na treningih in sicer ob ponedeljskih od 19. do 20.30 v telovadnici liceja Prešeren.

ŠK KRAS obvešča, da se bo danes ob 18. uri začelo v športno-kulturnem centru v Zgoniku tekmovalno v moškem in ženskem namiznem tenisu v okviru medvaškega prvenstva Krasa.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da se bo šahovski turnir osnovnošolcev za osnovnošolsko olimpiado, začel jutri, v soboto, 25. t. m., ob 15 uri v Borovem športnem centru. Vsak udeleženec mora prinesiti s seboj lastno šahovnico.

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 90 - din, naročnina za zasebne mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

24. oktobra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V »Svetovni enciklopediji manjšin« Pozitivna ocena odnosa Jugoslavije do manjšin

PARIZ — Jugoslavija kot večnacionalna država federativne ureditve s priznavanjem vseh pravic narodnostnim manjšinam krepi enotnost, varnost in svoj razvoj. Tako francoski filozof in enciklopedist Roger Caratin začenja v pravkar objavljeni »Svetovni enciklopediji manjšin« pogloblje o tem, kako je vprašanje narodnostnih manjšin rešeno v Jugoslaviji.

Potem ko navaja, da Jugoslavija prednjači med evropskimi državami glede razvitosti in vseobsežnosti zakonodajstva na področju narodnostnih manjšin, Caratin poudarja, da je v Jugoslaviji mogoče »našteti 18 glavnih nacionalnosti, ne računajoč tudi majhne nacionalne skupnosti«. Vse imajo svoje osnovne šole, časopise, radijske in televizijske programe. Njihove religiozne pravice so spoštovane, na območju, kjer so, pa imajo tudi svoje izvoljene predstavnike v političnih telesih.

Ne izogiba se tudi nekaterim sedanjim aktualnim problemom v okviru zapletene jugoslovanske skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti. Ob koncu pa Caratin poudarja, da je »Jugoslavija uspela brez dvoma tudi zaradi Titove moči in socialistične strogosti. Pod isto zastavo je zbrala vse manjšine, ki živijo v miru in vzajemnem razumevanju. To je zgled, ki ga velja posnemati.« (dd)

De Cuellarjeva poslanica mladini SFRJ ob letu miru

BEOGRAD — Za razliko od starejših je za mlade uresničljiv svet brez vojne, v katerem se nesoglasja med državami rešujejo po mirni poti, svet, v katerem se veliko več porabi za ekonomski in družbeni razvoj kot za orožje, kjer se spoštujejo človekove pravice in ni dopuščena nikakršna rasna, spolna, jezikovna in religiozna diskriminacija.

To je v poslanici mladini Jugoslavije, ki sodeluje v akciji časopisa Borba, organizirani ob dnevu ZN in mednarodnega leta miru, dejal generalni sekretar ZN Peres De Cuellar.

Prihodnost sveta se bo oblikovala s težnjami mladih, to je misel, ki bi jo te dni ZN tudi v tem mednarodnem letu miru priporočili mladini Jugoslavije in njihovim tovarišem v vseh drugih državah, pravi De Cuellar. Le-ta bi morala dati moč, da postavijo pod vprašaj mite in da odpravijo predsodke, ki so vzrok številnim današnjim

spopadom, ki vodijo države k nesmiselnim neskončnim oboroževalni tekmi. Generalni sekretar ZN je tudi poudaril, da bi se morali mladi ukvarjati z najpomembnejšimi vprašanji mednarodnega miru, pravice in napredka; kajti, kot je ocenil, mladina je sprejemljiva za nove ideje in občutljiva do človeškega trpljenja, kar je tudi posebna odlika mladosti. (dd)

● BAGDAD — Začel se je transport nafte iz iraških rafinerij v Kirkuku za Jugoslavijo po kopnem, s tovornjakicisternami. Vsak dan do konca leta bo od 150 do 200 vlačilcev-cistern prepeljalo 350.000 ton nafte za Jugoslavijo. Prevoznik je turška družba iz Istanbula, vrednost dogovorjenega posla pa znaša 35 milijonov ameriških dolarjev. S transportom nafte bodo nadaljevali tudi prihodnje leto. Vrednost dogovorjenega posla za leto 1987 je okrog 200 milijonov dolarjev. (dd)

McCarthyjev amandma preprečil kolumbijski novinarki vstop v ZDA

WASHINGTON — Patrizia Lara, časnikarka lista *El Tempo* v Kolumbiji, je študirala časnikarstvo na univerzi Columbia v New Yorku. Pred nekaj leti se je po uspešnem študiju vrnila v Kolumbijo, kjer si je takoj pridobila sloves »prvega peresa«.

Patrizie Lare niso pozabili na univerzi Columbia v New Yorku, toliko bolj zato, ker je bila med najboljšimi študenti. Pred tedni so ji poslali vabilo v Bogoto, da pride na oktobrsko svečanost ob vsakoletni podelitvi nagrad fakultete za časnikarstvo.

Kot je kasneje povedala, jo je to povabilo silno razveselilo. Kupila je letalsko vozovnico, ameriški vizum je že imela, in 14. oktobra je prišla na newyorško letališče Kennedy. Ko je izstopila iz letala, je odšla k okencu, kjer so pregledovali potne liste. Tu so se začele njene neizgode. Uslužbenec za imigracijo je vzel njen potni list in izjavil, da ima veljavni vizum. Potem pa je začel listati po neki debeli knjigi, kjer je neskončno dolg seznam imen, največje tistih, ki v ZDA niso zaželeni. Na neki strani te debele knjige je s prstom pokazal njeno ime, kar pomeni, da je nezaželena oseba in da Lara nima pravice vstopa v ZDA, pa čeprav ima vizum in so jo v goste povabili sami Amerikanci.

Ker ni bilo več letala, s katerim bi se takoj vrnila, so Patrizio Laro zadržali na letališču in jo oblekli v rumeno haljo, ki pomeni, da je nezaželena oseba in da se mora vrniti, od koder je prišla. Naslednji dan so ji nadeli modro uniformo, ki je pomenila, da zanjo velja nekakšen letališki zapor in v katerem bo ostala ves teden.

Po enem tednu nadzorovanega bivanja na letališču se je Lara vrnila v Kolumbijo »ogorčena in razočarana«. Razprave o njenem primeru pa se s tem še niso končale. Lara dela v uglednem kolumbijskem listu, potuje po svetu, študirala je v ZDA, ki ji niso dovolile vstopa. Zakaj ne? Državno tajništvo ZDA pravi, da so gotovo razlogi, če je na seznamu.

Kolumbijsko veleposlaništvo je povedalo, da Lara ni terorist ne anarhist in da ne prihaja iz totalitarne države in niti iz komunistične. Ker pa je levičarka, je to že lahko dovolj. To pa je razlog za naslednje vprašanje, in sicer na podlagi kakšnega zakona jo potem preganjajo.

Kot so ugotovili, gre za zakon iz časov hladne vojne, za tako imenovani McCarthyjev amandma iz 1952. leta, ki prepoveduje vstop v ZDA teroristom, komunistom in pripadnikom podobnih organizacij. Ta amandma še velja in Lara ni njegova edina žrtev. Nihče se doslej še ni spomnil, da bi se znebil tega amandmaja, nasprotno, v praksi ga še vedno uveljavljajo.

Washington Post pravi v uvodniku na to temo, da ameriška vlada dviga veliko prahu, kadar s kakšnim njenim državljanom slabo ravna, kaj pa svet.

Kako pa Washington ravna s tujci doma? In zakaj tako ravna? Ali »svoboda«, o kateri se v Ameriki toliko govori, velja samo za tiste, ki verjamejo v njeno ideologijo?

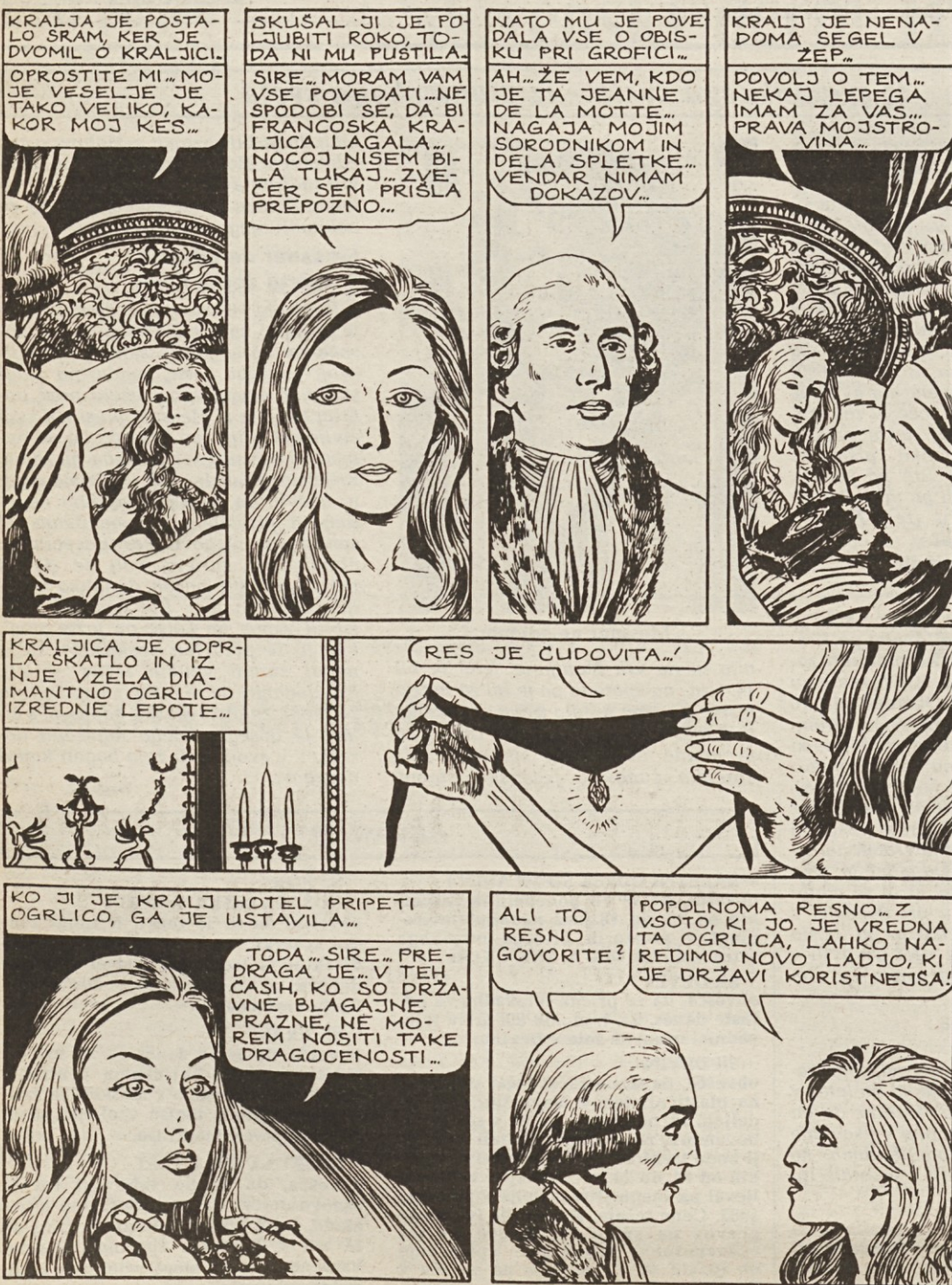
Radovednost pa taka

Prikupno dekle je takole vabilo kupce v londonsko trgovino s perilom. Nekateri so vstopili, drugi pa so kar tako zadostili svoji radovednosti (Telefoto AP)

Kraljičina ogrlica

5.
po Alexandru Dumasu
riše: Željko Lordanič

Polemike v Franciji zaradi izгона več kot sto Malijcev iz države

PARIZ — V soboto zvečer so na letališču Orly naložili na letalo, ki ga je najelo ministrstvo za notranje zadeve, čez sto Malijcev in jih odpeljali v Bamako. Operacija, izvedena v največji tajnosti, je vendar prodrla v javnost - in kar je bilo v nedeljo še kratka vest, je danes predmet razprave v vseh občilih in v dokaj široki javnosti.

Formalno izgonu kot takemu ni mogoče ugovarjati, logika je preprosta, če jo povzamemo po Le Figaroju, ki je namenil obrambi »hrabrega dejanja« notranjega resora celo uvodnik: »Ze zdaj se z leve dvigajo glasovi, ki tulijo o samovolji, usmerjeni komentatorji že delajo spoj med delinkventi in političnimi begunci, organizacije pozivajo na protirasistične manifestacije. V tej agitaciji je nekaj nečednega. Kajti, za kaj gre? Za nič drugega kot za uporabo zakona, izglasovanega v parlamentu, ki predstavlja izraz volje večine ljudstva.«

Podlaga velike akcije policije in notranjega ministrstva je dejansko zakon o statusu tujcev, sprejet 9. septembra letos, dejstvo je tudi, da ga je sprejel parlament, v katerem ima po volitvah 16. marca večino desna koalicija, dejstvo je tudi, da je ta koalicija dobila precej glasov zaradi svoje ostre kampanje v zvezi s priseljenci, s povezovanjem problemov terorizma, kriminala (in posebej droge) in varnosti državljanov s tujci, in navsezadnje je tudi dejstvo, da je ta preokupacija še zmeraj na vrhu skrbi navadnega Francoza (pred brezposelnostjo, za katero vidi pogosto krivca spet v temnopoltem ali rjavem tujcu) - in v tem okviru ni dvoma, da sobotna akcija pri večini Francozov, z leve ali z desne, od simpatizerjev partije do tistih, ki jim je všeč skrajna desnica, ne bo deležna nikakršne obsodbe.

Tem lažje je potem govoriti o »usmerjenih komentarjih« in levičarskih organizacijah. Toda vrsta »umazanih podrobnosti« navaja - tako se zdi - tudi ljudi, ki so blizu vladi in posebej premieru Chiracu, na razmislek o bistvu akcije, vključno s formalnimi podrobnostmi in seveda z mislijo na posledice - ne samo navzven, temveč morda tudi za Francijo kot pravno državo in demokracijo, ne nazadnje tudi deželo političnega azila.

Merila za azil so očitno zelo različna - ob velikanskem hrupu za vsakega posameznega sovjetskega ali poljskega »refuznika« je po podatkih npr. odklonjenih kar 56 od sto navadnih Poljakov, ki bi se radi naselili v Franciji in navajajo za to politične razloge. Isti humanitarni razlogi, ki so tako poudarjeni na eni strani, so največkrat docela zanemarjeni na drugi, zaradi posebnih francoskih interesov v Afriki, čeprav nikomur ni neznano, da večina režimov na spoštovanje človekovih pravic ne da dosti.

Po navedbah uradnih virov naj bi bilo dve tretjini izgnanih Malijcev aretiranih zaradi prekupevanja z mamili, med katerimi nekateri, ki so že odsedeli za takšne primere predvideno kazen (kar ima za avtomatično posledico izgon).

Dejansko pa je bila večina izgnanih zajeta prejšnji torek v zavetišču za Malijce v Dorny-Sur-Boisu (blizu Pariza), katerih edini greh je, kot kaže, da niso imeli v redu svojih papirjev in da so črni (pri čemer je treba opomniti, da je bil vse do uvedbe vizumov septembra prihod frankofonskih Afričanov v Francijo praktično neoviran). Dvome o uradnih trditvah podpirajo tudi prva poročila iz francoskih virov v Bamaku, ki potrjujejo, da med izgnanci »ni bilo obsojenih«.

Hude kritike letijo na metode, ki jih je uporabila policija. Malijce so odpeljali kot nekoč, v časih trgovine s sužnji, blago deklarirano za »ebenovino«. Letalo, najeto pri zasebni družbi »Minerva«, je odpeljalo Malijce s skupnim potnim listom, brez seznama potnikov, polet sam pa je bil sicer najavljen na semaforih, toda letalo deklarirano za prazno.

Po zakonu si lahko izgnanec izbira kraj, kamor želi, nihče ga ne more siliti, da se mora vrniti v domovino, pravico ima odkloniti neprostoVOLjno potovanje, kar mora sicer plačati z zaporom. Policija pa je v soboto, kar potrjujejo priče, zgnala Malijce s silo v letalo in jih za noge priklenila k sedežem.

V Maliju so bili izročeni »civilni varnosti« (žandarmeriji), ki jih je domnevno spustila domov, toda odvzela jim je dokumente, v nasprotju s trditvami predstavnikov notranjega ministrstva, da se je doma vse končalo v najlepšem redu. Vsak posebej bo moral po svoje dokumente in nihče ne ve, kakšna bo potem njihova usoda.

Protesti in utemeljene pripombe, ki opozarjajo predvsem na arbitrarni samovoljni značaj »operacije Bamako«, se množijo. »Demokatična fronta malijskih patriotov« (sedež Pariz) ugotavlja, da je »akcija policije proti prekupevalcem mamil eno, drugo pa so policijske racije v domovih za malijske delavce, sistematične kontrole njihovih papirjev, ki jo opazujemo že nekaj tednov, in povezuje tega z mamili.« Malijska vlada, ki jo »zveza« obtožuje, da ne migne s prstom, še molči: kako ne bi, ko pa je za najbolj revna država Sahela docela odvisna od francoske pomoči. Bamako in predsednik Moussa Traore »ne moreta Franciji odreči ničesar«, ugotavlja glasilo vladne RPR Le Quotidien v zelo kritičnem komentarju in kvalificira akcijo za »malo preveč lahkotno, neslavno«, posebej, če naj na tem šibkem partnerju opozori, kako resno misli vlada izvajati svojo politiko varnosti in obravnave tujcev (zmeraj v tej povezavi).

Izgoni so sicer na vrsti vsak dan: po dva ali trije izgnanci se znajdejo na sedežih Air Francea, rezerviranih za ta namen, toda množični izgon Malijcev pomeni demonstracijo svoje vrste in radikalno zaostrovanje vladne politike. Toda »ali se ta ostrina dolgoročno izplača?« se sprašuje provladni »Le Quotidien« — posebno pred frankofonskim srečanjem v Lomeju prihodnji mesec.

JAKA ŠTULAR

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE
UNIONE REGIONALE ECONOMICA SLOVENA
1946-1986

adriaimpex S.p.A.

Uvoz - Izvoz - Predstavništva

Pooblaščen izvoznik: **IVECO**
FIAT
PIRELLI
COMETTO

Industrijska vozila, originalni rezervni deli in gume za Jugoslavijo

40

Trst - Ulica Geppa 9 - Tel. (040) 68802-64489-62254
Fil.: Gorica - Korzo Verdi 59 - Tel. (0481) 33576
Telex: 460231 ADEX I

HOTEL - RESTAVRACIJA

Furlan

Repentabor - Tel. 227-125

uniles **MEBLO**

MEBLO ITALIANA d.d.

Import-Export

GORIZIA - Via Trieste, 138
GORICA - Tržaška c. 138
Tel. (0481) 20433
Telex: 460266 ITAMEB

Industrija za proizvodnjo
pohištva in elementov

Industria e commercio mobili ed affini
Produzione elementi in legno

FRIUL **UVOZ - IZVOZ - PREDSTAVNIŠTVA**
EXPORT **srl.**
TRST - VIDEM

34135 Trst - Scala Belvedere 1 - Tel. (040) 43713 ali 411826 Telex 460319 FRIEX
33100 Videm - Ul. Roma 42 - Tel. (0432) 502424

Il ruolo propositivo dell'URES indispensabile per lo sviluppo della nostra Regione

Intervista ad ADRIANO BIASUTTI, Presidente della Giunta Regionale
del Friuli-Venezia Giulia

Sig. Presidente, in che ottica vede un'organizzazione composita come l'URES (che associa artigiani, commercianti al dettaglio, esercenti pubblici, operatori import-export ed istituti di credito, organizzati nelle apposite sezioni), organizzazione sviluppata nell'arco di 40 anni in tre province della Regione, in cui vive la minoranza?

È naturale che la minoranza slovena esprima associazioni e organizzazioni culturali ed economiche in sintonia con la propria identità. Se nel campo culturale e sportivo l'associazionismo risulta più facile in quanto aggregazione di persone appartenenti allo stesso gruppo etnico che operano per mantenere viva la propria tradizione e la propria storia, senza peraltro tralasciare un dialogo con le altre realtà nazionali con le quali convive, nel campo economico è però inevitabile, per la stessa natura dell'economia e del commercio, l'intrecciarsi di relazioni che prescindono dai valori della propria identità culturale.

Un'organizzazione composita come l'URES, la vedo quindi in un'ottica positiva quando si pone come espressione dell'economia delle aree nelle quali vive la minoranza slovena, in stretta relazione, però, con il resto dell'economia della Regione. Pur non comprendendo tutta la realtà associativa e imprenditoriale della minoranza slovena, l'URES è quindi un interlocutore importante sia per i problemi e-

conomici che per la complessiva tutela dei diritti del gruppo etnico sloveno nel Friuli-Venezia Giulia. I problemi economici infatti risultano gli stessi tanto per la maggioranza che per la minoranza e non possono essere affrontati e risolti se non in un contesto generale. La promozione delle zone dove vive la minoranza non è questione solo di quest'ultima, ma rientra nel governo complessivo dell'economia regionale. Per questo vedo essenziale una costante capacità di rapporto e di dialogo tra le organizzazioni delle imprese e espressione della minoranza con tutto il resto dell'apparato pubblico e privato regionale.

Il lavoro fin qui svolto testimonia l'apertura dell'organizzazione e dei soci verso le strutture e le realtà regionali e statali (esempio ultimo la partecipazione attiva alla Conferenza Regionale dell'Artigianato). Lei ritiene l'URES, essendo un'associazione composita e specifica, possa svolgere un ruolo propositivo per lo sviluppo economico della Regione?

Definirei necessario un ruolo propositivo dell'URES per lo sviluppo economico regionale, proprio per non restringere il campo di azione delle organizzazioni della minoranza all'interno di se stessa, che risulterebbe un fatto

negativo per tutti. La preoccupazione dell'amministrazione regionale nel governo dell'economia, per quanto di sua competenza, non distingue le zone in base alla presenza di questo o quel gruppo etnico, ma in base alle necessità e ai problemi che emergono nel complesso e nelle singole zone della Regione. In questo contesto il dialogo costante con tutte le organizzazioni economiche, espressioni di categorie e forze sociali, è un fattore fondamentale per l'amministrazione. Certo che, lo vediamo nell'esperienza quotidiana, la produttività di questo dialogo dipende molto dalle capacità di proposta anche dei nostri interlocutori. La voce di una associazione, particolare nel panorama delle aggregazioni economiche della Regione, quale è l'URES, può risultare importante affinché attraverso l'economia vengano salvaguardati anche i diritti e le potenzialità di sviluppo delle aree nelle quali vive la minoranza.

Lei crede che un'organizzazione economica apartitica della minoranza possa svolgere una funzione valida ed attiva nell'interscambio internazionale della Regione, con particolare riferimento alla legislazione sulle zone di confine orientale in fase di approvazione al Parlamento na-

zionale e in seno alla CEE?

Tra le sezioni dell'Unione regionale economica slovena figurano operatori import-export e istituti di credito che hanno già un preciso ruolo nell'interscambio internazionale, specialmente nei rapporti con la vicina Jugoslavia. Ritengo che ogni passo avanti della Regione negli interscambi con l'estero debba coinvolgere tutte le potenzialità di questo settore presenti nel Friuli-Venezia Giulia. Mi pare naturale che gli operatori già attivi in questo campo avranno una funzione importante, derivante dall'esperienza già svolta, non appena la legislazione sulle zone del confine orientale avrà concluso il suo iter parlamentare. Se il Friuli-Venezia Giulia viene visto sempre più come regione-ponte verso il centro Europa e l'area danubiana, possiamo dire che le strutture già operanti negli interscambi con l'estero sono fin da oggi una parte fondamentale di questa proiezione del Friuli-Venezia Giulia in ambito internazionale. L'esistenza, grazie anche a imprese e istituti della minoranza, di canali di interscambio con l'estero è una importante premessa per gli sviluppi che auspichiamo per il futuro in questo settore.

Intervista a cura di
Vlasta Bernard

Dental Diamond Instruments
Diamond tools

mir s.r.l.

33010 Oseacco di Resia
Tel. 0433/53097 - Telex 450596 MIR
Cod. fisc. e Part. IVA 01224040301

PROIZVODNI PROGRAM:

**Diamantne konice
za odontojatrijo
Orodja z
diamantno konico
za industrijo
Pile za stroje
IGLE
Rezilni diski
Brusne plošče**

PRODUZIONE:

**Strumenti diamantati
ad uso odontoiatrico
Utensili diamantati
per industria
Retificatori per interni
Lime a macchina
Lime ad ago
Dischi da taglio
Mollette per rifiniture**

kronos®

Technical and Comfortable

STEKLA

za gradbeništvo
in pohištvo

MOREX

sas

import-export

predstavništva

34132 TRST

Ul. Valdirivo 19

Tel. 040/69269

65915-65545

Tx: 460417 ITA I

GOSTILNA URDIH

AL CARSO

Mavhinje - Tel. 299471 - Ob četrkih zaprto

*Divjačina - cmoki v srnini omaki - kuhani štruklji - jota
Praznični meni ob vsaki priložnosti*

**Ciščenje
Vzdrževanje
in popravila
Čistilnih naprav**

Opčine - Ul. dei Cardi, 3/I - Tel. 211-336 - 213-592

INFORDATA

SOFTWARE ODDELEK

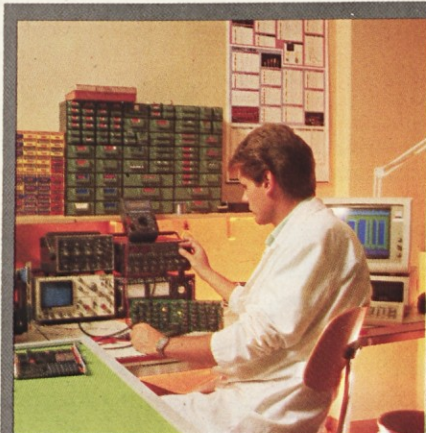

INFORDATA

UL. CORONEO 1 - 34133 TRST - TEL. (040) 763588/755942

SKLADIŠČE MATERJALA AOP

RAZISKOVALNI ODDELEK

SDGZ nepogrešljiv dejavnik gospodarskega razvoja naše dežele

Pogovor z ADRIANOM BIASUTTIJEM,
predsednikom deželne odbora FJK

Kako gledate na celovito organizacijo, kakršno je Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki združuje obrtnike, trgovce na drobno, gostince, zunanjo trgovino in denarne zavode in ki se je v teku 40 let razvila v treh pokrajinah Furlanije-Juljske krajine, kjer živi manjšina?

Povsem naravno je, da slovenska manjšina izraža kulturna in gospodarska združenja in organizacije v skladu s svojo narodnostno istovetnostjo, če je na področju športa in kulture združevanje lažje, ker gre za povezovanje oseb, ki pripadajo isti etnični skupini in ki delujejo za ohranitev lastnih tradicij in zgodovine, ne da bi seveda ob tem zapostavljale dialog z ostalimi narodnostnimi sredinami, s katerimi živi, pa je na področju gospodarstva zaradi njegove narave same neizogibno, da se odnosi spletajo tudi izven vrednot lastne kulturne istovetnosti.

Sestavljeno organizacijo, kakršno je SDGZ, vidim torej v pozitivni luči, kadar se pojavlja kot izraz gospodarstva območij, na katerih živi slovenska manjšina, vendar tesno povezanega z ostalim deželnim gospodarstvom. Kljub temu, da ne zajema vse stanovske in podjetniške resničnosti slovenske manjšine, je torej SDGZ pomemben sogovornik, tako za gospodarske probleme kot za celovito zaščito pravic slovenske etnične skupine v Furlaniji-Juljski krajini. Gospodarski problemi so dejansko isti, tako za večino kot za manjšino, zato jih ni mogoče obravnavati in reševati drugače, kot v splošnem okviru. Razvoj območij, na katerih živi manjšina, ni samo njena stvar, temveč sodi v okvir celovitega upravljanja deželnega gospodarstva. Prav zato se mi zdi bistvena stalna sposobnost odnosa in dialoga gospodarskih organizacij manjšine z vsem ostalim javnim in zasebnim gospodarskim sistemom.

Opravljenost dela izpričuje odprtost, tako organizacije kot njenih članov, do deželnih in državnih struktur in resnično-

sti (zadnji primer je aktivno sodelovanje na Deželni konferenci o obrtništvu). Ali menite, da lahko SDGZ, kot sestavljena in specifična organizacija, igra spodbujevalno vlogo v gospodarskem razvoju dežele?

Spodbujevalno vlogo SDGZ na deželni gospodarski razvoj bi opredelil kot nujno, prav zato, da ne bi omejevali akcijskega dometa manjšinskih organizacij na njeno notranjost, kar bi bilo negativno za vse nas. Skrb deželne uprave pri vodenju gospodarstva, kolikor je v njeni pristojnosti, ne razlikuje območij na osnovi prisotnosti te ali one etnične skupine, pač pa glede na potrebe in probleme, ki se porajajo na celotnem ali na posameznih delih deželnega ozemlja. V tem okviru je stalen dialog z vsemi gospodarskimi organizacijami, stanovskimi in socialnimi, za deželno upravo temeljni dejavnik. Seveda je plodnost tega dialoga – kot vidimo po usakdanjih izkušnjah – zelo odvisna od ustvarjalne sposobnosti naših sogovornikov. Glas enega združenja, posebnega v panorami gospodarskih agregacij, kakršno je SDGZ, je lahko pomemben, ker se preko gospodarstva ščitijo tudi pravice in razvojne možnosti območij, na katerih živi manjšina.

Mislite, da ima lahko ne-strankarska gospodarska organizacija manjšine pomembno in aktivno vlogo v mednarodnem gospodarskem sodelovanju dežele, s posebnim ozikom na zakonodajo za obmejna vzhodna območja, ki je v pripravi v parlamentu in pri Evropski gospodarski skupnosti?

Med sekcijami Slovenskega deželnega gospodarskega združenja sta tudi zunanjetrgovinska in bančna, katerih člani že imajo natančno vlogo v mednarodni blagovni menjavi, še posebno v odnosih s sosedno Jugoslavijo. Menim, da mora vsak korak dežele v smeri povečanja menjave s tujino zajeti vse potencialne tega sektorja, ki so navzoči v Furlaniji-Juljski krajini.

Zdi se mi naravno, da bodo imeli gospodarstveniki, ki so že aktivni na tem področju, pomembno funkcijo, izhajajočo iz nabranih izkušenj, takoj ko bo zakonodaja za območja ob vzhodni meji zaključila svoj parlamentarni iter. Če je Furlanija-Juljska krajina vse bolj obravnavana kot dežela-most proti Srednji Evropi in Podonavju, lahko rečemo, da so strukture, ki že delujejo na področju menjave s tujino, že sedaj temeljni del te projekcije Furlanije-Juljske krajine v mednarodnih okvirih. Obstoj kanalov blagovne menjave s tujino je – zahvaljujoč se tudi podjetjem in ustanovam manjšine – zelo pomembna predpostavka za razvoj, katerega si želimo v prihodnje na tem področju.

(Pogovor zapisala
Vlasta Bernard)

ZALOGHE GRADBENEGA MATERIALA

EMIL GRGIČ

Padriče 10 - Tel. 226-138

GOSTILNA

**POD
TABROM**

Col 8 - Tel. 227-120

TRGOVINA JESTVIN

RESINOVIČ

najemnik

GIANNI TAUCER

Trst - Trg V. Giotti 8
Tel. 761-948

PEKARNA

Jazbec Renato

Nabrežina 98 - Tel. 200-174

AZBAR S.p.A.

**INDUSTRIJA
IN TRGOVINA Z LESOM**

UPRAVA

34132 TRST - UL. ROSSINI 10

TEL. (040) 61065-68779

p.p. 404 - TELEGR.: JAZBARLEGNO

TRIESTE

TELEX: 460136 - JAZBAR

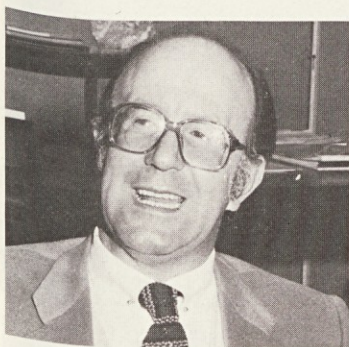
ŽAGE, SKLADIŠČA, SUŠILNICE
33048 S. GIOVANNI AL NATISONE (UD)
UL. DIVISIONE JULIA 17
TEL. (0432) 756125-756554

 **gradbeno podjetje
PANGERC**

ulica Molino a Vento, 10 - Tel. 77-39-78
34137 TRST

L'URES quale mediatrice tra l'economia regionale e quella jugoslava

GIANNI BRAVO, Presidente dell'UNIONCAMERE del Friuli-Venezia Giulia

finarie.

E d'interesse comune che la Jugoslavia rimanga unita e strettamente collegata all'Europa occidentale; per far questo il mezzo migliore è rinsaldare rapporti d'interdipendenza duraturi tra i due Paesi.

Nel complimentarci per il lavoro svolto finora dall'Unione Regionale Economica Slovena, non possiamo dimenticare che la sua fattiva presenza presuppone

un ulteriore impegno d'intermediazione al confine. Riconosciamo che gli operatori della comunità nazionale slovena sono stati in questi quarant'anni validi protagonisti per l'intermediazione, anche perché quest'ultima incide direttamente sui loro interessi vitali. Con questo riconoscimento formuliamo altresì l'augurio che essi sappiano ricoprire il ruolo politico e riallacciare l'interscambio con la

Jugoslavia.

Ci attendiamo che Italia e Jugoslavia con un intervento sensibile dell'Unione Regionale Economica Slovena provvedano al ripianamento dell'attuale situazione di stallo, definendo al più presto la funzione, il significato, la portata e le norme che presiederanno allo sviluppo degli scambi commerciali e alla collaborazione tra i loro territori finiti al confine.

SDGZ kot posrednik med gospodarstvom dežele FJK in SFRJ

GIANNI BRAVO, predsednik deželne zveze trgovinskih zbornic

Slovenskemu deželnemu gospodarskemu združenju gre priznanje, da je v svojih 40 letih aktivnega udejstvovanja odigralo nadse pomembno vlogo s svojimi pobudami in s svojo aktivno prisotnostjo v razvoju dežele Furlanije-Juljske krajine, predvsem pa območja Nadških dolin in Rezije. Politične in tržne svobosčine v naši državi so omogočile široko udeležbo slovenske manjšine, ki je po zaslugi podjetnosti in profesionalne sposobnosti postala del gospodarskega razvoja v tradicionalnih panogah: v obrtništvu, hotelirstvu in gostinstvu, trgovini in bančništvu, danes pa se uveljavlja tudi v najnaprednejših panogah, od elektronike in informatike pa vse do prevozov. Če je za Slovensko deželno gospodarsko združenje potrditev njegove pomembne vloge v družbeni in gospodarski stvarnosti Furlanije-Juljske krajine priložnost za

želje in čestitke k uspehu, pa ne smemo pozabiti njegove vloge uspešnega posrednika interesov in pobud med gospodarskimi krogi naše dežele in Jugoslavije.

Gospodarski odnosi med Italijo in Jugoslavijo so v zadnjih letih zabeležili močno nazadovanje v medsebojni blagovni (Nadaljevanje na str. 27)

AVTOPREVOZNIŠTVO

AUTOTRASPORTI

CUNJA R. Eredi
s.d.f.

TRST - TRIESTE

Prezemamo vse vrste
prevozov za Evropo - Azijo
Severno Afriko

Trasporti per:
Europa - Asia
Nord Africa

Telex: 460441

Tel. (040) 213944

Urarna - zlatarna
Campo S. Giacomo 3
Tel. 724-218

MESNICA - UVOZ ŽIVINE IN MESA

Albin Bak

PADRIČE 116 - Tel. 226-184

TRGOVINA JESTVIN

**SIVITZ
LAURA**

Trebbio 23 - Tel. 211-440

Adriatrans
s. a r. l.

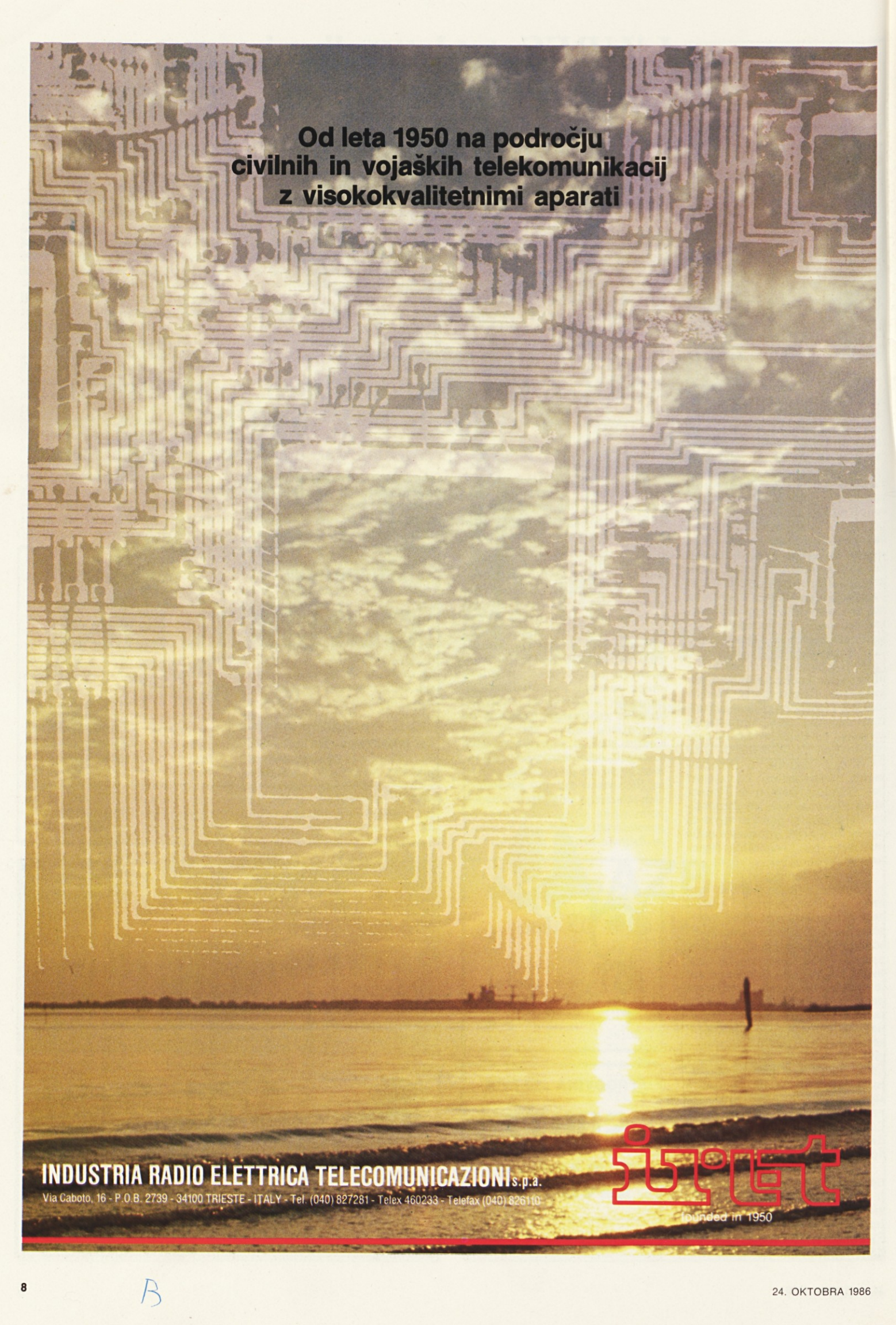
Zadružna organizacija
tržaških slovenskih avtoprevoznikov

KAMIONSKI TERMINAL FERNETIČI
34016 (loc. B23AB23B) Repentabor (Trst)
Tel. (040) 212328 - 213029

All'Unione Regionale Economica Slovena va oggi ascritto in merito di aver coperto in questi suoi quarant'anni di vita un ruolo molto importante di stimolo e di presenza nello sviluppo della Regione Friuli-Venezia Giulia e, in particolare, nelle zone delle Valli del Natissone e della Val Resia. La libertà politica e la libertà di mercato del nostro Paese hanno permesso la larga partecipazione della minoranza slovena, che, grazie all'intraprendenza e capacità professionale, è entrata nel processo di sviluppo dei settori economici tradizionali: l'artigianato, l'attività alberghiera e di ristorazione, il commercio e l'attività bancaria ed ora si va affermando anche nei settori più avanzati: l'elettronica, l'informatica, i trasporti. Ma se l'affermazione del suo importante ruolo nel contesto sociale ed economico del Friuli-Venezia Giulia è oggi ragione di rallegramenti, felicitazioni ed auguri per l'Unione Regionale Economica Slovena, non va dimenticato che essa si pone in veste di mediatrice negli interessi e nelle iniziative tra l'economia regionale e l'economia jugoslava.

I rapporti economici tra Italia e Jugoslavia hanno avuto una forte flessione in questi ultimi anni per quanto riguarda l'interscambio. L'Unione Regionale Economica Slovena può far valere una sua situazione, in certo qual modo privilegiata, per superare le valenze bilaterali e utilizzare per intero le regole della cooperazione esistenti negli atti internazionali, come sono gli accordi economici di Trieste e Gorizia e gli accordi di collaborazione CEE-Jugoslavia per incentivare la presenza della comunità slovena. Ricorderemo un nostro vecchio progetto a proposito dell'utilizzo delle deroghe previste dall'accordo stesso CEE-Jugoslavia.

E d'interesse comune ritornare sull'argomento e ricercare le formule per una collaborazione economica di confine, per una più armonica crescita della Regione Friuli-Venezia Giulia e delle repubbliche jugoslave con-

**Od leta 1950 na področju
civilnih in vojaških telekomunikacij
z visokokvalitetnimi aparati**

INDUSTRIA RADIO ELETTRICA TELECOMUNICAZIONI s.p.a.

Via Caboto, 16 - P.O.B. 2739 - 34100 TRIESTE - ITALY - Tel. (040) 827281 - Telex 460233 - Telefax (040) 826110

iret

founded in 1950

Valido ruolo dell'URES nel contesto economico locale

GIORGIO TOMBESI, Presidente della C.C.I.A.A. di Trieste

Equivoci ed incomprensioni hanno sovente reso più difficile quel dialogo, aperto e costruttivo, che, dopo le indispensabili fasi di confronto e di dibattito interno, deve emergere al di fuori come una voce ferma ed unitaria.

Con questa preoccupazione, l'indirizzo che ho inteso imprimere all'attività camerale, fin dall'inizio del mio mandato, è stato quello di coinvolgere il più possibile tutte le componenti produttive triestine in uno sforzo comune, che già ha dato risultati significativi (si pensi per es. al «Pacchetto Trieste») e che altri ne potrà certamente dare.

Sempre in quest'ottica un altro mio impegno è stato e sarà quello di assicurare, per quanto possibile, una diversificazione settoriale degli interventi, tesa a valorizzare tutti i comparti, sia che occupino uno spazio rilevante nella formazione del reddito provinciale, sia che rappresentino realtà più piccole, ma qualificanti e meritevoli di crescita.

Mi riferisco al commercio ed ai traffici internazionali, alla ricerca ed alle attività scientifico-culturali, ma anche all'agricoltura, all'artigianato di qualità, ed alla gastronomia: a tutti quei settori, cioè, che corrispondono, pur in diversa dimensione, alle vocazioni più autentiche del tessuto socio-economico ed umano triestino.

suto socio-economico ed umano triestino.

Con questi intenti e questi obiettivi mi rivolgo all'Unione Regionale Economica Slovena, nella convinzione che da essa risultano condivisi, così come conto sul suo significativo appoggio per una convergenza di azione in ambito locale, indispensabile se si vuole poter contare

sulla necessaria considerazione degli interlocutori, sia in Regione, che a Roma e a Bruxelles.

Ancora molti auguri per la vostra futura vita associativa, nella quale, sicuramente, l'apporto dei giovani si integrerà costruttivamente con l'esperienza e l'equilibrio di chi per molti anni ha già dato il suo generoso apporto di idee e di entusiasmo.

Pomembna vloga SDGZ v krajevnem gospodarstvu

Kot predsednik tržaške trgovinske zbornice prinašam z zadovoljstvom pozdrave ustanove Slovenskemu deželnemu gospodarskemu združenju ob njegovem pomembnem jubileju, 40-letnici ustanovitve. Obenem se pridružujem željam za njegovo uspešno bodoče delovanje, ki so jih izrekli predstavniki drugih krajevnih družbeno-gospodarskih komponent.

V teh štirideset letih, v okviru katerih smo zabeležili tudi nekatera težka obdobja v življenju našega mesta, je SDGZ odigralo pomembno vlogo in to vlogo bo po našem prepričanju z enakim zanosom in prizadevnostjo gojilo tudi v prihodnje.

Danes, ko ima Trst po nekaj

mučnih mesecih končno krajevine uprave s podporo širokega spektra političnih sil, želim z odločnostjo poudariti pomen premostitve razhajanj in sporov, zaradi katerih je mesto tolikokrat izgubilo pomembne možnosti in prilike.

Nesporazumi in nerazumevanja so večkrat še obtežili ta odprt in konstruktiven dialog, ki se mora po obveznem soočanju in notranjem preverjanju odražati navzven kot odločen in enoten glas.

S tako skrbjo sem od samega začetka svojega mandata usmeril dejavnost zbornice v najširše vpletanje vseh tržaških produktivnih komponent v skupne

(Nadaljevanje na 27. strani)

BELCA

IMPORT EXPORT s.r.l.

34170 GORIZIA
Corso Italia 225/4
Tel. (0481) 21.313-22.035
Telex 460155 ESPEGO

Poslujemo po GENERALNEM RAČUNU
in po MALOOBMEJNEM SPORAZUMU.

AURORA VIAGGI

Turistični in potovalni urad

34122 Trst
Ul. Milano, 20 - Tel. (040) 60-261
Telex 460620 AURORA I

30 1956-1986
Let delovanja

Miran

Vinsko podjetje

Kuret

34133 Trst - Riva T. Gulli 1/e

**Zaloga domačega vina
Uvoz istrskega in kraškega terana**

MANUFATTURNA TRGOVINA Z BLAGOM

STOJAN UDOVIČ

Velika izbira moškega in ženskega blaga
ter vsakovrstne konfekcije

Trst - Trg Ponterosso 4 in P.zza Vecchia 2 - Tel. 62-537

VATOVEC

Trst - Ul. Machiavelli 28 - Tel. (040) 69-076

*Vsakovrstna sodobna gospodinjska oprema
TV barvni sprejemniki, videorekorderji
kasetofoni, glasbeni stolpi, zvočniki
in drugo za ljubitelje glasbe*

Konzorcij kmetijskih zadrug

GRMADA

34133 Trst - Ul. Cicerone 2 - Tel. 62754/61754
Filiala: Gorica - Ul. Malta 2

Za krepitev kmetijstva in zadružništva
Sodeluje v obmejnem gospodarstvu
Posluje po avtonomnem in generalnem računu
Uvaža in izvaža kmetijske pridelke, opremo in repromaterial

IMPEXPORT

Uvoz - Izvoz - Zastopstva Kosuta D. & B.

Posreduje po tržaškem in goriškem sporazumu

Trst
Ul. Cicerone 10 - Telefon: 61-436 - 61-437
Telex: 460372
Telegram: Impexport - Trieste

STAC

di M. Schart

34133 Trst
Ulica Fabio Severo 20
Tel. (040) 60516 - P.P. 989
Telex 460636 STAC I

NAJVEČJI SLOVENSKI PROIZVAJALEC S PODROČJA

Proizvaja:

- Električne vodne črpalke in hidroforje
- Električne, bencinske in diesel kompresorje
- Bencinske in diesel generatorje za električni tok

JESTVINE
SADJE IN ZELENJAVA
LIQUIGAS

Švigelj Borivoj

Strada del Friuli 269
Tel. 410357

MANIFATTURA

PERTOT IVANA

Nabrežina 1106/A

DRUŠTVENA GOSTILNA NA PROSEKU

Prosek šte. 280 - Tel. 225-137

PRVOVRSTNE
DOMAČE JEDI
IN DOMAČA VINA
LEPA DVORANA
PROSTOREN VRT
V SREDIŠČU VASI

VELOX

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

S.r.l.

IMPORT - EXPORT RAPPRESENTANZE

Ekskluzivna glavna zaloga

Naravni mineralni vodi Radenska in Rogaška
Mineralna voda in pijače Ccrodo in Lissa
Briška vina in kraški teran
Pivo Puntigam in Reininghaus
Pršut S. Daniele

Trst - Ul. Rismondo 9 - Tel. 761-884 - 761-819

C.G.R.

Splošna trgovina in zastopstva
D. z O.Z. - Uvoz - Izvoz

TRST - Ul. Geppa 9 - P.P. 185
Telefon 61579-69316-69558 - Telex 460559
Filiala: GORICA - Trg Martiri per la libertà d'Italia 5

Progredire tutti con lo stesso passo e con pari dignità

ENZO BEVILACQUA, Presidente della C.C.I.A.A. di Gorizia

siano esse economiche o politiche, il cui raggiungimento garantisce a tutte le componenti della comunità, minoranze comprese, di convivere e progredire con lo stesso passo e con pari dignità.

Questo, d'altronde, mi sembra essere l'intento basilare di coloro che vogliono il bene della nostra comunità.

Chiudendo questo mio breve saluto, auspico perciò che la vo-

stra Istituzione possa inserirsi ancor più saldamente nel processo evolutivo avviato nella nostra regione ed, in particolare, nell'area giuliana che soffre però in maggior misura, rispetto ad altre zone del Friuli-Venezia Giulia, la preoccupante recessione in atto oltre confine.

Il malessere dell'economia jugoslava e le misure di riequilibrio poste in essere nel vicino Paese per circoscriverne gli ef-

fetti stanno infatti producendo gravi conseguenze sui rapporti economici di frontiera e manifestano riflessi negativi su quel modello di collaborazione che, sembrava ormai destinato ad assumere forme e dimensioni sempre più concrete e suggestive.

Ritengo pertanto che ci dovremmo impegnare in comune per la ricerca di ogni possibile mezzo atto a superare questa situazione contingente.

Za napredovanje vseh z istim elanom in ob enakem dostojanstvu

ENZO BEVILACQUA, predsednik goriške trgovinske zbornice

Ob štiridesetletnici Vaše ustanove Vam želim izreči priznanje za Vaša prizadevanja v korist gospodarskega in civilnega napredka slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini, ob istočasni skrbi za kolektivne interese, ki jih ščiti splošna ureditev italijanske države, katere ste sestavni del.

V teh štiridesetih letih se je deželni scenarij globoko spremenil: anahronistične pregrade, nespozazumi in stari predsodki med etnijami so danes le spomin, čeprav tu pa tam le še kdaj zažari iskra strahov iz preteklosti.

To pa ne sme povzročati hude krvi, kajti v vsaki družbi in, dejal bi, celo v vsaki družini, so vedno obstajali in bodo tudi v prihodnje obstajali razlogi za spore. Važno je, da se taki spori premostijo v slogi, ki naj spremelja stremljenje k osnovnim ci-

ljem, to je ciljem, pa naj gre za gospodarske ali politične, katerih doseg jamči vsem sestavnim skupnostim, vključene manjšine, sožitje in napredek z istim elanom in ob enakem dostojanstvu.

Prav to je – se mi zdi – glavno hotenje vseh tistih, ki jim je pri srcu blaginja naše skupnosti.

Ob zaključku tega kratkega pozdrava, izražam zato željo, naj bi se Vaša ustanova še krepkeje vključila v razvojni proces celotne naše dežele in še zlasti v Juljski krajini, ki občuti še v večji meri kot druga območja dežele posledice gospodarskega

zastoja onkraj meje.

Neugodni trend v jugoslovanskem gospodarstvu in izboljševalni ukrepi, ki so bili sprejeti v sosedni državi z namenom, da bi zaježili posledice tega zastoja, namreč negativno vplivajo na gospodarske odnose vzdolž meje in na tisti model sodelovanja, za katerega se je zdelo, da se bo kar naprej razvijal v čedalje bolj konkretnih in zanimivih oblikah in razsežnostih.

Zaradi tega sem mnenja, da bi se morali skupno zavzeti za to, da bi našli vsa možna sredstva za premostitev sedanje neugodne konjunktore.

MARMORNO
PODJETJE

ZIDARIČ

Šempolaj 4/B

GOSTILNA
SILVESTER

PRI LILIJANI

Nabrežina 97 - Tel. 200-228

TRGOVINA

Kukanja s.n.c.

Nabrežina 106/B - Tel. 200-172

PLOŠČICE IN SANITARNI MATERIAL

ROLICH

Nabrežina 35/c
Tel. (040) 200-371

Trst
Ul. Carducci 15
Tel. 64610

panto

Za enakopravno vključitev v deželno gospodarstvo

DR. DARIJ CUPIN, predsednik Odbora za gospodarstvo pri SKGZ

Manjšinska narodna skupnost, ki živi v državi drugega naroda, ohranja temeljne nacionalne značilnosti matičnega naroda, od katerega je ločena. Vendar mora vzporedno s tem prevzeti družbene, gospodarske in prostorske prvine večinskega naroda, s katerim živi na istem ozemlju. Manjšinsko narodno skupnost torej v pomembni meri označujejo družbeno-gospodarske prvine, ki so posledica njenega lastnega zgodovinskega razvoja, ali pa so usiljene od večinskega naroda, v vsakem primeru pa so za življenje manjšine izredno pomembne. Od njene gospodarske moči in od materialne osnove je namreč odvisno, kakšen bo njen celovit družbeni, kulturni in narodni razvoj.

Zavest o tem je bila v življenju slovenske narodne skupnosti v Italiji v različnih obdobjih različno močna. Danes je nedvomno posebej občutena, kar dokazujejo intenzivna prizadevanja za krepitev materialne osnove manjšinske skupnosti, pospešena dejavnost naših strokovnih organizacij in nastajanje ter uveljavljanje novih gospodarskih pobud.

Štiri desetletja, ki so potekla od osnovanja Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, pomenijo hkrati 40 let razvoja slovenskega gospodarstva v Italiji. Predvsem je treba reči, da je

bila gospodarska problematika v življenju naše skupnosti v vseh teh letih neprekinjeno navzoča kot eden bistvenih elementov obstoja in razvoja te skupnosti. Zavedali smo se, da moramo za dejansko enakopravnost nujno po poti krepitve in uveljavljanja gospodarstva, kar hkrati članom manjšine jamči socialno varnost in zaščito pred asimilacijo, ki je dolgo potekala prav preko gospodarskih pritiskov.

Teh 40 let naše gospodarske dejavnosti so označevala zelo različna obdobja, ki bi jih lahko grafično izrazili s krivuljo. Takoj po vojni smo živeli čas velikega navdušenja in postavljanja novih temeljev na ruševinah, ki sta jih zapustila fašizem in vojna. Nato je nastopilo obdobje precejšnjih težav in pritiskov, ki so trajali vse do 60. let, ko so z gospodarskim boomom in s politiko sožitja in odprte meje začeli postopoma popuščati. Med ljudmi je vse bolj rasla želja po gospodarskem uveljavljanju, medtem pa so postopoma dozorovali tudi pogoji za nov gospodarski razvoj. Temu primerno se je krepila in postajala vse pomembnejša tudi vloga Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ki je z vse večjim številom članov pridobivalo tudi vse večjo predstavnisko moč.

Danes so splošne gospodarske razmere bistveno drugačne, čeprav ne moremo trditi, da smo dosegli popolno gospodarsko enakopravnost. Kot skupnost želimo biti z vsemi svojimi dejavnostmi, in torej tudi z gospodarsko, dejansko in enakopravno vključeni v deželno gospodarstvo. Prizadevamo si biti del gospodarske resničnosti, v kateri živimo, s svojim gospodarskim delovanjem pa nedvomno prispevamo k splošnemu razvoju. Medtem ko italijanski gospodarski krogi to dejstvo sprejemajo kot neko realnost, pa določeni politični krogi nanj se vedno gledajo s skepto in z več ali manj hotenim nerazumevanjem, kar deloma izvira tudi iz določenih

zgodovinskih interesov.

Ker smo torej del gospodarske stvarnosti, v kateri delamo in živimo, so naše perspektive tesno vezane na splošni gospodarski razvoj tega okolja. Žal so v zadnjih časih vse bolj vidne tendence zapiranja meje, na naši strani iz političnih razlogov, na jugoslovanski pa zaradi gospodarskih težav, kar seveda zelo neugodno vpliva na položaj naše narodne skupnosti. Po drugi strani pa ne moremo mimo nekaterih pozitivnih elementov, od katerih so vsaj trije zelo pomembni za perspektive našega gospodarskega razvoja.

Prvi med njimi je nedvomno gospodarski razvoj, ki smo ga dosegli zlasti v zadnjih 20 letih in ki je solidna osnova za usmerjeno gospodarsko rast, za uresničevanje novih gospodarskih pobud in za rojevanje novih zamisli. Drugo je dejstvo, da se je slovensko gospodarstvo okrepilo s strokovnimi kadri in ljudmi, ki so iz dneva v dan bolj sposobni gospodarsko razmišljati in se vključevati v nove smeri gospodarskega razvoja. Tretjo pozitivno noto pa predstavlja vse bolj izrazita odločenost članov naše skupnosti po socialnem dvigu, kar jim daje novih energij za gospodarski razvoj in poguma za nove pobude.

Naša prihodnost je torej tesno vezana na perspektive gospodarskega razvoja območja, na katerem živimo; če se omejimo le na Trst, potem so te perspektive v razvoju znanstveno-raziskovalnih dejavnosti in v izrabi priložnosti, ki jih je v zadnjem obdobju dobil z državno in deželno zakonodajo. Pri slednjih je seveda najpomembnejši zakon št. 26 ali tako imenovani paket za Trst: vsak dan bolj prihaja do izraza, da ne gre za neko čudežno palico, ki bo rešila vse tržajske probleme. Glavna ovira je namreč v tem, da ni bila nikoli izdelana osnovna strategija, ki bi nakovala, kako naj se sredstva uporabijo. Vizija Trsta, zaprtega v municipalistične okvire, je v

popolnem nasprotju z gospodarsko logiko in s sodobno potrebo po internacionalizaciji gospodarstva. Vsakdo, ki bi namerno investirati v Trstu, bi namreč brezpogojno potreboval širše mednarodno tržišče in možnost izrednih tehnoloških inovacij.

Za razvoj znanstveno-raziskovalnih dejavnosti so pogoji zelo podobni: pobude bodo lahko nastajale le v srednjeročnem obdobju, in tudi te se bodo lahko razvijale in imele svoj pomen le z mednarodnimi povezavami. Prav tukaj pa moramo – kljub vsem željam in dobri volji – skrbno paziti, da načrti ne bodo trčili ob značilno tržasko miselnostjo zaprtost.

Širše gospodarske perspektive ozemlja, na katerem živimo Slovenci v Italiji, pa so nedvomno prav v smeri, ki si jo prizadeva uresničevati naša dežela z uveljavljanjem svoje mednarodne vloge. Obmejnost, tako glede na državno ozemlje kot glede na Evropsko gospodarsko skupnost, ji namreč ponuja še vse pre malo izkoriščeno možnost mednarodnega povezovalca in aktivnega posredovalca v blagovni menjavi in gospodarski kooperaciji Italije in EGS z ostalim delom Evrope in še posebno s sosednimi državami. V tem okviru bo imela pomembno vlogo tako italijanska zakonodaja o mednarodnem gospodarskem sodelovanju v severovzhodnih obmejnih pokrajinah kakor tudi status obmejne dežele, ki naj bi ga Furlanija-Juljski krajini priznala Evropska gospodarska skupnost. Seveda pa je za tako odprto perspektivo razvoja naše dežele živo zainteresirana tudi naša narodnostna skupnost, ki hoče in mora aktivno sodelovati pri njegovem uresničevanju. Prav zato si prizadeva že danes ustvarjati osnove za sodobne gospodarske dejavnosti, kot so razviti terciarni sektor, uveljavljanje novih poklicev in visoko razvite tehnologije, na katerih bo nedvomno slonel nov in odprt gospodarski razvoj in prihodnost.

POMORSKA AGENCIJA

Mediterranea s. a. r. l.

Trst - Ul. Milano 4/1
Tel. (040) 7369
Telex: 460087 MEDMAR I
Telegr. MEDIMARE

S.R.L.

TECHNA
IMPORT - EXPORT

1946-1986

Trst/Trieste - Ul. Ghega 2
Tel. (040) 64-535 - 64-449
Telex 460517 TECHNA I

V politični in gospodarski odprtosti bodočnost naše dežele

VITO SVETINA, predsednik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja

zmere za splošen gospodarski razvoj, medtem ko so mednarodni sporazumi (kot na primer londonski memorandum, videmski sporazum in še posebej tržaški in goriški obmejni sporazum) ustvarili tudi temelje za mednarodno sodelovanje in predvsem za gospodarsko sodelovanje na meji. Slovenska narodnostna skupnost je bila zanj življenjsko zainteresirana, zato je iz dneva v dan postajala vse pomembnejši člen povezovanja širšega italijanskega in jugoslovanskega gospodarskega območja, povezovanja velikih italijanskih industrij z jugoslovanskimi in njihovega vključevanja v obnovo in razvoj jugoslovanskega gospodarstva.

Istočasno smo zelo aktivno in načrtno pospeševali razvoj tradicionalnih vej našega gospodarstva, posebej obrti, gostinstva, kmetijstva in maloprodajne mreže. To je bilo hkrati obdobje, ko se je tudi pri nas Slovenecih porajala in postajala vse močnejša želja in potreba po združevanju na vsem območju, na katerem živimo – od Trsta, preko Gorice do Kanalske doline – in ki ji je dajalo še posebno moč istočasno nastajanje avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine.

Osinski sporazumi so s svojim gospodarskim delom dokončno potrdili življenjsko potrebo po povezovanju obmejnih območij prek drugačnih oblik sodelovanja, ki v pogojih dejanske komplementarnosti sosednih gospodarskih sistemov ustvarjajo široko vizijo odprtega prostora med Italijo in Jugoslavijo. Seveda smo gospodarstveniki, združeni v Slovensko deželno gospodarsko združenje, vseskozi podpirali in uveljavljali

to vizijo, prepričani, da je edina perspektivna za širšo skupnost in življenjsko pomembna za slovensko manjšino. Z vsemi svojimi silami in sposobnostjo smo se zato vključili v nove načine sodelovanja z ustanavljanjem mešanih podjetij na območju dežele Furlanije-Juljske krajine in z upanjem na uresničitev mešane industrijske cone na Krasu, ki naj bi izkoriščala prednosti novih tehnoloških dosežkov in se v največji meri ozirala na Vzhod in na tržišča tretjega sveta.

Danes smo v času, ko se ideja tako politične kot še posebej gospodarske odprtosti uveljavlja, saj je edina, ki nosi v sebi možnosti razvoja naše dežele kot obmejne dežele Evropske gospodarske skupnosti. Ta zamisel se danes konkretno uresničuje v skupnosti Alpe-Adria in prav v njej tudi slovenska narodnostna skupnost vidi svoje mesto: njen gospodarski del je že danes aktivno navzoč tako v okviru dežele same kot v Sloveniji, Hrvaški, v Avstriji, na Bavarskem in tudi na Madžarskem.

Prepričani smo, da tudi gospodarski potencial slovenske narodnostne skupnosti preko svoje udeležbe v mednarodni trgovini, preko podjetij, ki delujejo na področju elektronike, preko pomorskih in transportnih organizacij, preko slovenskih bank in male industrije, prispeva sicer droben, a pomemben delež k skupnemu gospodarskemu razvoju našega širšega območja. Ob tem smo prepričani, da bo ta prispevek toliko bolj pomemben, kolikor bolj bo tudi širša skupnost podpirala in omogočala uveljavljanje gospodarske dejavnosti Slovencev v Italiji kot enakopravnega de-

vnika deželnega gospodarskega razvoja. To pa pomeni, da je danes še vedno nujna uresničitev predpogoja, da smo resnično enakopravni, tako na področju sindikalne zastopanosti v vseh gospodarskih ustanovah in tleh, ki programirajo razvoj in upravljajo teritorij, kot pri podeljevanju finančnih olajšav in prispevkov, ki so jih deležni ostali gospodarski subjekti.

Specifičnost interesov in potreb, ki je zapisana v italijanski ustavi, v deželnem statutu in v mnogih meddržavnih aktih in sporazumih, temelji predvsem na zgodovinskem dejstvu, da je kulturna in družbeno-gospodarska dediščina Slovencev v skupnem bivalnem prostoru, še posebej v današnjem času, ko gre za odločanje o novih konceptih razvoja, ki bo temeljil na znanstvenem in tehnološkem raziskovanju, na uporabni znanosti in na novih, tehnološko bogatih proizvodnih pobudah. Že dejstvo, da so te dejavnosti delno že locirane in bodo tudi v prihodnosti dobile svoj prostor prav na ozemlju, ki ga poseljujejo Slovenci, nam daje vsa pravica, da zahtevamo svoje vključevanje v upravljanje in razvojne možnosti tega ozemlja.

Slovenski gospodarstveniki Furlanije-Juljske krajine smo ob praznovanju 40-letnice svoje organizacije in uspešnega dela, ki je za nami, trdno prepričani, da je v skupnem in splošnem interesu ustvarjati novo družbeno in gospodarsko ravnovesje v deželi, zasnovano na kakovostnem razvojnem programu, ki mora upoštevati celovito družbeno resničnost dežele, in torej tudi aktivno komponento, ki jo predstavlja gospodarstvo naše narodnostne skupnosti.

Slovensko deželno gospodarsko združenje je aktiven dejavnik v gospodarstvu avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine in predstavlja enega od sestavnih delov deželnega gospodarskega sistema, tako preko svoje enakopravne vloge v združevanju strokovnih sektorjev gospodarstva kot spričo dejstva, da izraža živo komponento slovenske narodnostne skupnosti na ozemlju, ki ga poseljuje.

Ob teh dveh predpostavkah se je združenje v svojih 40 letih obstoja in delovanja vključevalo v splošno gospodarsko in tudi politično življenje tako naše narodnostne skupnosti kot večinskega naroda, in s svojo dejavnostjo prispevalo pomemben delež na različnih področjih dela. Njegovi začetki segajo v 1946. leto, ko se je na ruševinah fašizma in vojnih let znova porodila potreba po združevanju in po iskanju možnosti za obnovo uničenega gospodarskega potenciala. Zaceti je bilo treba od temeljev, ob skromnih finančnih in predvsem kadrovskih možnostih, v novih političnih razmerah, ki so bile pod močnim pečatom začasnosti. Vse to je seveda zelo omejevalo možnosti gospodarske rasti in onemogočalo načrtni razvoj gospodarstva.

Leta 1954 so s prihodom Italije nastale nove in dokončne ra-

Centralsped

Filiale:

MILAN
GORICA
FERNETIČI

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN PREVOZ

Sedež: Miramarski drevored 3
Telefon: (040) 417831/5
Telex: 460140 CENTTS I

**Carinska služba, zbirni promet, skladišča, pomorski prevozi,
aviopromet, suhozemski transport**

ŽELEZNINA

Terčon

Nabrežina 124
Tel. 200-122

SEMENARNA

**Zorn
Radovan**

Semena - Kmečko orodje
Gnojila - Antiparazitarna sredstva
Cvetlične vaze
Gomolji in rastline
na splošno ter sadno drevje
Prosek 160

TRGOVINA ČEVLJEV
LEGIŠA HARA

Nabrežina 156

TRGOVINA

MIKA

Nabrežina 149

ZASEBNE IN INDUSTRIJSKE
ELEKTRIČNE NAPELJAVE

MALA POPRAVILA
ALARM NAPELJAVE

**elettricità
p.i. EZIO MAURI**

Trst - Domjo 61 - Tel. 280-591

DROGERIJA - ŽELEZNINA

Terčon

Manica Legiša Terčon

Sesljan 27/a
Tel. 299-220

teknoprogres
s.r.l.

■ Industrijski
inženiring

■ Tehnična
svetovalna
služba

■ Uvoz izvoz

■ Programmazione
sviluppo
industriale

■ Consulenze
tecniche

■ Import export

Sedež - Sede legale:
34170 Gorizia - Via XXIV Maggio, 8
Podružnica - Sede sec.:
34100 Trieste, Via A. Aleardi, 1
Uprava - Amministrazione:
34170 Gorizia, Via Duca d'Aosta, 146
Tel. (0481) 84776-34763
Tlx. 460655 TEKNO I

SAVITEX s.n.c.

izvoz - uvoz tudi po maloobmejnem sporazumu

Trst - Ulica Lavatoio 5 - Telefon 040/60179-65892

Telex 460520 savtex

FILIALA Milan - Ulica Principe Amedeo 1 - Telefon 02/6592885

TEKSTILNI STROJI TOVARN:

- OFFICINE SAVIO S.p.A. Pordenone
- SAVIO - COGNETEX Imola
- SAVIO - MATEC Scandicci (Firenze)
- NUOVA PIGNONE Bari
- ROJ ELECTROTEX Biella
- M. CROSTA, Biella
- MEZZERA, Milano

UTENZILIJE: cevke - predilniški in drugi jermenčki, valjčki itd.
oprema za statve - rezervni deli - jacquard dezeni

VOLNENI ČESANCI - ČESANA IN MIKANA PREJA

Štirideset let vztrajnega razvoja zaslužne organizacije

STANKO BOLE, predsednik nadzornega odbora SDGZ

Pred 40 leti je bilo nujno potrebno lotiti se obnove našega gospodarstva, ki sta ga bila vojna in fašizem tako silno prizadela. Skupina vidnih predstavnikov našega gospodarskega življenja – ob spodbudi tedanjega P.N.O., se je zato odločila, da ustanovi tako organizacijo, ki bo prispevala k obnovi gospodarstva naše skupnosti. Združenje je bilo formalno ustanovljeno v prostorih trgovske zbornice dne 24. novembra 1946. Ustanovnih članov je bilo 22, večina katerih žal ni več med nami. Prvemu upravnemu odboru je predsedoval Josip Mihelčič.

Ozemlje, na katerem je združenje tedaj delovalo, je bilo pod Zavezniško vojaško upravo in je zajemalo več ali manj današnje območje Julijske krajine. Združenje se je organiziralo po strokah/panogah. Ob ustanovitvi jih je bilo 8 in so zajemale v glavnem gospodarske dejavnosti naše skupnosti. S tem so bili postavljeni dobri temelji za nadaljnje delo in za uresničevanje zastavljenih načrtov, katerih glavni namen je bil vsestransko pomagati našim gospodarstvenikom na vseh področjih udejstvovanja.

Slovensko gospodarsko združenje je začelo uresničevati načrtano gospodarsko politiko z načrtovanim

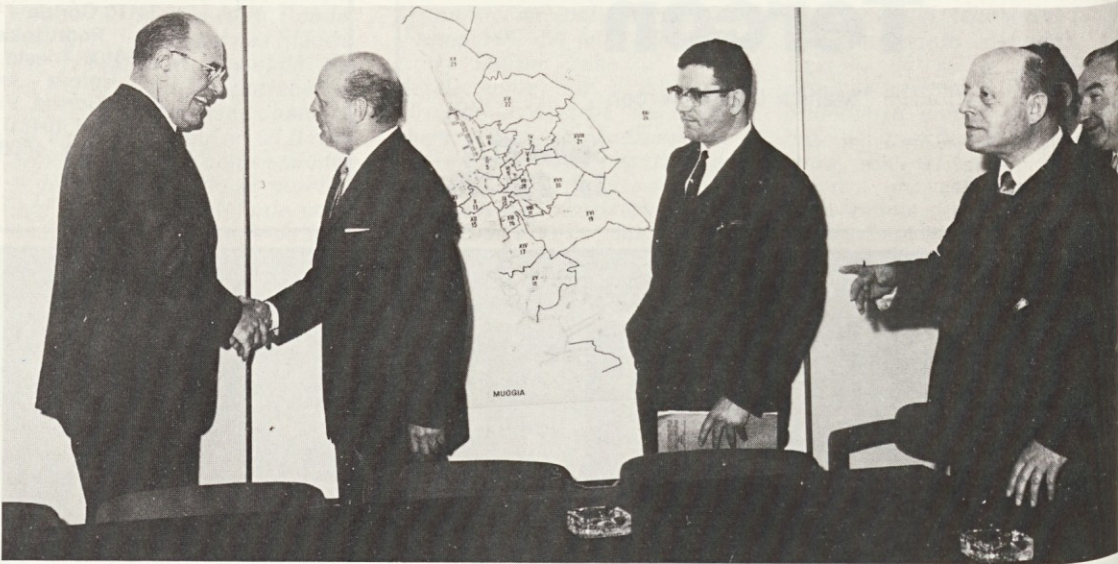
pristopom h gospodarskim dejavnostim in pobudam, tako da so bili kmalu vidni prvi konkretni uspehi. Članstvo združenja je naglo rastlo. Postopoma so bili ustanovljeni številni konzorciji in zadruge (npr. konzorcij mlekarstva, ribištva, vinogradstva, kmetijski konzorcij itd.). Žal pa so nekateri imeli zelo kratko življenje. Združenje je tudi prispevalo k ustanovitvi Kmečke zveze. Začele so se konkretne akcije za zbiranje članstva tudi na Goriškem, medtem ko so bili v videmski pokrajini vzpostavljeni koristni stiki. Leta 1947 so nekatere sekcije stele že na stotine članov (npr. jestvinarjev je bilo 270, trgovcev s kurivom 128, obrtnikov preko 280 itd.). Denarnih zavodov v tisti dobi praktično nismo imeli. Obnova in razvoj teh sta bila eden poglavitnih ciljev združenja in naše skupnosti na splošno. Vse delovanje združenja je slonelo na samopomoči in na izredni dobri volji članstva in sodelavcev.

Poleg obnavljanja tradicionalnih gospodarskih dejavnosti so se naši gospodarstveniki lotili novih iniciativ že v dobi anglo-ameriške vojaške uprave. Postopoma se je začelo obnavljanje denarnih zavodov, ustanovljena je bila Finančna delniška družba in zelo pomembno uvozno-izvozno podjetje UVOD. Nastala je cela vrsta individualnih in delniških družb, tako za grosistični kot mednarodni blagovni promet. Zaživele so spedijske in avtoprevozniške dejavnosti. Poseben vzpon je doživljalo gostinstvo in hotelirstvo ter, zlasti v zadnjih desetletjih, obrtništvo in nekatere visoko specializirane industrijske in založniške dejavnosti.

Ta razvoj, ki je zajel vse tri pokrajine, v katerih živijo in operirajo naši ljudje, je izrednega pomena tudi za deželno gospodarstvo na splošno. Naravno je, da se je morala tudi struktura SDGZ prilagoditi novi situaciji, novim razsežnostim, da bi bila kos novim zahtevam. Priznati

moramo, da je organizacija to nalogo popolnoma izpolnila in njena vsestranska profesionalnost je dosegla visoko raven. Z utrjevanjem svoje organizacijske strukture in istočasno s tem obče gospodarske osnove je združenje postajalo vedno bolj pomemben činitelj v krajevni in deželni stvarnosti. Številne so bile pobude združenja in njegovih predstavnikov že v dobi angloameriške uprave za doseg sporazumov med Zavezniško vojaško upravo in Jugoslovansko vojaško upravo, po katerih naj bi potekal in se razvijal osebni in blagovni promet, ki je v poznejši dobi dosegel znane razsežnosti, zlasti po podpisu Londonskega sporazuma in Rimske pogodbe.

Veliko si je združenje prizadevalo za vzpostavitev čim tesnejših in uspešnejših gospodarskih odnosov s sosedno Jugoslavijo, zlasti s Slovenijo in Hrvaško. Za doseg teh ci-

Iz arhiva SDGZ: obisk ministra za zunanjo trgovino Tolloya.

helvetius

34132 TRIESTE - ITALIA
Piazza Libertà, 3
Telefono 040/65577
Tlx 461109 HELTS - I

FILIALE:
Via Trieste, 160
34170 GORIZIA
Tel. 0481/20982

UVOZ/IZVOZ MEDICINSKE OPREME IN MEDICINSKIH
POTREBŠČIN ZA ENKRATNO IN VEČKRATNO UPORABO.

Ekskluzivisti firme «LIMA» za cementirane in necementirane
endoproteze iz jekla ali titana – osteosintetski material sistem A.O.

Ekskluzivisti firme «KIMAL - ARROW» za posebne endovenske
katetre za anestezijo, rentgen in kardiologijo.

Zastopnik za rentgenske filme 3M TRIMAX.

Zastopnik za monitorje BOMED za trajno nekrvavo merjenje
hemodinamičnih parametrov.

lev je imelo niz stikov na najvišji ravni s predstavniki obeh gospodarstev. Kratkotrajno, pripomoglo je k uresničevanju odprte meje, prometnih zvez in k visoki ravni medsebojnega gospodarskega sodelovanja. Velik prispevek združenja v tej smeri je šel in se gre preko Italijansko-jugoslovanske zbornice, v kateri so številni, zelo aktivni člani združenja, tako v Milanu kot v pokrajinskih delegacijah. Združenje je od samega začetka, zvesto ustanovnim programskim usmeritvam, vodilo konstantno borbo za uveljavitev pravic naše skupnosti, neposredno ali v skupnih akcijah z osrednjo organizacijo SKGZ in drugimi činitelji naše skupnosti. Izredno vztrajno so se vrstile akcije za enakopravno prisotnost predstavnikov združenja in posameznih kategorij v vseh krajevnih in deželnih organizacijah, ki urejajo socialno in gospodarsko delovanje.

Kljub nenaklonjenosti in odporu okolja je združenje postopoma beležilo uspeh za uspehom. Predstavniki združenja so prišli v novo ustanovljene odbore bolniških blagajn, v Pokrajinsko komisijo za obrtništvo. Odprla so se vrata slovenski pisani besedi v reviji, ki jo izdaja Deželna ustanova za razvoj obrtništva - ESA, s katero je združenje razvilo plodne odnose. V poznejši dobi so bili imenovani številni predstavniki združenja v Pokrajinsko ekonomsko konzulto. Za doseg te uspehov niso zadostovale zgolj formalne peticije, ampak je bila predvsem važna aktivna prisotnost združenja v številnih gospodarskih in socialnih dogajanjih.

Na tej poti so se žal pojavljale tudi neprijetnosti. Naj navedem samo par izrazitih primerov: ko je tedanji prefekt Capponi imenoval z odlokom predsednika združenja, pokojnega

Stanislava Švaglja, v odbor Pokrajinske bolniške blagajne za trgovce in obrtnike, je celotni odbor iz protesta podal ostavko. V obnovljenem odboru pa za našega predstavnika ni bilo več mesta. Ob imenovanju članov zborniške «giunte» v Gorici je bil poklican tudi naš član Viktor Vižintin, ki pa je bil po istem postopku takoj izločen.

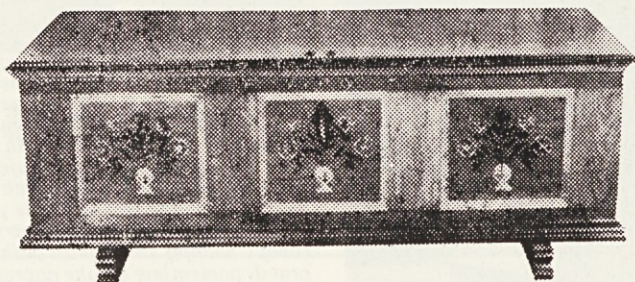
Žal, moramo reči, da še danes ostaja odprto vprašanje prisotnosti naših predstavnikov v «giuntah» zbornic v Trstu, Gorici in Vidmu. Prav tako nimamo še predstavnika v upravnem svetu ustanove ESA. Potrebni bodo novi napori za rešitev teh in podobnih vprašanj. Združenje je kljub takim negativnim pojavom konstantno rastlo in se uveljavljalo, kot se je utrjevalo in se uveljavljala celotna naša skupnost, ki pa je na žalost še vedno primorana, da zahteva globalno zakonsko ureditev svojega statusa. Sprejetje globalnega zaščitnega zakona ne bo le v korist naše ožje skupnosti, ampak bo s tem obogatena celotna deželna skupnost in bodo končno uveljavljena načela, ki jih vsebuje deželni ustanovni akt.

Ob zaključku bi hotel poudariti, ko slavimo 40-letnico, da gre za sluzga za današnjo razsežnost združenja in njegov nenadomestljivi položaj v naši in deželni skupnosti vsem odborom organizacije in posameznih sekcij, ki so v teh štiridesetih letih vlagali nesebične napore, kakor tudi administrativnemu osebju, ki je iz začetnih skromnih okvirov prerastlo v vsestransko sposoben delovni aparat. Slovensko deželno gospodarsko združenje je lahko doseglo sedanjí položaj, ker je od samega začetka gledalo v širino, čuvalo svojo enotnost in deželno celovitost ob spoštovanju notranjih avtonomij. Prepričan sem, da bo po tej poti tudi v bodoče želo nove uspehe.

PRODAJNA GALERIJA KRAŠKE UMETNE OBRTI

Bogata izbira izdelkov iz lesa in keramike ter ročnih del s kraškimi motivi, primerni za vsakršno darilo

BOR

cesta NABREŽINA - ŠEMPOLAJ
100 m po železniškem prehodu

TISKARNA

GRAPHART

Stupar Vinicio

34100 Trst - Ul. Rossetti 14 - Tel. 772-151

KMETIJSKA ZADRUGA V TRSTU

34147Trst-Ind. cona-III. Trav. Est-Tel. 817-325-Dolin-Ul. Travnik

Uprava in skladišče

Mehanična delavnica za kmetijske stroje

TRGOVINE: Trst - Ul. Foscolo 1 - Tel. 794-386
Trst - Ul. Flavia 62 - Tel. 812-397
Milje - Ul. Tonello 6 - Tel. 272-494

Agenција zavarovalne družbe UNIPOL - Milje - Trg Curjel 2/A - Tel. 274-986

ČER PEX

IGOR CERNIC

IMPORT - EXPORT

34170 Gorica (Italija)
Ulica Vittorio Veneto 49
Tel. (0481) 82159 - 33524

Tx. 461229

di Černic Luciano

**UVOZ - IZVOZ
REPROMATERIALI - STROJI ZA PLT
REZERVNI DELI**

SEDEŽ: GORICA - UL. FAITI 13/A
TEL. 84950-83616-33880 - TELEX 460589 GENSPE

GRIL DOLINA

Padriče 59

Nudimo novost
Tople vedno
pripravljene jedi:

**Kuhana svinjina
Kislo zelje in klobase
klobasice itd.**

Slovenci v gospodarski zgodovini Goriške

ANTON NANUT, predsednik goriškega odbora SDGZ

Štirideset let našega združenja je relativno dolga doba, vendar segajo korenine organiziranega delovanja slovenskih gospodarstvenikov na Goriškem veliko globlje. Naše združenje je namreč na tem prostoru dedič Trgavske obrtnice zadruge, ki je začela leta 1897 in je imela svoj prvi sedež v Kutinovi hiši na Travniku. Ustanovitev te goriške gospodarske organizacije je bila odraz naraščajoče gospodarske moči slovenskega življa v mestu, kar se še najbolj kaže v dejstvu, da so komaj pet let po ustanovitvi dali nalogo našemu slovitemu someščanu Maxu Fabianiju, naj izdela načrt in poskrbi za gradnjo Trgavskega doma na sedanjem Verdijevem korzu, v gospodarskem osrčju Gorice. Torej, leta 1902 so kupili parcelo, leto kasneje je bil pripravljen načrt.

Konec leta 1904 pa je bila že popolnoma dokončana palača, ki je še danes arhitektonsko ena od najlepših stavb v Gorici. Omenimo naj le, da je to stavbo zgradila slovenska turška bratov Mozetič in da so za razna notranja dela in opremo poskrbeli slovenski goriški obrtniki. To je bila za takratne čase najsodobnejše opremljena in sploh prva stavba s centralnim ogrevanjem v Gorici. Trgovski dom je bil obenem tudi prostor, kjer se je odvijalo slovensko kulturno in športno življenje. Simbol naše prisotnosti v tem mestu.

Sicer moramo tudi tokrat poudariti, da je bila slovenska prisotnost na Goriškem občutna na vseh področjih gospodarskega delovanja, od kmetijstva, trgovine, obrtniško-storitvene in proizvodne dejavnosti do denarnih zavodov kot temeljnih polov tega gospodarskega življenja. Naši predniki so enakopravno z drugimi someščani gradili to naše mesto in skrbeli, da je postalo pomembno gospodarsko in trgovsko središče.

Vendar nam je bila ta možnost odvzeta kmalu po prvi svetovni vojni. Ko se je udrila fašistična oblast, so nas z najrazličnejšimi sredstvi odrinili tudi iz gospodarskega življenja. Leta 1927 so nasilno odkupili Trgovski dom za komaj četrtino njegove dejanske vrednosti in takrat so bila že skoraj vsa naša prosvetna in športna društva ter naše obrtne in druge zadruge zaprte.

Ne gre samo za to, da je bila raztrgana in poteptana naša gospodarska mreža, obdržalo se je le kmetijstvo in obrobno gospodarstvo, škoda je bila veliko večja. Posledice občutimo še danes. Prepovedali so

našo šolo, prepovedali so, da bi iz naših vrst rasli izšolani kadri, ki so tako potrebni za normalen razvoj gospodarstva. Posledice fašistične raznarodovalne politike so se kot val prenašale do tega desetletja. Ali ni mogoče prav tisto obdobje krivo, da smo morali po drugi svetovni vojni na šolskem področju začeti čisto na novo? Da smo morali najprej skrbeti, da smo dobili profesorski kader. Torej smo po sili razmer posvetili toliko pozornosti humanističnim vedam in zanemarili tehnične. Sedaj se nam to maščuje, saj nam primanjkuje usposobljenih kadrov, ki bi lahko razvijali naše proizvodne dejavnosti. Vendar smo tudi tukaj v zadnjih štiridesetih letih napravili pomembne korake naprej, ne nazadnje tudi v tem šolskem letu, ko smo dobili oddelek za računalništvo na industrijskem tehničnem zavodu Galilei.

Po drugi svetovni vojni smo morali začeti vse znova. Danes torej praznujemo štiridesetletnico te obnove, ko so 24. novembra 1946 slovenski gospodarstveniki ustanovili na Škorclji Slovensko gospodarsko združenje. Čeprav je ta organizacija imela svoj sedež v Trstu, je postopoma pokrila celotno obmejno območje, ki ja naseljeno s Slovenci. Naj kot primer navedem, da so bili vključeni v predsedstvo tudi gospodarstveniki iz drugih krajev, na primer Prinčič iz Krmina, Vižintin iz Gorice in Prešeren iz Kanalske doline.

Z leti se je tudi na Goriškem povečalo število članov in hkrati tudi potreba po samostojnem nastopu naše pokrajine v deželnem združenju. Tako smo leta 1977 ustanovili Goriški pokrajinski odbor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Takrat smo tudi spreminili statut.

Na prvem občnem zboru smo izvolili za predsednika Viljama Nanuta, od katerega smo se morali prav letos prerano posloviti. Izgubili smo ga po kratkotrajni bolezni in ko je bil še poln zagona. Njegove osebnosti, njegove delavnosti in prizadevanj v korist naših gospodarstvenikov, še dolgo let ne bomo pozabili.

Na prvem občnem zboru je bil Viljem Nanut izvoljen tudi za načelnika sekcije za zunanjo trgovino. Obrtniški sekciji je načeljeval Dario Bensa, za malo trgovino je skrbel Max Nanut, za gostinstvo in turizem pa Anton Nanut.

Naš prvi sedež smo imeli na Travniku, v prvem nadstropju Mermoljeve hiše. Ker je bil ta prostor za naše člane neprikladen, smo se preselili v bivše prostore Kmečke banke v Ulici Morelli. V tem obdobju se je povečalo število članov in zaradi večjega povpraševanja po storitvah smo okrepili tudi urade, Igor Orel pa je prevzel mesto ravnatelja.

Spremenil se je tudi naš odbor. Načelnik sekcije za zunanjo trgovino je Štefan Bukovec, za malo trgovino skrbi Attilio Brisco, načelnik obrtniške sekcije je Livio Antoni, sekcije za gostinstvo in turizem pa Anton Nanut.

Vsem tem času je naše združenje skrbelo tudi za nove gospodarske pobude. Preko združenja smo namreč na Goriškem ustanovili Gometal, ki je proizvodni in trgovski konzorcij, Kopego-trgovski konzorcij, Gotour, turistično agencijo in Mego-proizvodni konzorcij. Omejim se samo na to, kar je bilo napravljenega s skupnimi močmi, in to samo zaradi po-

manjkanja časa in obstoja možnosti, da bi pozabil kaj omeniti.

V slavnostnih govorih naših kolegov večinskega naroda se na žalost pozablja, da bi naša skupnost z drugačno zgodovino verjetno veliko več prispevala k razvoju teh krajev, za Gorico. Raje se poudarja, koliko gospodarskega potenciala je Gorica izgubila po mirovni pogodbi leta 1947. Pri tem se seveda zanemarjajo stvarne možnosti in se ne gradi novih, s pomočjo katerih bi pripadniki obeh narodnosti skupno dograjevali in razvijali krajevno gospodarstvo.

Osebo sem trdno prepričan, da je treba na Goriškem, in še posebej v samem mestu, še veliko napraviti. Večvrednostni ali manjvrednostni kompleksi sterilne razprave in podobno na gospodarskem področju ne vodijo daleč. Gorico je treba namreč ponovno postaviti na noge kot sodobno in urejeno trgovsko središče. Stari del mesta s svojo nekdanjo privlačnostjo – naj omenim le kaksna je bila Gospodska ulica, Raštel, Travnik in bližnje ulice – je sedaj vedno bolj zanemarjen. Mogoče ne bi bilo napak, ko bi pogledali k sosedem Videmčanom, kako jim je uspelo urediti staro središče, Mercato Vecchio, v privlačen nakupovalni center.

Ker je naša ambicija, da se uveljavimo na področju mednarodne trgovine, kjer ima Gorica prav tako zelo ugodne pogoje, je nujno, da se tudi na tem področju najdemo nove poti za okrepitev in razširitev gospodarskih tokov, ki se pretakajo preko Gorice. Ideja o povezavi med mejnim prehodom in tovarnim postajališčem v Štandrežu, letališčem v Ronkah, pristaniščem v Tržiču in železniškim vozliščem v Cervignanu, je prav gotovo pomembna.

Ko razmišljamo o možnih scenarijih razvoja Gorice, se ne smemo omejiti le na trgovski sektor. Na našem območju imajo pomembno mesto storitvene dejavnosti in sploh

obrnitstvo in ne nazadnje tudi gostinstvo in turizem.

Kako naj se mi kot pripadniki manjšinske skupnosti, in sploh naši združenje, vključujemo v te perspektive? Kljub nekaterim očitkom, da se zapiramo vase, lahko mirno trdimo, da smo slovenski goriški gospodarstveniki pripravljeni, da polni meri sodelujemo in nesebično prispevamo svoj delež. Naše združenje namreč skrbi za usmerjanje našega gospodarstva, za servis za člane in je obenem tudi pravno sindikalno združenje. Vsi naši člani so upisani na trgovski zbornici. Kljub temu pa z vsemi našimi dosedanjimi prizadevanji se nismo dosegli enakopravnosti z našimi kolegi večinskega naroda.

Naše dosedanje sodelovanje z italijanskimi kolegi se krepi tudi na Goriškem. Naj omenim le skupne manifestacije naših obrtnikov s člani CNA in Associazione Artigiani leta 1983 in nedavno uspešno prvo Deželno konferenco o obrtništvu v Gradežu, kjer je imelo naše združenje 50 delegatskih mest. Skupna je bila tudi protestna stavka naših gostincev ob uvajanju Visentinijevega zakona. Uspešen je bil tudi obisk API pri Gospodarski zbornici v Ljubljani, ki ga je organizirala naša sekcija za zunanjo trgovino, in še bi lahko naštevali.

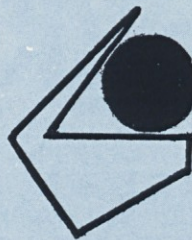
Torej mislim, da je jasno, da se nismo zapirali in da ne odklanjamo pomoči nobenemu od naših someščanov. Vedno smo pripravljeni sodelovati pri gradnji tako imenovane mostu, ki naj bi povezal našo deželo z Jugoslavijo in drugimi sosednjimi državami. Naši gospodarski operaterji so zaradi poznavanja jezika in stvarnosti na obeh straneh meje neke vrste specializirani graditelji, ki jim lahko zaupamo gradnjo vsaj enega loka tega mostu, od katerega si veliko obetamo za razvoj naših krajev.

M
N
Import
Export

MARZOLI & NANUT

Uvoznik Radenske tri srca in piva Union

34170 Gorica - Ul. Trivigiano 13 - Tel. (0481) 21945/6

gometal

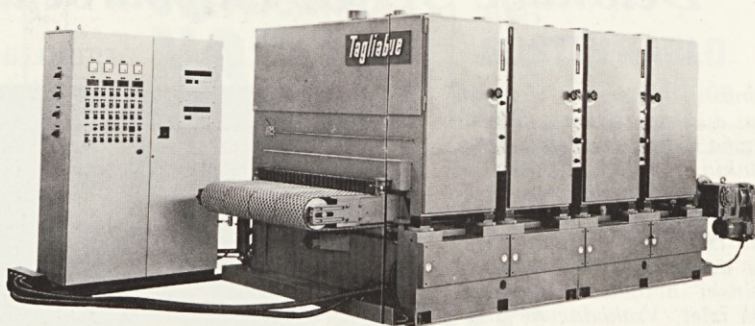
**consorzio lavorazioni
metalmeccaniche
konzorcij kovinske stroke**

34170 Gorizia
C.so Italia 205 - Tel. (0481) 32980-87042
Deposito: Tel. (0481) 22133
Case Sparse - Savogna d'Isonzo
Telex GOETAL 461152

IMPORT-EXPORT

- Stroji za industrijo pohištva, rezervni deli, servis.
- Numerične kontrole za avtomatizacijo posameznih strojev in komplet proizvodnih sistemov v pohištveni industriji.
- Najsodobnejša tehnologija za proizvodnjo tiskanih vezij.
- Mikrocentri z numerično kontrolo za obdelavo metala.

TRAD TRIESTE

Trst - Ul. Cicerone 8 - Tel. 68-812-69-489-630-336
Telegram: TRAD TRIESTE - Telex: 460187 TRADEX

agroforest **s.r.l.**

IMPORT - EXPORT

TRST

tel. 631002, 61242, 61060
Ulica Geppa 9
telex: 460134 agrof

ZASTOPSTVA

GORICA

Ulica Trieste 160
Tel.: 0481/20982

FARCO **s.r.l.**
FINE CHEMICALS

34132 - TRST

Ul. del Lavatoio, 4
Tel.: (040) 65134/5
Tx: 461012

Filiala v Gorici:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA

Delovanje SDGZ na področju družabnosti in rekreacije

ODO KALAN, organizacijski tajnik SDGZ

Današnji način življenja počasi duši družabnost: videvamo se na delovnem mestu ali na sestankih in sejah in potem se zapremo v ožji hišni krog. Televizija in avtomobili so še bolj razvili človekovo individualnost in je danes že težko izvedljiv skupinski avtobusni ali železniški izlet. Vsakodnevne delovne skrbi še povečajo našo odtujenost. Zaradi tega bi tudi pri SDGZ le težko govorili o razviti družabnosti, saj je zelo težko združiti interese in želje večine članov. Priznati moramo, da so prav goriški gospodarstveniki pokazali dobro mero iznajdljivosti in se vsaj enkrat letno, in to tik pred koncem leta, zberejo v primerni dvorani na obronkih mesta, kjer v veseli družbi pozabijo vsaj za nekaj ur na vsakodnevne težave. Tako je bil pretekli december na sporedu v Števerjanu 6. gospodarski praznik. Ples, srečolov in zelo okusna večerja ter skrbno izbrano vino so botrovali dobremu razpoloženju. Upati moramo, da bo potrebno v bližnji bodočnosti poiskati večjo dvorano in da se bo tako število udeležencev zabavnega večera še povečalo. Posrečeno je tudi keramično darilce, ki ga dobi vsak udeleženec. Nekateri jih že zbirajo, organizatorji imajo pa vse večje težave, da dobijo iz leta v leto izvirno darilo. Razni udeleženci gospodarskega praznika sestavljajo baje pravo zbirko. Torej, kaj bodo letos novega pripravili organizatorji? Kdor si želi potešiti radovednost, si bo moral priskrbeti ustopnico.

Tržaški obrtniki so že pred leti vnesli na vrtno veselice revolucionarno novost: blagajna je bila kompjutersko opremljena in tako je lahko vsakdo opazil to – za tiste čase – tehnično novost. No, še danes bi bil kompjuter na vrtni veselici redkost, a ne bi zbudil več take pozornosti, saj so danes ti tehnični pripomočki že prodrli skoraj v vsako hišo, saj če ne drugi, so otroci, ki zahtevajo to sodobno igralko. Škoda je, da se je prenehalo s to navado, saj so bili prirejeni le trije prazniki.

Odbojarska ekipa SDGZ, zmagovalka na dveh izvedbah «Športnih iger mladostnikov».

Pred dobrim desetletjem je združenje organiziralo mednarodne rallyje. Prvi je potekal s stadiona Prvi maj preko Škofij in Istre do Opatije, proga drugega je potekala preko Ferne-ticev in Ljubljane, Brnikov do Bleda; za tretji rally smo se podali ponovno v Istro, saj je bil cilj v čudoviti Uvali Scott. Četrtega in zadnjega na sporedu so organizirali goriški člani združenja, tudi če takrat ni bil še odprt pokrajinski urad. Pri tem rallyju so morali tekmovalci kar dvakrat preko meje, saj je bila proga speljana delno po Soški dolini, potem so se vrnili preko Predela v Italijo in končno so preko Rateč dosegli cilj, ki je bil pred hotelom Larix v Kranjski gori. Ta pobuda je zbujala iz leto v leto več zanimanja, razvoj motorizacije pa je povečal tudi možnosti nezgod in nihče si ni upal več prevzeti odgovornosti za težave, ki bi lahko nastale. Tehnični organizatorji so bili športni delavci zametkov zamejskega športa, in sicer prof. Bojan Pavletič in Mario Sušteršič, ki sta še danes zelo aktivna na športnem področju in ki bi bila čisto gotovo pripravljena se ponovno spopasti s tako manifestacijo. Morda pa bo le napočil čas, da se kaj takega ponovi?

je teh družabnih prireditev vendar premalo.

Še težje je prirediti športna tekmovanja. Delovni kolektivi so številčno v glavnem preskromni, da bi lahko organizirano pripravili športna tekmovanja. Uspeli so turnirji v malem nogometu med denarnimi zavodi, bila so še nekatera nogometna srečanja in občasni turnirji. Večja podjetja tekmujejo v sklopu sindikalnih iger, ki jih prirejajo sorodne italijanske organizacije in dosegajo zavidljive uspehe.

Združenje je nastopilo samostojno le na treh tekmovanjih, in sicer na 4. in 5. izvedbi poletnih iger maloobmejnih podjetij in na prvi izvedbi zimskih iger. Poslovni partnerji naših izvoznikov so predlagali sekciji, da sestavi skupno moštvo. Tekmovalnih panog je bilo kar mnogo za moške in ženske. Poleg športnih sposobnosti so morali udeleženci pokazati tudi strokovno znanje. Združena ekipa se je kar dobro odrezala na vseh treh tekmovanjih. Največji uspeh so dosegla dekleta, ki so kar dvakrat zapored osvojila prvo mesto v odbojki. Upati moramo le na slovenski pregovor, ki pravi: v tretje gre rado. O tem se bomo pogovorili po vsej verjetnosti prihodnje leto.

S.A.C.A.T.

IMPORT-EXPORT

Tvrdba ustanovljena leta 1950

Trst - Ul. Rismondo 11
Tel. 040/794532-795511
Tx. 460272

WINKLER S.R.L.

MEDNARODNE ŠPEDICIJE IN PREVOZI
GORICA

Pisarne in skladišča:
Ul. Terza Armata 187
Tel.: (0481) 21261/2/3
Telex: 460216 WINKGO I

Operativni uradi:
Tovorno postajališče - Štandrež
Tel. (0481) 20961/2/3
Telex: 460680 WINKGO I

PEKARNA
IN SLAŠČIČARNA

MALALAN

Prosek 160
Tel. 225-220

MANUFATTURNA TRGOVINA

Rafael Štoka

Prosek - Tel. 225-121

ZALOGA - PAPIRJA

ZIDARIC

Zidarič G. e B. SNC

Nabrežina 120/bis
Tel. 200-232

CVETLIČARNA

NADJA

Prosek 131 Tel. 225-450

BAR

GUŠTIN KARLO

Padriče 14

MARKET PRALNIH PRAŠKOV

UDOVIC s.d.f.

Opčine - Narodna ulica 28

malalan

Draguljarna / Urarna / Optika

Za Vaše zlate želje...

Opčine - Narodna 28 / Proseška 6

MURRI

Zložljive lestve gradbeni material
betonske ploščice
za zunanja tlakovanja
keramične peči, ognjišča

Prosek - Devinščina 2/A
Tel. (040) 225-065 - 229-235

LIKERJI,
BOMBONIERE, SLADKARIJE
IZBRANA VINA,
ČAJI IN KAVA ZA VSE OKUSE

MIRA

Opčine
Narodna ul. 28 - Tel. 213-306

V pripravi
izbrane božične
konfekcije
vsakovrstnih vin
in sladkarij

KOIMPEX

IMPORT - EXPORT - RAPPRESENTANZE

34016 Opčine (Trst) - Ul. Nazionale 51 - Telefon: (040) 211-424 - 213-992

Telex: 460250 KOIMEX I - Telefax: (040) 212-255

Uvoz-izvoz, malomejni promet, oprema in stroji za lesno industrijo,
rezervni deli, laki in lepila, repromaterial, orodje za obdelavo lesa,
ekskluzivno predstavništvo italijanskih proizvajalcev

SIMIMPIANTI s.r.l.

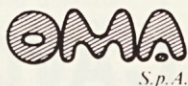
Baioni G. Paolo

tecnolegno

salvador

scm

EUROMAC
Macchine speciali lavorazione legno

utensili per la lavorazione del legno
Tecnonnec s.r.l.

SORBINI srl

IDM srl

MACCHINE LAVORAZIONE LEGNO

TALIJANSKA
TEHNOLOGIJA BUDUĆNOSTI

OMNIA COMMERCE

S. Savarin

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST, Ul. F. Severo 21

Tel. (040) 631301-631880 - Telex 460129 OMNIAC I

SIAT **SERVIZIO TECNICO INDUSTRIALE**

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST - Ul. F. Severo 21 - Tel. 62176

Filiala v GORICI: Korzo Italia 205 Tel. (0481) 87213

Prosek 162

**LUPINC
PRAPROT**

R

Sar.l

RESIM

Rappresentanze ESportazioni IImportazioni

ZASTOPSTVO - IZVOZ - UVOZ

Poslujemo v mednarodni blagovni menjavi industrijskih proizvodov, re-promaterialov in opreme. V blagovni menjavi med Italijo in Jugoslavijo operiramo po:

- generalnem računu
- avtonomnem tržaškem in goriškem računu
- sejemskih kompenzacijah
- raznih kreditnih linijah

Operiamo negli scambi internazionali con merci e prodotti industriali, materie prime ed attrezzature.

Negli scambi tra l'Italia e la Jugoslavia effettuiamo operazioni in:

- conto generale
- conto autonomo di Trieste e Gorizia
- compensazioni fieristiche
- varie linee di credito

34133 TRST-TRIESTE - Ul/Via Cicerone, 8 - p.p./c.p. 101 - Tel. 040/61241-61478-62112-62995 - Tlx 460561

Filiala/Filiale - 34170 GORICA-GORIZIA - Korzo/C.so Italia, 205 - Tel. 0481/30840

G. BASILE

**Leseni podi in stopnice po meri
iz domačih in tujih vrst lesa**

Polaga specializirano osebje

Trst - Ul. Carducci, 15 - Tel. (040) 64-610

**KOVINARSKA DELAVNICA
KLEPARSTVO**

FRANC ČAVDEK

Sovodnje
Malnišče 10 - Tel. (0481) 882-450

Beneška Slovenija nujno potrebuje novih gospodarskih pobud

V okviru slovenske narodno-sne skupnosti v Italiji so imeli in imajo Slovenci v videmski pokrajini najtežjo pot pri svojih prizadevanjih za ohranitev jezikovnih, kulturnih in narodnih značilnosti, pri reševanju problema gospodarske zaostalosti in hkrati pri iskanju možnosti novega gospodarskega razvoja. Stoletja je njihovo gospodarstvo temeljilo na tradicionalnem kmetijstvu, ki ni zagotavljalo, še zlasti po drugi svetovni vojni, niti golega preživetja. Edino možno izbiro je dolga leta predstavljalo le izseljevanje.

To pa ne pomeni, da so Slovenci, ki živijo na tem področju, le pasivno to sprejemali in da niso iskali rešitve iz zaostalosti. Večkrat so predstavili svoje zahteve, ki pa niso dobile nikjer odговora. O tem pričajo na primer številni uvodniki in drugi članki, objavljeni v Matajurju - glasilu beneških Slovencev, v prvih letih izhajanja. Če samo bežno prelistamo časopis, ugotovimo, da je bila gospodarska problematika v središču pozornosti Matajurja in vse slovenske skupnosti na tem področju. Dovolj je, da nanizamo nekaj naslovov, ki opozarjajo na skrb Slovencev za gospodarski razvoj in obenem prikazujejo sektorje, v katere bi bilo, po njihovem mnenju, treba posegati: gospodarsko propadanje, izseljevanje, težka zaostalost v Dreki in v Srednjem, gospodarstvo-podlaga narodnega obstoja ter naslovi «Naj nam dajo delo na domači zemlji», «Če si sami ne bomo pomagali, tudi drugi nam ne bodo», «Kako bomo dobili industrije v naše kraje?», «Zapirajo se fabrike, zapirajo se hrambi».

Takoj pade v oči, da gre za vprašanja, ki so še danes aktualna in ki še vedno čakajo na odgovor. Toda več kot dvajset let ni prišlo do nobene spremembe; nasprotno, postopoma so zapirali tovarne, ki so že od konca prejšnjega stoletja delovale, tako v nekaterih krajih v Nadiških dolinah (n.pr. Cemur v Sv. Lenartu) in na čedajskem območju. Seveda Slovenci videmske pokrajine niso bili politično in gospodarsko dovolj močni, da bi sami kaj napravili. Po drugi strani pa je jasno, da je šlo za zelo premišljene politične izbire, ki niso dovolile nikakršnega gospodarskega razvoja tega področja. V teh letih torej beležimo stalno nazadovanje gospodarstva. Začne pa se novo obdobje zgodovine tukajšnjih Slovencev z nastajanjem kulturnih društev, pevskih zborov, z ustanovitvijo Zveze slovenskih izseljencev in z nastajanjem drugih organizacij. Vse to je povezano z dviganjem splošne izobrazbe in rastjo narodne zavesti.

Kulturni razvoj in pomoč ostalih Slovencev v Italiji in iz matične domovine sta imela kot posledico v zadnjih letih nastajanje nekaterih ekonomskih pobud. Seveda je tu treba upoštevati še nekatere druge dejavnike: potres, osimske sporazume in politično zamenjavo v vodstvu nekaterih občinskih uprav. Nekaj mesecev pred potresom iz leta 1976 nastane tako gradbeno podjetje Benedil. Leta 1979 ustanovijo Beneco. Tri leta kasneje se svečano odpre obrat z mešanim kapitalom Veplas in istočasno se položi temeljni kamen za tovarno Hobles. Leta 1983 začne delovati v Viskorši - Tipani podružnica Mipot in dve leti kasneje nastane v Reziji Mir.

Seveda do nastanka teh podjetij ni prišlo kar tako, brez problemov. Nasprotno. Še zlasti prve industrijske pobude so naletele na velika nasprotovanja. Vsekakor so to bili pomembni koraki, ne le, ker so se pri tem odprla nova delovna mesta, pač pa tudi zato, ker so dokazali, da je industrijski razvoj tega področja možen. Istočasno te pobude pomenijo, da je meja med Italijo in Jugoslavijo lahko tisti faktor, ki ne ovira razvoja. Nasprotno, lahko sproži nove gospodarske pobude. Dodati je treba, da so pomembno vlogo pri tem imele tudi nekatere napredne politične sile in stranke ter krajevne uprave.

Danes so perspektive razvoja dosti boljše kot v preteklosti, še posebno, če upoštevamo deželni načrt za razvoj goratih območij, nova finančna sredstva za dokončno obnovo po potresu in zakon za obmejna področja. Ti novi prijemi bodo morali obroditi sadove tudi v Beneški Sloveniji, Reziji in Kanalski dolini. Veliko odgovornost pri političnih in gospodarskih izbirah ter pri izkoriščanju novih finančnih sredstev bodo seveda imele stranke, politične sile in krajevne javne uprave. Slednje bodo

morale med drugim izpeljati do konca in uresničiti načrte za proizvodne dejavnosti (PIP) in hkrati poskrbeti za izboljšanje infrastrukture.

Drugo vprašanje, ki v tej fazi zasluži vso našo pozornost, je vprašanje povezovanja vseh podjetnikov, obrtnikov in drugih ekonomskih subjektov tega področja. Slednji potrebujejo danes dobre in kvalitetne storitve na področju knjigovodstva, pri urejanju davčnih in finančnih

obveznosti, ki postajajo iz dneva v dan bolj zahtevne in ki zlasti malim podjetnikom in obrtnikom povzročajo velike težave.

Pot je bila torej začrtana in po njej je treba nadaljevati z utrjevanjem obstoječih gospodarskih pobud in z ustanavljanjem novih, ki naj zagotovijo Slovincem v videmski pokrajini možnost, da ostanejo na lastni zemlji in da s tem ohranijo lastno narodno istovetnost.

M. N.

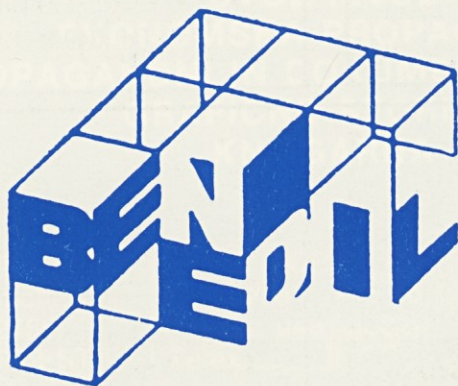
hobles SPA

ŠPETER OB NADIŽI
(SAN PIETRO AL NATISONE)

Tel. (0432) 727321-727286
Telex: 450504 HOBLES I

PROIZVODNJA
IMPORT - EXPORT
ZASTOPNIŠTVA

- UČINKOVITO POSREDOVANJE IN DOBAVA
REPMATERIALOV
ZA LESNI, KOVINSKI IN KEMIČNI SEKTOR
- Poslujemo tudi po avtonomnem računu

BENEDIL S.P.A.

**GRADBENO PODJETJE
IMPRESA COSTRUZIONI EDILI**

Impresa costruzioni edili
33043 Cividale - Via Manzoni, 14
Tel. (0432) 73-06-14

Stalna skrb SDGZ za formiranje mladih strokovnih kadrov

Sposobni in specializirani kadri so predpogoj za razvoj družbe: gospodarstvo je veja človekovega udejstvovanja in zaradi tega so tudi v tej panogi kadri predpogoj za hitrejši in smotrnejši razvoj.

Predvojni politični pritisk je botroval velikemu izseljevanju kadrov, katere je zdesetkala tudi vojna vihra. Slovensko gospodarstvo se je zaradi tega znašlo v velikih težavah, katere niso niti danes v celoti premoščene. Te problematike so se prav dobro zavedali vodstveni organi SDGZ, ki so smatrali za svojo dolžnost, da se tesneje in aktivno povežejo s šolami.

Danes je to sodelovanje dejansko razvejavano in plodno in si ga je vredno ogledati.

V dogovoru z deželno pedagoško službo so vsako leto na sporedu posebna posvetovanja za starše se pred vpisom na višje šole. Strokovnjaki skušajo prikazati staršem potrebe gospodarstva v prihodnjih letih. Ti pogovori naj bi služili za usmerjevanje otrok v perspektivne poklice z namenom, da se omogoči mladini hitrejšo vključevanje v produktivne dejavnosti.

Predavatelji združenja imajo med letom, seveda v dogovoru z učnim osebjem, na Državnem trgovsko tehničnem zavodu »Žiga Zois« predavanja na specifične teme, da bi dijakom osvetlili konkretne probleme gospodarjenja in trgovanja.

Vsi se zavedamo, da moramo teoretično znanje preverjati v praksi. Zaradi tega sta zavod

»Žiga Zois« in združenje že pred leti osvojila pobudo, da dajeta dijakom možnost poletne enomesečne delovne prakse v raznih podjetjih. Priznati moramo, da je bil poskus uspešen in da je bil odziv gospodarstvenikov več kot zadovoljiv. V sklop tega sodelovanja spada tudi redna letna ekskurzija v razne delovne organizacije v SR Sloveniji, katero soorganizira Gospodarska zbornica Slovenije.

Pojavila se je tudi potreba, da se omogoči dijakom zavoda »Jožef Stefan« konkretna delovna praksa v delavnicah ali proizvodnih obratih. Tudi v tem primeru je priskočila na pomoč Gospodarska zbornica SR Slovenije, ki je sklenila poseben dogovor z domačimi organizacijami združenega dela in uredila vse potrebno, da teče praksa neovirano.

Slovensko deželno gospodarsko združenje je bilo tudi soustanovitelj in dejanski pobudnik nastanka Slovenskega zavoda za poklicno izobraževanje, ki danes zavzema važno in nenadomestljivo vlogo pri vzgoji vajencev in srednjih kadrov, ki ne nameravajo nadaljevati s šolanjem na višji stopnji. Po drugi strani zavod organizira specifične tečaje za mlade podjetnike, da se prilagajajo sodobnim potrebam po vodenju manjših podjetij. Na teh tečajih nosijo breme praktičnih predavanj namesčenci združenja.

A to se ni vse. Podjetja in denarni zavodi tudi znatno podpi-

(Nadaljevanje na 27. strani)

SPLOŠNA OPREMA

Anton Korsić

Korsić

34128 Trst - Ulica S. Cilino 38 - Telefon 54-390

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPČINAH

z. zo.p.

Opčine - Alpinska Ulica 86 - Telefon 211054

RAPIDO

ELECTRONICS DEVICES

S.p.A.

34133 Trst, Ul. C. Beccaria 8 - Tel. 040/61831-64444 Tx. 460461

componenti elettronici

ELECTRONIC SHOP SRL

34133 TRIESTE VIA FABIO SEVERO 22 TEL. 040-62321

GRAMIN

S.r.l.

IMPORT-EXPORT

34132 Trieste - Trst

Via Torrebianca, 25
Tx. 460 601

Tel. 040/61508

61514
61519

COMAGRA

S.r.l.

Commerciale agricola

IZVOZ - UVOZ
KMETIJSKIH PROIZVODOV

Sesljan 41/D-34019 Trst
Tel. 040/299-415, 299-042-Tx.: 461201

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

PREVZEMAMO PREVOZ
VSAKOVRSSTNEGA BLAGA

La Goriziana

S.R.L.

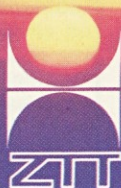
Gorica - Via D. D'Aosta 180
Tel. (0481) 20787-20866

MERX
s.r.l.

Import - Export

Trst - Ul. S. Francesco 24
Tel. 040/729864-5
Telex: 460691

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA d.d.

NUDI POPOLNI SERVIS

**ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST
UVOZ-IZVOZ
EKONOMSKA PROPAGANDA
PROPAGANDNI IN DOKUMENTARNI FILMI
GRAFIČNE STORITVE
KNJIGARNA**

TRST
Ul. Montecchi 6
Tel. 772755
Telex 460270 EST I

GORICA
Ul. XXIV Maggio 1
Tel. 0481-33324
Telex 360366 EST GO

ČEDAD
Stretta de Rubeis 20
Tel. 0432-731190

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA
typographic *tg*
G.J. Stavar & C. S.n.c.

Papir za revije in časopise - Premazani papirji - Matrice Simoncini Grafične potrebščine
Grafični stroji

34133 Trst - Ul. S. Francesco 4 - Tel. 730-020 - 730-023 - Telex: 460170

MESNICA
RAVBAR BORIS

Sv. Križ

JESTVINE - ZELENJAVA
Pri Pepkotu

Sv. Križ 193

TVRDKA

Rag. LUCIANO FABIAN

Import - Export

Trst - Ul. Ronco 7 - Tel. 728-267

PEKARNA
IN SLAŠČIČARNA

LEGIŠA

Sesljan 41
Tel. 209-147

Guštinčič - Gustini Gigi

**Gostilna
Pri vodnjaku**

Jezero 9

Rezervacije tel. 228-211

Posebna postrežba
za poroke,
obhajila in bankete

HOTEL - RESTAURANT

SONIA

Felda Silvano

Domjo 47 - Tel. 820-229

**ZADRUŽNA
GOSTILNA**

Dolina - Trst - Tel. 228-187

indules *s.r.l.*

Glavni predstavnik
Rapp. generale

**Uvoz izvoz zastopstva
Import export rappresentanze**

34123 Trst-Trieste - Ul. - Via S. Giorgio, 1
Tel. 040/300-222 - Tx 460453 ILES I

SLOVENIJALES

delovna organizacija

SLOVENIJALES TRGOVINA

Ljubljana, n. sol. o.

● Tombesi

(Nadaljevanje z 9. strani)

napore, ki so že in bodo še dali pomembne rezultate (dovolj je, da pomislimo na «paket» za Trst).

Iz tega razloga sem se zauzel, kolikor mi je bilo mogoče, za razvejane posege po sektorjih, ki naj ovrednotijo vse produktivne stvarnosti, pa naj imajo te pomemben prostor pri uresničevanju dohodkov v pokrajini, ali pa naj bodo le odraz manjših stvarnosti, vendar kakovostni in vredni nadaljnega razvoja.

Pri tem upoštevam trgovino in mednarodni promet, raziskovalni sektor in znanstvenokulturne dejavnosti, toda tudi kmetijstvo, kakovostno obrtništvo in gastronomijo. Vse sektorje torej, ki kljub različnim razsežnostim odražajo najbolj pristne težnje tržskega družbeno-gospodarskega in človeškega tkiva.

S temi mislimi in s temi cilji se obračam na Slovensko deželno gospodarsko združenje v prepričanju, da se z njimi strinja. Prav tako računam na njegovo pomembno podporo za skupen operativni krajevni nastop, ki je neobhodno potreben, če naj računamo na odziv naših sogovornikov, tako na deželi kakor tudi v Rimu in v Bruslju.

Še mnogo uspeha in vašem združenem življenju, v katerem se bo doprinos mladih prav gotovo konstruktivno dopolnjeval z izkušnjami in preudarnostjo tistih, ki so v vseh teh letih prispevali svoj nesebični doprinos idej in navdušenja.

● Kadri

(Nadaljevanje s 24. strani)

rajo nabavo nujno potrebne didaktične opreme za razne šole. Sekcija denarnih zavodov se je v zadnjem času angažirala pri opremi doberdobske podružnice srednje šole «Ivan Trnko», ki je letos jeseni odprla prvič vrata mladini s področja, ki leži na slovenski narodnostni meji.

Podjetja so tudi poskrbela za delno opremo zavoda «Josef Stefan», saj so državna sredstva za to še vedno preskromna.

Denarni zavodi so v zadnjih letih prisotni tudi na osnovnih in nižjih srednjih šolah: vsak otrok prejme brezplačno slovenski solski dnevnik, ki ga pripravi, v dogovoru z ravnatelji, mladinska revija Galeb. Potem je tu še «Dan varčevanja» s podeževanjem v Trstu denarnih prispevkov najzaslužnejšim dijakom, na Goriškem pa z drugimi akcijami.

V sklopu tržaskih radijskih gospodarskih oddaj, ki so na sporedu že več let, dobijo vsako leto svoje mesto tudi šolniki, ki tako lahko pojasnijo svoja stališča do sodelovanja med šolo in gospodarstvom.

Kakor vidimo, je sodelovanje med gospodarstvom in šolami

zelo razvejano in plodno: to je znak, da sta dve važni komponenti družbenega življenja dobili skupen jezik, ki ima za cilj po eni strani hitrejšo zaposlovanje mladine, po drugi pa vzgojo primernih kadrov za potrebe slovenskega gospodarstva v deželi.

o. k.

● Gianni Bravo

(Nadaljevanje s 7. strani)

menjavi. Slovensko deželno gospodarsko združenje lahko uveljavi svoj, z določenega vidika privilegiran položaj, za premostitev dvostranskih težav in za polno uresničevanje načel o sodelovanju, ki jih obsegajo mednarodni sporazumi, kakršni so tržaski in goriški sporazum ter sporazum med EGS in Jugoslavijo, da okrepi prisotnost slovenske narodnostne skupnosti. Navedli bomo zato naš stari načrt glede olajšav, ki jih predvideva sporazum EGS - Jugoslavija.

V interesu vseh se moramo vrniti k temu argumentu in poiskati oblike obmejnega gospodarskega sodelovanja za skladnejšo rast dežele Furlanije-Juljske krajine in obmejnih jugoslovanskih republik.

Interes vseh je, da ostane Jugoslavija enotna in tesno povezana z Zahodno Evropo; za dosego vsega tega je najbolj učinkovito sredstvo utrjevanje trajnih odnosov soodvisnosti med obema državama.

Ob tem, ko z zadovoljstvom ocenjujemo dosedanje delo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ne smemo pozabiti, da njegova aktivna prisotnost predpostavlja nadaljnjo obvezo obmejnega posredovanja. Priznamo, da so bili podjetniki slovenske narodnostne skupnosti v teh 40 letih učinkoviti protagonisti v posredovanju, tudi ob upoštevanju dejstva, da to neposredno vpliva na njihove življenjske interese. S tem priznanjem obenem izražamo željo, naj bi še naprej uspešno vodili svojo politično vlogo in ponovno pognali blagovno izmenjavo s sosedno Jugoslavijo.

Pričakujemo, da bosta Italija in Jugoslavija ob učinkovitem posegu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja premostili sedanjo pat pozicijo s čimprejšnjo določitvijo vloge, pomena, razsežnosti in norm, ki naj omogočijo nadaljnji razvoj blagovne menjave in sodelovanja med obmejnimi območji.

FOTO

Sedmak

Prosek 129
Tel. 225-349

SICEM

IMPORT
EXPORT

Martino Lozar

34010 Trst - Sv. Križ 404 - Tel. 220-142

Eplo ELPRO s.r.l.

import - export

34010 Zgonik (Trst)
Devinščina 21
Tel. (040) 225-477
Telegr.: ELPRO-SGONICO

MIZARSKA DELAVNICA ALFRED KRALJ

Trebče 225

Leseni izdelki, okna, vrata
ter pohištvo po naročilu

GOSTILNA GRGIČ

Padriče 36 - Tel. 226-112

mercantile s.r.l.

UVOZ - IZVOZ

Trst - Ul. Torrebianca 18 - Tel. 64-744 - 60-691
Telex: 460470
Filiala: Gorica - Ul. Favetti 16

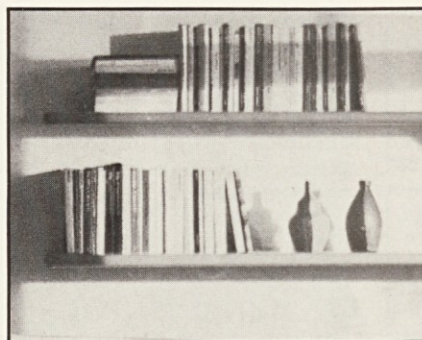

Malalan

TRGOVINA ČEVLJEV

ČEVLJI IN USNJENA GALANTERIJA

Opčine - Trst - Narodna ulica 28 - Tel. (040) 212-136

KNJIGARNA

TERČON

Nabrežina 103
Tel. 200-142

Ugo Margon

VREČE VSEH VRST
IN JUTOVO PLATNO

Trst
Ul. Fonderia 10/A
Tel. 728-013

HOTEL POŠTA

*Udobne sobe s kapalnico
Telefon v vseh sobah
Dvigalo - Centralna kurjava*

Trst - Trg Oberdan 1
Tel. 68-397, 64-184, 65-922
(v centru mesta)

JESTVINE

Silvan Grgič

Padriče 37 - Tel. 226-293

Metalmineria

uvoz - izvoz
predstavništva

Trst
Ul. Trento 15
Tel. 61-227
Telegr.: METMIN

POHIŠTVO

Pupis

Sesljan 59/B
Telefon 209-269

GOSTILNA

LUXA VLADI

Prosek 539
Telefon 225-398

GOSTILNA
IN TRGOVINA JESTVIN

Gruden

Šempolaj 49 - Tel. 200-151

ELEKTRIČNE INSTALACIJE

Ambrožič Milan

S.n.c.

Rojan - Ul. Moreri 7
Tel. 414-277

ZA VSAKOGAR
NEKAJ POSEBNEGA

optika
Vikj
foto-klno
kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

GRADBENI MATERIAL IN ŽELEZNINA

DANEU ALOJZ

Opčine - Proseška 13 - Tel. 211-044

FIAT

GRGIČ

Padriče - Trst
Tel. 226-161

Prodaja novih in rabljenih avtomobilov - Servis

- KAROSERIJA
- MEHANIČNA DELAVNICA
- CESTNA POMOČ

Poverjeni predstavnik in mehanična delavnica

TRIMAC s.r.l.

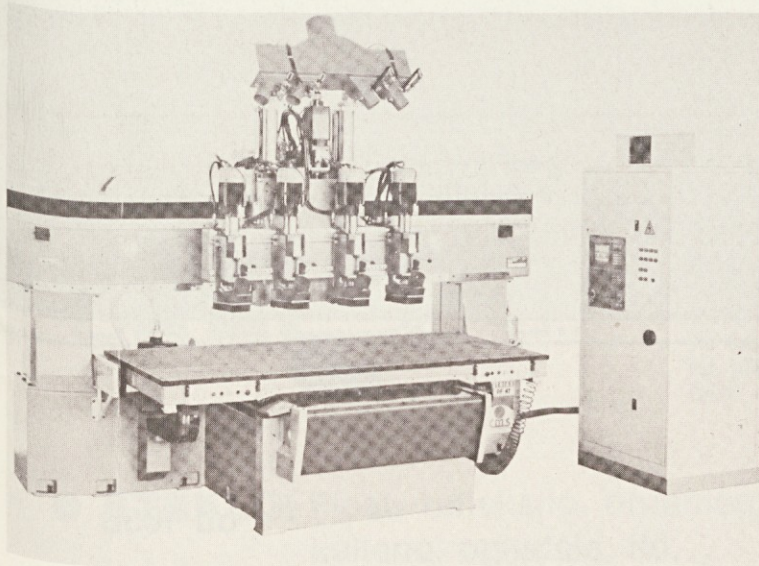
34016 OPICINA/OPČINE ULICA NAZIONALE, 124
TELEFON (040) 211732 TX. 460405

**NAŠA OSNOVNA DEJAVNOST JE POSREDOVANJE
TEHNOLOGIJE ZA OBDELAVO IN PREDELAVO
LESA IN NJEGOVIH DERIVATOV**

NUDIMO: TEHNIČNE NASVETE IN POJASNILA
OB NAKUPU NOVIH STROJEV ALI NAPRAV

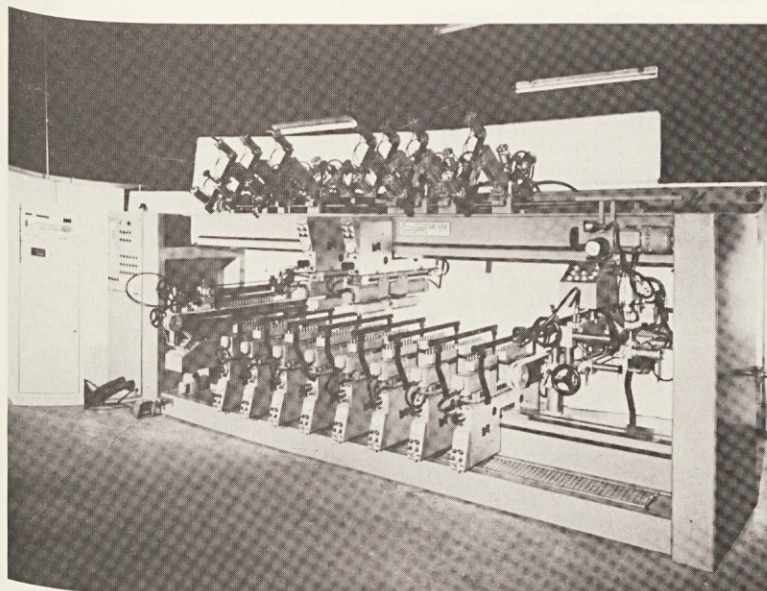
SERVISIRAMO: RABLJENE STROJE, IZVRŠUJEMO
GENERALNA POPRAVILA
RABLJENIH STROJEV

DOBAVLJAMO: STROJE IN REZERVNE DELE

Obdelovalni center za formatiziranje, rezkanje, profiliranje,
vrtanje, krojenje, rezbarjenje ter brušenje.

Proizvajalec C.M.S. ZOGNO - Model NC-TRIAx-PF-4T z numeričnim krmiljenjem.

Elektronska protočna možničarka z numeričnim krmiljenjem
Proizvajalec BS PESARO - Model TECNO CONTROL MC

ZASTOPAMO SLEDEČE PROIZVAJALCE:

Luščilke

GIBENIMPIANTI S.p.A.

Linije
za razrez
ivernih plošč

Protočne
in normalne
možničarke

Elektronski
obdelovalni
centri

Enostranske
in dvostranske
robne furnirke

Kontaktne
elektronske
brusilke

costruzione macchine lavorazione legno
F.LLI SORBINI FLAVIO & FLAVIANO

Nanašalke laka
in lužil

Linije za montažo
demontriranega ali
kosovnega pohištva

FINANČNA DELNIŠKA DRUŽBA ZA MEDNARODNI PROMET

S.A.F.T.I. S.p.A.

S.A. FINANZIARIA PER I TRAFFICI INTERNAZIONALI

Ustanovljena leta 1926

*Družba z udeležbami v proizvodnem in
terciarnem sektorju
Finančne, pravne in administrativne storitve*

Družbena glavica Lit. 2.000.000.000.- v celoti vplačana
34132 TRST - Ulica Geppa 9 Tel. (040) 61477/60123

dal 1858

od 1858

**OLIVETTI COMUZZI
& BARBI srl**

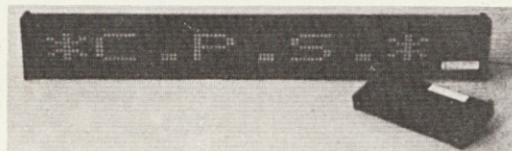
Forniture industriali, navali e cantieristiche
Attrezzature e prodotti per l'anticorrosione

Oprema in repromateriali za industrijo,
navtiko in ladjedelništvo.
Oprema in proizvodi za zaščito pred korozijo.

Trieste - Via di Calvola, 43 - Telex 460103 STORES
Phones: 300348-305785 - Cable STORES - Telefax: 306416

GOSTILNA DOLENC

Devinščina 3 - Tel. 2252 14

34016 OPCINE (Trst)
Ulica degli Alpini, 2
Pošt. pred. 2012
Tel. (040) 214291

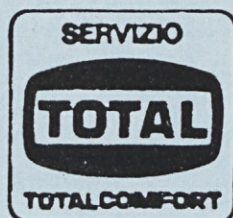

**COMPUTER
PUBBLI
SYSTEM SDF**

Projektiranje in proizvodnje
komputeriziranih
svetlobnih napisov

LA COMBUSTIBILE

Trst - Domjo 38 - Tel. 820-331 - 810-252

*Plinsko olje za ogrevanje, kurilno olje fluidnost 3/5
Petrolej za ogrevanje, motorna olja, kovinski rezervoarji
Diesel goriva les za kurjavo
Razne vrste premoga, briketi*

ESTETICA

AZ **Obraz - Telo**
Linfodrenaža

Trst - Ul. Ginnastica 30
Tel. (040) 774-232

UVOZ - IZVOZ ZASTOPSTVA

34070 Savogna d'Isonzo (GO) Italy
Via Case Sparse, 76
Tel. (0481) 20181
Telex: 460639 IMSAGO I

- **STEKLO:** Float, refleksno, ornamentno, izolacijsko, kaljeno, ogledala, itd.
- **STROJI IN ORODJE ZA STEKLARJE**
- **LASTNA PROIZVODNJA**

Izolacijska stekla
Silikonska tesnila

Posebna priloga h Gospodarstvu, Novemu Matajurju in Primorskemu dnevniku z dne 24. oktobra 1986.

GOSPODARSTVO, Uredništvo in uprava
TRST, Ul. Valdirivo 40, odgovorni urednik
ELIO FORNAZARIČ
NOVI MATAJUR, Uredništvo in uprava
ČEDAD, Ul. B. De Rubeis 20, Odgovorni
urednik IOLE NAMOR
PRIMORSKI DNEVNIK, Uredništvo in
uprava TRST, Ul. Montecchi 6, Odgovorni
urednik BOGO SAMSA.

Oglaševanje: Agencija MOREX Sas
Ul. Valdirivo 19, tel. 69.269.

Naslovna stran:
Studio EFEEKAPPA TRST

Fotokompozicija in impaginacija:
FOTOFORMA - TRST-TRIESTE

Tipo/lito: STELLA
TRST-TRIESTE

Prilogo uredil:
ELIO FORNAZARIČ

OB 120. LETNICI VSEM

**DENARNI ZAVODI
V SLUŽBI DEŽELNEGA GOSPODARSTVA**

KMEČKA BANKA GORICA

**KMEČKO DELAVSKA POSOJILNICA
V SOVODNJAH**

**KMEČKO OBRTNA HRANILNICA
V DOBERDOBU**

**HRANILNICA IN POSOJILNICA
NA OPČINAH**

**KMEČKA IN OBRTNA HRANILNICA
IN POSOJILNICA
NABREŽINA**

**TRŽAŠKA KREDITNA BANKA d.d.
TRST**